

GWIDA GHALL-EDUKATURI FUQ IL-PEDAGOĠIJA U L-ASSESSJAR

L-UŻU TAL-APPROĊĊ LI JIFFOKA FUQ IL-KISBIET MIT-TAGHLIM

IL-KONTABILITÀ

LIVELLI **8** **9** **10**

Learning
Outcomes
Framework

Learning Outcomes Framework

Dan id-dokument jagħmel parti mill-Proġett ESF1.228 bl-isem 'id-Disinn tal-Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim, marbut mal-programmi ta' Tagħlim u Assessjar b'rabta mat-Taħriġ' implimentat fil-Programm Operattiv II – Politika ta' Koeżjoni 2007-2013, parzjalment iffinanzjat mill-Fond Soċjali Ewropew tal-Unjoni Ewropea bir-rata ta' ko-finanzjament: 85% Fondi tal-UE; 15% Fondi Nazzjonali.

© Direttorat għall-Kwalità u l-Istandardizzazzjoni fl-Edukazzjoni 2015

Direttorat għall-Kwalità u l-Istandardizzazzjoni fl-Edukazzjoni,
Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol,
Triq l-Assedju l-Kbir, il-Furjana VLT 2000
Malta

Pubblikatur: Direttorat għall-Kwalità u l-Istandardizzazzjoni fl-Edukazzjoni

L-ebda parti minn dan id-dokument ma tista' tiġi kkupjata jew preżentata bħala verżjoni uffiċjali, jew bħala dokument li ġie prodott b'affiljazzjoni jew approvat mid-DQSE.

Disinn Grafiku: Outlook Coop

II-Kontenut

L-Introzzjoni	5
1. II-Kisbiet mit-Tagħlim tas-Sugġett	9
2. II-Pedagoġija	
A. II-Pedagoġija u l-prattiki għat-tagħlim	17
B. L-embedding fit-tagħlim tat-Temi Krosskurrikulari	23
Ċ. It-tagħlim ta' studenti differenti f'kull livell	28
D. It-tagħlim ta' livelli differenti fl-istess sena	32
E. It-tagħlim ta' livell wieħed fuq sentejn	33
3. L-Assessjar	
A. Metodoloġiji li jassiguraw assessjar xieraq	35
B. Metodoloġiji ta' assessjar inklussiv	39
Ċ. Modi ta' assessjar ta' min joqgħod fuqhom u validi	41
D. L-Assessjar tat-Temi Krosskurrikulari	43
E. Ir-Rappurtaġġ tal-Progress.....	44
Ir-Referenzi	47
L-Appendiċi: It-Temi Krosskurrikulari	49

L-Introduzzjoni

Wara l-approvazzjoni tal-Qafas Nazzjonali tal-Kurrikulu (NCF) fl-2012, gie varat pjan ambizzjuż bil-għan li jpoġġi t-teorija fil-prattika. Mibni fuq il-Kurrikulu Minimu Nazzjonali (2000), dan jindirizza dawk in-nuqqasijiet li jeżistu fil-proċess tat-tagħlim f'Malta fejn l-enfasi qed iddur mit-tagħlim tas-sugġett għal fuq it-tagħlim tal-istudenti.

Il-qafas tal-Kurrikulu Minimu Nazzjonali ħadem fuq id-dokumenti marbuta ma' ċerta *policies* maħruġa mill-Kummissjoni Ewropea. Dawn kienu jinkludu l-*Key Competences for Lifelong learning – A European Reference Framework* (inkluż fl-anness tar-Rakkomandazzjonijiet; 2006/962/EC); l-*Strategic Framework for European Cooperation in Education and Training* (ET 2020; 2009) u l-*Europe 2020 – A Strategy for Smart Sustainable and Inclusive Growth* (COM (2010) 2020) li kien kontinwazzjoni tal-*Lisbon Strategy for Growth and Jobs* (Memo 06/478/12 Dec 2006).

Fl-isfond tal-iżvilupp storiku Malti, u fuq il-bażi tal-kurrikulu u d-dokumentazzjoni tal-UE, l-NCF ifittex li jipprovdi direzzjoni strategika billi jirrazzjonalizza l-bidliet meħtieġa u l-implikazzjonijiet tagħhom fuq il-kontenut tas-settur/sugġett, il-pedagogiji u l-assessjar. L-NCF gie pprezentat b'perspettiva ta' tagħlim tul il-ħajja filwaqt li jiccelebra d-diversità billi jaħseb għall-istudenti kollha f'kull stadju tal-edukazzjoni tagħhom. Huwa għandu l-għan li jintroduci aktar ekwità u diċentralizzazzjoni fis-sistema nazzjonali. L-NCF ifittex li jipprezenta kurrikulu mingħajr kantunieri li jirrifletti tranżizzjoni mingħajr skossi, filwaqt li jkompli jibni u jestendi fuq il-pedamenti sodi tal-edukazzjoni bikrija. Fuq kollox, l-NCF għandu l-għan li jipprovdi edukazzjoni ta' kwalità għal kull student/a billi jnaqqas il-persentaġġ ta' persuni li jitolqu kmieni mill-iskola filwaqt li jhegġi għom ikomplu l-edukazzjoni oġġla.

L-NCF ippropona *Learning Outcomes Framework* (LOF) bħala l-bażi għat-tagħlim u l-assessjar matul is-snin tal-edukazzjoni obbligatorja. L-għan tal-*Learning Outcomes Framework* huwa li jehles lill-iskejjel u lill-istudenti minn għarfien impost ċentralment b'sillabi li jiffukaw fuq l-għarfien impost, u jagħtihom aktar libertà sabiex jiżviluppaw programmi li jissodisfaw il-qafas tal-għarfien, l-attitudnijiet u r-riżultati mibnija fuq il-ħiliet li huma meqjusa bħala l-livelli edukattivi nazzjonali għall-istudenti kollha f'Malta. Għaldaqstant, l-LOF huwa maħsub sabiex eventwalment iwassal għal aktar awtonomija fil-kurrikulu tal-kulleġġi u l-iskejjel bil-għan li jindirizzaw aħjar il-bżonnijiet tat-tagħlim tal-istudenti tagħhom.

Numru ta' dokumenti lokali oħra li ġew ippubblikati f'dawn l-aħħar xhur ukoll kienu ta' kontribut għall-ħtieġa ta' approċċ li jiffoka fuq ir-riżultati tat-tagħlim fl-istrutturi edukattivi preżenti. B'mod partikolari, il-*Framework for the Education Strategy for Malta 2014-2024* (2014), l-*Istrategija Nazzjonali Tal-Litteriżmu Għal Kulħadd f'Malta u Għawdex 2014-2019* (2014), *A Strategic Plan for Early School Leaving in Malta 2014* (2014), *Education for All: Special Needs and Inclusive Education in Malta* (2014), *Malta National Lifelong Learning Strategy 2020* (2015) u r-*Respect for All Framework* (2014) kollha jiffokaw fuq il-ħtieġa li jiġu offruti opportunitajiet indaqs lill-istudenti kollha sabiex jiksbu riżultati edukattivi ma' tmiem l-edukazzjoni tagħhom u li jippermettulhom jieħdu sehem f'tagħlim tul il-ħajja, u b'hekk jitnaqqsu l-ħafna każijiet ta' studenti li jitolqu kmieni mill-iskola filwaqt li jiġi assigurat li l-istudenti kollha jiksbu l-ħiliet bażiċi fil-litteriżmu, fil-matematika, fix-xjenza u fit-teknoloġija.

Il-Proġett ESF 1.228 – *Design of Learning Outcomes Framework, Associated Learning and Assessment Programmes and Related Training* huwa maħsub li jwassal dan l-approċċ tal-*Learning Outcomes Framework* lill-edukaturi u l-partijiet ikkonċernati fil-edukazzjoni obbligatorja. Dan jindirizza l-iżvilupp olistiku tal-istudenti kollha u jiddefendi l-edukazzjoni ta' kwalità għal kulħadd bħala parti mill-istrategija koerenti għat-tagħlim tul il-ħajja li għandha l-għan li tassigura

li t-tfal kollha jkollhom l-opportunità jiksbu l-ħiliet u l-attitudnijiet meħtieġa sabiex ikunu ċittadini attivi tal-futur li jirnexxu fuq il-post tax-xogħol u fis-soċjetà irrispettivament mill-istat soċjo-ekonomiku, kulturali, razzjali, etniku, reliġjuż, tal-ġeneru u sesswali.

L-LOF ser jippermetti flessibilità fit-tagħlim u fil-programmi tat-tagħlim sabiex jiġu indirizzati bżonnijiet speċifiċi filwaqt li nibnu fuq il-kwalitajiet fil-kuntest ta' komunitajiet tat-tagħlim f'kulleggi u skejjel differenti. Dan il-kunċett ta' flessibilità qed ikun inkoraġġit matul il-qafas kollu. Filwaqt li wieħed irid jirrikonoxxi l-fatturi li jmorru lil hinn mill-iskola li jaffettwaw ir-riżultati tal-istudenti, bħall-faqar u l-esklużjoni soċjali, l-LOF ifittex li jtejjeb l-esperjenzi tat-tagħlim tal-istudenti billi jinkoraġġixxi l-kreattività, il-litteriżmu kritiku, l-impreditorija u l-innovazzjoni f'kull livell. Dawn jippermettu li l-istudenti jilħqu l-potenzjal tagħhom billi jżewġu flimkien dak li jkunu tgħallmu mal-kuntesti personali tagħhom. B'riżultat ta' hekk, l-istudenti jitgħallmu jiżviluppaw attitudni pożittiva u apprezzament akbar lejn it-tagħlim.

Il-bidla minn kurrikulu bbażat fuq kontenut preskrittiv għal approċċ li jiffoka fuq ir-riżultati tat-tagħlim ser tħalli effett fuq il-programmi kollha fl-iskejjel u fuq l-eżamijiet barranin u l-assessjar mat-tmiem tal-edukazzjoni obbligatorja f'Malta.

L-LOF gie ddisinjat ukoll sabiex jilħaq l-erba' għanijiet edukattivi msemmija fl-*Education Strategy for Malta 2014 – 2024* (Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol, 2014), fosthom li:

- jitnaqqsu d-differenzi fir-riżultati edukattivi bejn is-subien u l-bniet u bejn studenti li jattendu skejjel differenti, jitnaqqas in-numru ta' studenti li jmorru ħażin, jiżdied il-livell fil-litteriżmu, fil-matematika u fix-xjenza u t-teknoloġija, u jogħla l-livell tal-istudenti;
- jingħata s-sapport għal riżultati aħjar lil tfal f'riskju ta' faqar jew li ġejjin minn familji bi dħul baxx u jitnaqqsu r-rati ta' studenti li jieqfu kmieni mill-iskola;
- tiżdied il-partecipazzjoni fit-tagħlim tul il-ħajja u t-tagħlim għall-adulti;
- tiżdied ir-rata ta' studenti li jkomplu jistudjaw u jiżdied il-livell tar-riżultati f'edukazzjoni u taħriġ oġhla, vokazzjonali u terzjarju.

Il-Programmi ta' Tagħlim u Assessjar (LAPs) li ġew żviluppati għal kull suġġett ser jassiguraw li ċ-ċentru jkun l-istudent. Għaldaqstant, l-attivitajiet ta' tagħlim ser ikunu mfassla sabiex jistimolaw il-kreattività u l-immaginazzjoni; jgħinu lill-istudenti jagħmlu l-ġudizzji tagħhom meta jeditjaw/jikkoreġu x-xogħol tagħhom; jiżviluppaw il-ħiliet investigattivi u kostruttivi tal-istudenti billi tintuża midja differenti u jiġu inkoraġġuti ħiliet riċettivi (is-smiġħ u l-qari) li jwasslu għal ħiliet produttivi (it-taħdit u l-kitba). L-LAPs huma maħsuba wkoll sabiex tinholq atmosfera fejn l-istudenti jiżviluppaw il-ħiliet personali tagħhom sabiex isolvu l-problemi u l-abiltà tagħhom biex jaħsbu u jirraġunaw b'mod loġiku; jirriflettu fuq ir-riżultati u l-konsegwenzi filwaqt li jesploraw alternattivi possibbli, u japplikaw kuntesti interessanti u realistiċi li jagħmlu sens għalihom.

Bl-użu tal-LAPs, l-għalliema ser ikunu mħeġġa joħolqu sitwazzjonijiet u riżorsi li jkunu interessanti b'mod intrinsiku, li jinkludu fihom il-kultura, u li joffru sfida konjittiva filwaqt li jippermettu lill-istudenti jsiru ħaġa waħda mal-informazzjoni varja li jkunu kisbu.

IL-PROGRAMM TA' TAGHLIM U ASSESSJAR GĦALL-KONTABILITÀ

Dan id-dokument, li hu maħsub għal min jieħu d-deċiżjonijiet, l-edukaturi u l-għalliema fil-klassi, jippreżenta l-Programm ta' Tagħlim u Assessjar (LAP) għall-Kontabilità.

L-LAP jinkludi:

- **Il-Learning Outcomes Framework (LOF)** – dan jinkludi sett ta' *subject learning outcomes* (SLOs) li jispjega x'għandu jkun jaf, jifhem jew ikun kapaċi jagħmel l-istudent bħala riżultat tal-proċess tat-tagħlim. Dawn ir-riżultati tat-tagħlim huma ddisinjati biex jintużaw f'numri varji ta' kuntesti ta' tagħlim u mgħallma permezz ta' metodi differenti. Dawn jistabbilixxu r-riżultat aħħari aktar milli jiddeskrivu l-proċess ta' tagħlim jew l-attivitajiet ta' tagħlim.
- **Noti fuq il-Pedagoġija u l-Assessjar** – ir-riżultati tat-tagħlim huma miktuba b'tali mod li jwasslu informazzjoni fuq il-pedagoġija u, flimkien mal-istrateġiji tal-assessjar marbuta ma' kull riżultat, jissettjaw idea ċara tal-assessjar. Dan id-dokument jelenka modi ta' tagħlim prattiku kif ukoll linji gwida għall-assessjar li jistgħu jintużaw mill-edukaturi filwaqt li jiġu addattati mill-edukaturi nfushom sabiex jilħqu l-bżonnijiet tal-istudenti tagħhom.

Dan id-dokument sar b'kollaborazzjoni bejn Outlook Coop Learning Outcomes Framework Joint Venture li tinkludi lil Outlook Coop b'ħala s-sħab ewlieni, East Coast Education Ltd, u l- University College London Institute of Education, flimkien mad-Direttorat għall-Kwalità u l-Istandards fl-Edukazzjoni (DQSE). Is-Sur Barry Smith (Direttur Tekniku tal-Joint Venture), is-Sur Godfrey Kenely (id-Direttur tal-Kuntratti tal-Joint Venture), Dr Michelle Attard Tonna (Kap tal-Proġett) u s-Sur Gaetano Bugeja (Project Leader) mexxew lill-esperti tal-proġett.

II-Kontributuri

Nixtiequ nirringrazzjaw lill-esperti msemmija hawn taħt li taw il-kontribut tagħhom fl-iżvilupp tal-*Learning Outcome Framework* u d-Dokument fuq il-Pedagoġija u l-Assessjar għall-Kontabilità.

L-Esperti tas-Suġġett:

FARRUGIA Jacqueline
MALLIA Marie Josephine
PISCOPO Karen
ZAMMIT Joanne

Il-kisbiet mit-tagħlim tas-sugġett

IL-KONTABILITÀ

LIVELLI **8** **9** **10**

Il-Kisbiet mit-Tagħlim tas-Suġġett (SLOs) għall-Kontabilità jinkludu minn Livell 8 sa Livell 10.

Fi ħdan il-Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim (LOF), f'Livell 10 huwa meqjus bħala l-livell għall-istudenti 'tajbin ħafna u b'talent'. Il-kisbiet mit-tagħlim fi ħdan dan il-livell huma l-oġġa tal-ispettru kollu u jwasslu lill-istudenti għal aktar tagħlim.

Il-kuncett bażiku huwa aħjar, *aktar* milli *aktar*. F'Livell 10, l-istudenti juru fehim aktar profond u applikazzjoni usa' tal-kontenut fil-Livell 9 li jimmarka t-tmiem tal-edukazzjoni obbligatorja. Il-kisbiet mit-tagħlim tal-Livell 10 jiffokaw fuq tliet fatturi ewlenin:

- zieda fil-livell ta' fehim sofistikat tal-kontenut ta' Livell 9
- aktar awtonomija ta' tagħlim fl-iżvilupp tal-fehim u l-ħiliet
- zieda fl-applikazzjoni u s-soluzzjoni ta' problemi.

Wieħed ta' min jinnota li kull Livell ta' Kisbiet mit-Tagħlim jista' jkompli jiġi estiż, u s-suġġerimenti għal dawn ser inkunu inkluzi fil-parti tal-Pedagoġija u l-Assessjar f'dan id-dokument.

LIVELL 8

L-Aspetti tas-Suġġett: In-Natura u l-Irwol tal-Kontabilità

1. Kapaċi nispjega l-għan tal-kontabilità.
2. Kapaċi nispjega l-importanza u l-bżonn biex tiġi ppreparata l-informazzjoni tal-kontabilità għall-utenti primarji tal-kontabilità bħalma huma *sidien, investituri prospettivi u kredituri oħra*.
3. Kapaċi nidentifika l-kategoriji varji tal-ħaddiema li huma involuti mal-kontabilità u l-finanzi, *e.ż. kontabilisti, awdituri, bankiera, konsulenti tat-taxxa u aġenti tal-assikurazzjoni*.
4. Kapaċi nirrelata l-għarfien tiegħi fil-kontabilità biex inkun kapaċi nġestixxi l-aspett finanzjarju personali.

L-Aspetti tas-Suġġett: Ir-Registrazzjoni, il-fehim, l-evalwar u l-komunikazzjoni tat-tranzazzjonijiet finanzjarji.

1. Kapaċi nirraġuna l-effett ta' kull tranzazzjoni f'organizzazzjoni f'negozju.
2. Kapaċi nirrelata s-sistema tal-entrata doppja mal-ekwazzjoni tal-kontabilità.
3. Kapaċi nirreġistra tranzazzjonijiet f'kontijiet T billi nsewgi l-prinċipju tal-entrata doppja bl-użu ta' sistema manwali.
4. Kapaċi ninterpreta tranzazzjonijiet irreġistrati fil-kontijiet.
5. Kapaċi nindika t-tip ta' kontabilità li jinsab f'kull registru u nispjega għala huma mqegħdin f'dan it-tip ta' registru.
6. Kapaċi nispjega l-użu ta' kotba tad-dħul primarju fis-sistema tal-kontabilità.
7. Kapaċi nislet informazzjoni minn dokumenti finanzjarji biex nipprepara l-kotba tad-dħul primarju.
8. Kapaċi nispjega l-iskop fiż-żamma tal-tkieb tal-flus u kapaċi nirreġistra informazzjoni li timxi mas-sistema tal-entrata doppja.
9. Kapaċi nidentifika d-differenza bejn skont fuq ħlas immedjat u skont kummerċjali u kapaċi nirreġistrahom fil-kotba.
10. Kapaċi nibbilanċja l-kontijiet fl-aħħar tal-perjodu.
11. Kapaċi ninterpreta xi jfissru l-bilanċi tal-ftuħ u kemm l-bilanċ tal-għeluq.
12. Kapaċi nipprepara Bilanċ ta' Tqabbil Preliminari fl-aħħar tal-perjodu finanzjarju u nindika l-għanijiet ewlenin ta' dan l-eżerċizzju.

13. Kapaċi nispjega għala fil-Bilanċ ta' Tqabbil Preliminari xi kontijiet huma mnizzla taht il-kolonna tad-debiti, waqt li oħrajn huma mnizzla taht il-kolonna tal-krediti.
14. Kapaċi niġġenera eżempji ta' dħul u spejjeż ta' negozju u organizzazzjonijiet oħrajn.
15. Kapaċi nagħmel differenza bejn infieq/dħul kapitali u dak rikorrenti.
16. Kapaċi nispjega l-użu tal-ġurnal u nirreġistra eżempji ta' dan it-tip ta' tranżazzjonijiet.
17. Konxju li żbalji umani jistgħu iħallu effetti fuq tranżazzjonijiet u fuq kontijiet ta' l-aħħar tas-sena.
18. Kapaċi nispjega għala xi żbalji jiġu eliminati ladarba tiġi tintuża sistema tal-kontabilità kompjuterizzata.
19. Kapaċi nuża l-ġurnal ġenerali u l-kont temporanju sakemm jiġu korreġuti l-iżbalji li nqalgħu fil-kontijiet.

L-Aspetti tas-Suġġett: L-Applikazzjoni ta' Kuncetti tal-Kontabilità u Aspetti Regulatorji oħra.

1. Kapaċi nagħraf l-importanza u l-bżonn għall-kontabilità u kontroll finanzjarju b'saħħtu għal kull tip ta' organizzazzjoni.
2. Kapaċi nifhem li l-kontabilità moderna hija mfassla fuq regoli u normi internazzjonali tal-kontabilità magħrufa bħala IFRS.
3. Kapaċi nuża u nispjega terminoloġija finanzjarja u tal-kontabilità.
 IL-LINGWA ESPRESSIVA
4. Kapaċi niddeskrivi l-ekwazzjoni tal-kontabilità u partijiet minnha.
5. Kapaċi napplika dawn il-kuncetti tal-kontabilità:
 - L-Aspett Doppju ta' kull transazzjoni;
 - Il-Kuncett ta' l-entità;
 - Il-kuncett tal-Konsistenza;
 - Il-kuncett tad-dovuti;
 - Il-kuncett tal-prudenza; u
 - Il-konvenzjoni tal-kost storiku.
6. Kapaċi niddeskrivi ċ-ċirkustanzi fejn dak li hu dovut lin-negozju jista' jsir irrekuperabbli.
7. Kapaċi nirreġistra l-entrata doppja għal djun irrekuperabbli u djun irkuprat.
8. Kapaċi nispjega l-importanza ta' provvediment għal dejn dubbju.
9. Kapaċi nikkalkula stima ta' provvediment għal dejn dubbju kemm fuq bażi ġenerali u anke fuq bażi speċifika.
10. Kapaċi nirreġistra fil-kontijiet tranżazzjonijiet għall-provvediment ta' dejn dubbju u nuri l-effett fir-rendikont ta' l-aħħar tas-sena.
11. Kapaċi nagħraf il-fatt li assi mhux kurrenti jesperjenzaw ċaqlieg fil-valur tagħhom matul il-ħajja ekonomika utli tagħhom.
12. Kapaċi niddistingwi bejn il-valur oriġinali, il-valur tas-suq u l-valur nett li jgħibu assi mhux kurrenti.
13. Kapaċi nagħmel differenza bejn il-metodu tal-linja dritta u l-metodu tal-bilanċ ridott li jintuza biex jiġi kkalkulat il-ħlas tad-deprezzament.
14. Kapaċi nikkalkula l-ammont tad-deprezzament billi nuża l-metodu tal-linja dritta u l-metodu tal-bilanċ ridott applikati fuq sena finanzjarja sħiħa li tikkonċidi ma' sena tal-kalendarju.
15. Kapaċi nirreġistra l-entrata doppja għall-provvediment tad-deprezzament, u nuri l-effetti tagħhom fuq id-dikjarazzjonijiet finanzjarji.
16. Kapaċi nirreġistra entrati li għandhom x'jaqsmu mad- disponiment tal- assi mhux kurrenti.
17. Naf li mhux l-ispejjeż/ dħul kollha se jiġu mħallsin/mirċieva fl-istess perjodu li jkunu wżati fin-negozju.
18. Kapaċi nirreġistra transazzjonijiet għal ħlas/ dħul dovut jew bil-quddiem u nuri l-effetti tagħhom fir-rendikont finanzjarju tal-aħħar tas-sena.

L-Aspetti tas-Suġġett: Preparazzjoni ta' rendikonti finanzjarji għal negozji u organizzazzjonijiet li ma jagħmlux qligħ, mill-Istadju tal-Bilanċ Provizorju.

1. Kapaċi niddeskrivi l-istruttura ta' kummerċjant waħdieni u kapaċi nispjega xi vantaġġi u żvantaġġi ta' din il-forma ta' negozju.
2. Kapaċi niddistingwi bejn il-qligħ gross u l-qligħ nett u kapaċi nispjega r-relevanza taż-żewġ tipi ta' profitti.
3. Kapaċi nipprepara Rendikont tal-Qligħ u Telf wara li jingħalqu l-kontijiet tas-sena finanzjarja u kapaċi nagħmel dan billi nuża s-sistema tal-entrata doppja.
4. Kapaċi nispjega kif il-kapital ta' kummerċjant waħdieni jiġi affettwat mil-qligħ/telf, għid ta' flus/assi, u kif dawn jiġu riflessi fir-rendikont finanzjarju.
5. Kapaċi nispjega l-bżonn għal Rendikont tal-Požizzjoni Finanzjarja.
6. Kapaċi nipprepara Rendikont tal-Požizzjoni Finanzjarja.
7. Kapaċi nispjega l-elementi differenti fi ħdan Rendikont tal-Požizzjoni Finanzjarja.
8. Kapaċi nipprepara Rendikont tal-Qligħ u t-Telf ta' kummerċjant waħdieni minn Bilanċ Provizorju b'aġġustamenti tal-aħħar tal-perjodu.
9. Kapaċi nsemmi r-raġunijiet għala negozju li għandu dipartimenti varji għandu bżonn jikkalkula l-profitt għal kull dipartiment b'mod separat.
10. Kapaċi nipprepara Rendikont għal Qligħ u t-Telf għal negozju b'dipartimenti billi nuża struttura ta' kolonni.

LIVELL 9

L-Aspetti tas-Suġġett: In-Natura u l-Irwol tal-Kontabilità

1. Kapaċi nispjega l-irwol tal-kontabilità finanzjarja.
2. Kapaċi nniżżel f'lista l-oqsma differenti tal-ispejjez u l-ġestjoni tal-kontabilità.
3. Kapaċi nindika l-funzjonijiet ewlenin u l-benefiċċji fl-użu tat-teknoloġija tal-kompjuter u *software* tal-kontabilità biex tiġi rreġistrata informazzjoni finanzjarja.
4. Naf li n-negożju għandu jiehu l-prekawzjonijiet meta tuża t-teknoloġija tal-kompjuter.

L-Aspetti tas-Suġġett: Ir-Registrar, il-fehim, l-evalwar u l-komunikazzjoni tat-tranzazzjonijiet finanzjarji.

1. Kapaċi nirreġistra tranżazzjonijiet billi nuża sistemi ta' kontabilità kompjuterizzati.
 IL-KOMUNIKAZZJONI
2. Kapaċi naċċessa rendikont bankarju billi nuża s-servizzi bankarji onlajn.
 L-IMMANIĠĠJAR TAL-UŻU TAL-INTERNET
3. Kapaċi ninterpretar rendikont bankarju kif ukoll nispjegah.
4. Kapaċi nirrikonċilja rendikont bankarju mal-ktieb tal-flus miżmum f'negożju.
5. Kapaċi nikkalkula fuq firxa ta' relazzjonijiet fil-kontijiet li jistgħu jintużaw biex tiġi analizzata l-prestazzjoni ta' kummerċjant waħdieni.
6. Kapaċi niddistingwi bejn ir-relazzjonijiet tal-qligħ u relazzjonijiet tal-likwidità .
7. Kapaċi nikkalkula l-profittabilità u l-likwidità ta' kummerċjant waħdieni permezz tal-relazzjonijiet tal-kontijiet.
8. Kapaċi nispjega r-riżultati ta' relazzjonijiet tal-kontijiet partikolari.
9. Kapaċi nispjega tibdiliet fil-likwidità u l-profittabilità matul is-snin.

L-Aspetti tas-Suġġett: L-Applikazzjoni ta' Kunċetti tal-Kontabilità u Aspetti Regulatorji oħra.

1. Kapaċi nispjega l-importanza tal-kontroll tal-inventarju u li nirreġistra l-valur preċiż tiegħu fir-rendikont finanzjarju.
2. Kapaċi nispjega l-metodu ta' valutazzjoni tal-inventarju FIFO.
3. Kapaċi nipprepara u ninterpretar l-kartuna tal-materjal billi nuża l-metodu FIFO.
4. Kapaċi napprezza sistema kompjuterizzata li tirreġistra l-moviment tal-inventarju.
 L-IMMANIĠĠJAR TAT-TAGHLIM

L-Aspetti tas-Suġġett: Preparazzjoni ta' rendikonti finanzjarji għal negozji u organizzazzjonijiet li ma jagħmlux qligħ, mill-Istadju tal-Bilanċ Provizorju.

1. Kapaċi niddeskrivi x'jiġri f'negożju tal-manifattura.
2. Kapaċi nagħmel differenza bejn it-tipi differenti ta' inventarji.
3. Kapaċi nagħmel differenza bejn l-elementi tal-kost fi hdan il-kont tal-manifattura.
4. Kapaċi nipprepara u nispjega l-Kont tal-Manifattura.
5. Kapaċi niddistingwi bejn negozji u organizzazzjonijiet li jaħdmu mhux bi skop ta' qligħ.
6. Napprezza l-miri u l-istruttura differenti ta' organizzazzjonijiet li ma jaħdmux bi skop ta' qligħ.
7. Kapaċi nispjega kif organizzazzjonijiet li ma jaħdmux bi skop ta' qligħ jakkumulaw fondi u jiksbu dħul ieħor.
8. Kapaċi nipprepara u nispjega r-rendikont finanzjarju tal-aħħar tas-sena flimkien ma kontijiet neċessarji oħra li għandhom bżonn organizzazzjonijiet li ma jaħdmux bi skop ta' qligħ.

L-Aspetti tas-Suġġett: Il-Preparazzjoni ta' rendikont finanzjarju ta' kummerċjant waħdieni minn rekord mhux komplet.

1. Kapaċi nispjega għaliex negozji jhossu l-bżonn ta' kontijiet tal-kontroll għal-kontijiet tan-negozju riċevibbli u pagabbli.
 2. Kapaċi nidentifika s-sorsi ta' informazzjoni użati fir-registri tal-kontijiet tal-kontroll.
 3. Kapaċi nipprepara l-kontijiet tal-kontroll.
 4. Kapaċi nidentifika r-riperkussjonijiet fiż-żamma ta' kontijiet bl-użu ta' entrata waħda jew rekord mhux komplet.
 5. Kapaċi nispjega sitwazzjonijiet fil-ħajja ta' kuljum fejn kummerċjant waħdieni jista' jispicċa b'rekord mhux komplet.
- KONJITTIVA
6. Kapaċi nipprepara sett sħiħ ta' Rendikont Finanzjarju sħiħ minn rekord mhux komplet.

L-Aspetti tas-Suġġett: Aspetti ta' Litteriżmu Finanzjarju

1. Kapaċi nipprepara fattura tal-bejgħ għall-prodotti u servizzi li jgħorru ħlas ta' taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) ta' 18%.
 2. Nifhem ir-responsabbiltà ċivili u legali fir-rigward tal-ħruġ tal-irċevuti għal prodotti/ servizzi mibjugħa.
 3. Kapaċi niddistingwi bejn metodi differenti li bijom jiġu kkalkulati l-pagi tal-ħaddiema, jiġifieri rata fissa, paga bl-imqietgħa u paga bil-ħin.
 4. Kapaċi nikkalkula l-paga ta' impjegat/a li tinkludi l-kontribuzzjoni għas-sigurta' soċjali u t-taxxa.
 5. Kapaċi nikkalkula l-paga netta tal-ħaddiema billi nnaqqas il-kontribuzzjoni għas-sigurtà soċjali u t-taxxa meta ningħata sett ta' figuri.
 6. Kapaċi nsegwi l-proċess involut fit-tranzazzjonijiet billi nuża sistemi ta' kontabilità kompjuterizzati.
 7. Kapaċi nispjega t-tifsira ta' paga minima, il-valur kurrenti tagħha u li l-paga hija aġġustata perġodikament.
 8. Kapaċi nipprepara baġit personali sempliċi fuq bażi ta' xahar fejn nikkunsidra spejjeż ippjanati, ħlasijiet dovuti u t-tfaddil ta' flus.
- PRATTIKA
9. Kapaċi naġġusta baġit personali fuq bażi ta' xahar biex nikkunsidra tibdil fid-dħul jew ħruġ ta' flus ippjanat.
- IT-TAGHLIM KONJITTIV
10. Kapaċi nipprepara baġit personali manwalment jew permezz ta' *software* xieraq.
- L-IMMANIĠĠJAR TAT-TAGHLIM
11. Kapaċi nidentifika l-importanza tal-kontribuzzjoni lejn kawżi soċjali mid-dħul personali.
- NITGĦALLEM BIEX INSIR NAF

LIVELL 10

L-Aspetti tas-Suġġett: In-Natura u l-Irwol tal-Kontabilità

1. Kapaċi nirriċerka d-doveri tan-nies li jaħdmu fil-kontabilità.
2. Kapaċi nikseb informazzjoni rigward il-prekawzjonijiet li għandhom jiġu meħuda meta tiġi tintuża t-teknoloġija tal-kompjuter.

 L-UŻU TAL-MIDJA DIĠITALI

L-Aspett tas-Suġġett: Ir-Registrazzjoni, il-fehim, l-evalwar u l-komunikazzjoni tat-tranzazzjonijiet finanzjarji.

1. Kapaċi nispejga xi ftit mil-limitazzjonijiet tar-relazzjonijiet fil-kontijiet.

L-Aspetti tas-Suġġett: L-Applikazzjoni ta' Kuncetti tal-Kontabilità u Aspetti Regulatorji oħra.

1. Kapaċi nidentifika tranzazzjonijiet li jiksru l-kuncetti tal-kontabilità, u kapaċi nidentifika r-raġuni għaliex qed jinkissru l-kuncetti.
 2. Kapaċi nifhem li l-kontabilisti għandhom jippreparaw rendikont finanzjarji li jirriflettu s-sitwazzjoni reali u ma jċedux għal pressjoni biex ibiddu xi figuri sabiex tithallas inqas taxxa jew jinkisbu faċilitajiet ta' self aħjar.
- PERSONALI
3. Kapaċi nipprovi eżempji ta' kif negozji jistgħu jirreġistraw qligħ u fl-istess ħin iħaddnu kunsiderazzjonijiet etiċi u ambjentali.
- NITGĦALLEM INKUN JIEN
4. Kapaċi nifhem li ċertu ommissjonijiet fir-rapportar tal-kontabilità huma illegali.
 5. Konxju li xi assi mhux kurrenti japprezzaw fil-valur.
 6. Konxju li zieda fil-valur tal-inventarju mhux neċessarjament tikkorrispondi għal zieda fil-prezz tal-bejgħ u li dan jista' jwassal għal tnaqqis fil-margġini tal-profit.

L-Aspetti tas-Suġġett: Preparazzjoni ta' rendikont finanzjarji għal negozji u organizzazzjonijiet li ma jagħmlux qligħ, mill-Istadju tal-Bilanċ Proviżorju.

1. Kapaċi niġbed ċertu konklużjonijiet dwar x'qed jiġri f'negozju minn figuri rreġistrati fir-Rendikont tal-Qligħ u Telf.
 2. Kapaċi niġbed konklużjonijiet dwar l-istruttura tal-kapital, l-assi u l-obligazzjonijiet minn figuri rreġistrati f'Rendikont tal-Pożizzjoni Finanzjarja.
 3. Kapaċi nanalizza figuri u nagħti pariri lil sidien ta' negozji b'departimenti għar-rigward ta' liema dipartimenti għandhom isaħħu u liema dipartimenti għandhom jagħlqu.
- INTERPERSONALI
4. Kapaċi niddetermina l-ispiza ta' prodott wiehed f'kuntest ta' negozji tal-manifattura.

L-Aspetti tas-Suġġett: Aspetti ta' Litteriżmu Finanzjarju

1. Kapaċi niddiskuti l-importanza li l-ħaddiema jithallsu paga xierqa, paga li mhux biss li tilhaq il-paga minima imma paga li tirrefletti l-valur tax-xogħol mwettaq.
- NITGĦALLEM INKUN JIEN
2. Kapaċi nidentifika l-implikazzjonijiet ta' metodi differenti li bihom tiġi kkalkulata l-paga kemm mill-lenti tal-impjegati u kif ukoll mil-perspettiva ta' min iħaddimhom.
 3. Konxju/a li ċertu komponenti ta' baġit huma flessibbli filwaqt li oħrajn huma fissi. Konxju/a tal-bżonn ta' skala ta' prijoritajiet li biha niddistingwi bejn dak li hu bżonn u dak li huwa superfluwu.

 IT-TAGĦLIM KONJITTIV

II-Pedagoġija

A. IL-PEDAGOĠIJA U PRATTIKI GHAT-TAGHLIM

L-educaturi għandhom iżommu ruħhom aġġornati mal-istrateġiji pedagoġiċi u l-kunċetti l-aktar riċenti sabiex ikunu jistgħu jifhmu aħjar u jirrispondu għall-bżonnijiet tal-istudenti. L-istrateġija Ewropea *Education and Training 2020* tpoġġi enfasi partikolari fuq ir-rwol tal-għalliema fil-ħajja tal-istudenti tagħhom. L-għalliema għandhom rwol kruċjali fil-gwida tal-istudenti sabiex jilħqu l-għanijiet tagħhom filwaqt li jifformulawhom il-perċezzjonijiet tagħhom (European Commission, 2015).

Il-Kontabilità hi dwar il-komunikazzjoni ta' informazzjoni ta' natura ekonomika b'referenza partikolari għall-prestazzjoni u r-riżorsi ta' organizzazzjoni. Il-Kontabilità tikkonsisti f'żewġ oqsma ta' studju prinċipali: il-Kontabilità Finanzjarja u l-Kontabilità tal-Ispejjeż u l-Ġestjoni. Il-Kontabilità Finanzjarja tittratta r-registrazzjoni ta' tranżazzjonijiet finanzjarji li jseħħu fl-aħħar perjodu finanzjarju permezz tal-użu tas-sistema ta' entrata doppja, kif ukoll il-preparazzjoni ta' rapporti finanzjarji għal forom differenti ta' organizzazzjonijiet li jagħmlu profitt u oħrajn li ma jagħmlux. Il-Kontabilità Finanzjarja hi rregolata minn standards tal-kontabilità b'leġiżlazzjoni, f'qafas accettat internazzjonalment u b'sett ta' kunċetti. Dan jassigura konsistenza fil-preparazzjoni u fit-tqabbil ta' riżultati. Il-Kontabilità tal-Ispejjeż u l-Ġestjoni tiffoka fuq tliet oqsma prinċipali: l-analiżi tal-ispejjeż u l-acċertazzjoni, it-teħid tad-deċiżjonijiet u l-ippjanar u l-kontroll. Il-Kontabilità tal-Ispejjeż u l-Ġestjoni tintuża b'mod intern filwaqt li l-Kontabilità Finanzjarja tista' tkun ta' interess kemm għall-partijiet interni kif ukoll esterni.

Minkejja li l-użu prinċipali tal-Kontabilità huwa f'kuntesti ta' negozji u organizzazzjonijiet, l-użu tal-Kontabilità jestendi għal-livell personali. Bosta aspetti tal-Kontabilità fil-fatt huma kruċjali għall-iżvilupp tal-litteriżmu finanzjarju li illum il-gurnata hu kkunsidrat bħala wieħed mill-għodod bażiċi biex kull individwu jopera b'suċċess fis-soċjetà kontemporanja bħala konsumatur, ħaddiem, ċittadin u utent tas-servizzi finanzjarji.

Il-Kontabilità hi bżonjuża kemm fil-ħajja personali kif ukoll f'dik tal-organizzazzjonijiet. Aħna lkoll, bl-intenzjoni jew mingħajr ma nafu, niġġeneraw ideat ta' kontabilità meta nippjanaw dak li ser nagħmlu bil-flus. Il-Kontabilità għandha l-potenzjal li trawwem il-mentalità li persuna tonfoq skont il-mezzi tagħha u mhux tmur lil hinn; twarrab xi ftit mill-qligħ għal skopijiet ta' tfaddil u tagħti wkoll lura lis-soċjetà xi ftit minn dak li tkun qalgħet. Il-Kontabilità tgħin lill-individwi jippreparaw baġits, kemm formali jew informali, li jgħinuhom fit-teħid tad-deċiżjonijiet speċjalment deċiżjonijiet finanzjarji li ser ikollhom impatt fit-tul fuq l-individwu.

Magħrufa bħala 'l-lingwa tan-negozju', il-Kontabilità tissodisfa wkoll il-bżonnijiet bażiċi ta' organizzazzjoni ta' negozju biex tkun taf fejn qiegħda. Hi ta' importanza kbira li tipprovi l-baži għall-ippjanar u l-baġit filwaqt li tittratta l-kejl tal-attivitajiet ekonomiċi u tikkomunika informazzjoni finanzjarja lill-utenti għal skopijiet ta' teħid ta' deċiżjonijiet. Il-Kontabilità tgħin ukoll biex tipprotegi r-riżorsi tan-negozji u tikkomunika r-riżultati miksuba mid-dikjarazzjonijiet finanzjarji lill-utenti esterni bħal azzjonisti, kredituri kummerċjali, awtoritajiet tal-Gvern u tat-taxxa, ħaddiema, banek u istituzzjonijiet ta' self, u tiżgura li r-rekwiżiti legali jkunu qed jiġu ssodisfati.

Kull negozju għandu żewġ għanijiet prinċipali, li huma, iż-żieda fil-profitt u l-likwidità. Il-Kontabilità tipprovdi l-informazzjoni biex jiġi evalwat jekk dawn l-għanijiet humiex qed jintlaħqu. Il-Kontabilità hi importanti għax tagħti ċ-ċans lin-negozji u lill-individwi biex iżommu reġistrazzjoni kompluta u ppreparata sewwa tal-attivitajiet ekonomiċi bi preparazzjoni għall-kotba filwaqt li tiffaċilita l-informazzjoni għal bosta skopijiet. Ir-reġistri ta' Kontabilità jipprovdu l-bażi għall-analiżi u l-interpretazzjoni fil-proċess ta' iffaċilitar ta' tkabbir finanzjarju b'saħħtu.

Il-Kontabilità hi wkoll ta' għajjnuna kbira għall-ġestjoni tal-ippjanar, kontroll u teħid ta' deċiżjonijiet. Bl-għajjnuna ta' informazzjoni tal-Kontabilità l-prestazzjoni ta' entità tista' tiġi evalwata u r-reġistri metodici tagħha jagħmluha possibbli li jwaqqfu u jnaqqsu l-frodi u s-serq.

Il-Kontabilità tiddokumenta l-esperjenza umana fir-rigward tat-tranzazzjonijiet finanzjarji fil-kuntest ta' organizzazzjonijiet u negozji. Toffri wkoll iċ-ċans biex l-istudenti jsaħħu l-fehim tagħhom tal-aspetti tad-dinja li jgħixu fiha, l-iżjed dawk finanzjarji u ekonomiċi. Il-Kontabilità għandha wkoll il-potenzjali li tiżviluppa l-ħiliet ta' għajjnuna awtonoma u ġestjoni personali, li għandhom il-mira li jtejbu l-esperjenza umana fis-sens ta' kif jittratta bl-iskarsezza ta' riżorsi u investment għaqli tal-eċċessi. Dan hu konformi mad-dokument dwar l-Umanitajiet vis-à-vis l-iżvilupp ta' ċittadinanza responsabbli.

Minħabba r-rwol importanti tal-Kontabilità fid-dinja tan-negozju, l-istudenti tal-Kontabilità għandhom ikunu mħarrġa dwar kif jittrattaw sitwazzjonijiet finanzjarji differenti li jnvolvu kwistjonijiet ta' flus jew tar-reġistrazzjoni tal-attivitajiet monetarji. Dan jnvolvi t-trawwim ta' attitudni finanzjarja etika kemm fil-ġestjoni kif ukoll fir-reġistrazzjoni ta' informazzjoni finanzjarja. Dan imur lil hinn mill-għarfien tekniku li hemm bżonn biex attwalment tiġi rreġistrata l-informazzjoni finanzjarja, jiġu prodotti stqarrijiet finanzjarji u rapporti u l-isfond teoretiku li hemm bżonn biex persuna tittratta sitwazzjonijiet differenti.

L-edukazzjoni fil-Kontabilità timplika wkoll li l-istudenti mhux sempliċement jaħdmu fuq eżerċizzji ta' numri u jimmemorizzaw formati ġeneralment aċċettati fir-rapporti finanzjarji, imma li jkunu impenjati b'mod attiv fl-għażla ta' informazzjoni relevanti, jifhmu u jinterpretaw informazzjoni u rapporti finanzjarji. Iżjed minn hekk, edukazzjoni tajba fil-Kontabilità tiffaċilita l-impenn kritiku fil-konfront ta' ideoloġiji ta' negozju li s-soltu jittieħdu bħala tali u tmur lil hinn mill-fehim u l-applikazzjoni ta' prinċipji ta' negozju bħall-idea ta' 'survival-of-the-fittest', massimizzazzjoni tal-profitt, l-akkumulazzjoni ta' miżuri ta' profitt u ta' tnaqqis ta' spejjeż. Li trawwem il-kritika u l-immaginazzjoni kreattiva jirrifletti l-bżonn kontemporanju li nitilqu mill-Kontabilità tradizzjonali bħala suġġett tekniku fi sforz biex nikkultivaw ideat ġodda ta' organizzazzjoni, ġestjoni u rappurtar fin-negozji. L-edukazzjoni fil-Kontabilità, għalhekk, tmur lil hinn mit-taħriġ tal-istudenti fir-razzjonal finanzjarju eżistenti imma tinvolvi wkoll it-trawwim ta' ħsieb kritiku u indipendenti, li hu kruċjali biex tiġi mrawma mentalità li tilqa' l-bidla. Il-Kontabilità għandha wkoll tagħmel enfasi fuq ir-responsabbiltajiet soċjali u ambjentali konformi mar-Responsabbiltà Soċjali Korporattiva (CSR) biex tinkuraġġixxi kondotta etika.

L-edukazzjoni fil-Kontabilità m'għandhiex tiqies biss bħala triq ta' karriera fin-negozju imma anke bħala għodda universali essenzjali li tipprovdi fehim dwar id-dinja tal-lum li hija wisq ikkummerċjalizzata. Fil-fatt ir-rwol tal-Kontabilità hu li jgħin lill-istudenti jiżviluppaw fehim tal-lingwaġġ u l-informazzjoni finanzjarja u li jiffaċċjaw l-użu effettiv tal-għodod u l-istrumenti finanzjarji biex anke fuq livell personali, l-illitteriżmu finanzjarju ma jkunx ta' skop għall-inerzja jew jaġixxi kontra l-interessi personali u soċjali.

X'għandek tagħmel u ma tagħmilx fit-tagħlim tal-Kontabilità

Aghmel:

- Inkuraġġixxi lill-istudenti jifhmu l-utilità ta' kull aspekt tas-sugġett.
- Rawwem dinamika metodoloġika li biha l-istudenti jistaqsu x'qed jiġri f'kull tranzazzjoni.
- Inkuraġġixxi lill-istudenti jirreġistraw b'reqqa t-tranzazzjonijiet fil-kuntest tal-applikazzjoni tal-kunċetti u prinċipji ewlenin tal-Kontabilità.
- Rawwem id-drawwa tal-fehim, l-ispjegazzjoni u l-interpretazzjoni tal-kontijiet, rapporti u riżultati.
- Żviluppa ħiliet li jinkludu l-ippjanar u l-kontroll, l-analiżi u l-ewalwazzjoni, l-interpretazzjoni, it-teħid tad-deċiżjonijiet u l-għoti u l-komunikazzjoni ta' pariri.
- Għin lill-istudenti jsiru studenti indipendenti.
- Għin lill-istudenti biex ikunu jistgħu jitttrattaw sitwazzjonijiet ġodda fosthom sitwazzjonijiet li xejn ma jkunu familjari magħhom.
- Żviluppa mentalità ta' kritika vis-à-vis l-kunċetti ġeneralment aċċettati tan-negozju.
- Aġġorna s-sugġett biex ikun konformi mal-bidliet fl-istandards u l-leġislazzjonijiet internazzjonali tal-Kontabilità.
- Orbot il-Kontabilità mal-ICT.

Tagħmilx:

- Tittratta l-Kontabilità mill-perspettiva teknika.
- Tifred it-teoretiku min-numeriku.
- Tinkuraġġixxi r-reġistrazzjoni ta' tranzazzjonijiet finanzjarji b'assoċjazzjoni ma' eżempji simili minflok bl-applikazzjoni ta' għarfien profund.
- Tenfasizza t-tagħlim bl-amment u l-immemorizzar ta' formati ta' rapporti finanzjarji.
- Tifred il-Kontabilità mill-ħsieb loġiku.
- Tifred il-Kontabilità mill-kritika u l-immaġinazzjoni kreattiva.
- Tagħmel enfasi żejda fuq ir-riżultati iżjed milli l-proċess ta' kif tibni rapporti, analiżi u interpretazzjonijiet finanzjarji.
- Tgħallem il-Kontabilità f'vakwu mingħajr ma torbotha ma' attivitajiet lokali u internazzjonali, kwistjonijiet soċjali u responsabbiltà ambjentali.
- Tenfasizza r-razzjonal li l-profit għandu jieħu post prominenti fit-teħid tad-deċiżjonijiet mingħajr ma tħares ukoll lejn kunsiderazzjonijiet li mhumiex finanzjarji.

Meta jintużaw l-LAPs, it-tagħlim ta' bosta LOs għall-Kontabilità jridu jsiru b'modi differenti, minkejja li, għall-benefiċċju tal-istudenti, nissugġerixxu li jiġi segwit il-metodu modulari (iżjed milli dak konċentriku).

Iżda huwa importantissimu li l-aspetti tas-sugġett (ara taħt) jiġu applikati b'mod partikolari għad-9 u l-10 Sena:

L-Aspetti tas-Sugġett: In-Natura u r-Rwol tal-Kontabilità

Sena: 9; **Il-Kisbiet mit-tagħlim:** Livell 8 - Kollha

L-Aspetti tas-Sugġett: Ir-Registrar, il-fehim, l-evalwazzjoni u l-komunikazzjoni tat-tranzazzjonijiet finanzjarji

Sena: 9; **Il-Kisbiet mit-tagħlim:** Livell 8 - Kollha

L-Aspetti tas-Sugġett: Preparazzjoni ta' rendikonti finanzjarji għal negozji u organizzazzjonijiet li ma jagħmlux qligħ, mill-Istadju tal-Bilanċ Provizorju

Sena: 9; **Il-Kisbiet mit-tagħlim:** Livell 8 - LO 1 sa 8 biss

L-Aspetti tas-Sugġett: L-Applikazzjoni ta' Kunċetti tal-Kontabilità u Aspetti Regulatorji oħra

Sena: 10; **Il-Kisbiet mit-tagħlim:** Livell 8 - Kollha

L-Aspetti tas-Sugġett: Preparazzjoni ta' rendikonti finanzjarji għal negozji u organizzazzjonijiet li ma jagħmlux qligħ, mill-Istadju tal-Bilanċ Provizorju

Sena: 10; **Il-Kisbiet mit-tagħlim:** Livell 8 - LO 9 sa 11

Il-pedagoġija hi d-dixxiplina li tittratta t-teorija u l-prattika tal-edukazzjoni; għalhekk tirrigwarda l-istudju u l-prattika ta' kif l-aħjar li jsir it-tagħlim. L-għanijiet jinfirxu mill-ġenerali (l-iżvilupp sħiħ tal-bniedem permezz tal-edukazzjoni liberali) għall-ispeċifiċi idjaq tal-edukazzjoni vokazzjonali (it-tagħlim u l-kisba ta' ħiliet speċifiċi).

Tradizzjonalment, it-tagħlim tal-Kontabilità kien isir bl-ament, għax hekk kien meqjus 'il-mod' ta' tagħlim tal-entrata doppja, il-formati ta' rapporti finanzjarji u l-aspetti teoretiċi. Metodi bħal dawn huma utli biss għal skopijiet ta' memorizzazzjoni għal żmien qasir fost studenti li huma motivati ħafna li jitgħallmu, iżda ma jinkuraġġux il-ħsieb, il-pussess u l-fehim ta' dak li qed jiġi mgħalllem. Kuntrarju ta' dan, pedagoġiji ffukati fuq l-istudenti li jinkuraġġixxu tagħlim prattiku u tagħlim permezz tal-mistoqsijiet, iżidu l-motivazzjoni, jinkuraġġixxu r-razzjonalizzazzjoni tal-kunċetti u fl-aħħar mill-aħħar huma iżjed effettivi fost l-istudenti kollha, kemm jekk ikunu motivati jew le. Kontra l-perċezzjoni komuni, hemm bosta pedagoġiji li jiffukaw fuq l-istudenti li jistgħu jintużaw fit-tagħlim tal-Kontabilità.

Kemm jista' jkun għandhom jintużaw pedagoġiji differenti, biex jiġu kkunsidrati l-modi differenti ta' kif l-istudenti jitgħallmu. Lista mhux eżawrjenti ta' għodod pedagoġiċi li jistgħu jintużaw flimkien ma' eżempji ta' prattika tajba jinsabu f'Appendiċi 2.

L-Istrateġiji Nitgħallem biex Nitgħallem

Dawn li ġejjin huma eżempji tal-istrateġiji li jagħmlu parti mill-‘proċess nitgħallem biex nitgħallem’, wieħed mit-tmien kompetenzi li jissemmew fid-dokument *European Reference Framework Key Competencies for Lifelong Learning (European Commission, 2006)*:

- Diskussjonijiet pedagogiċi bejn l-istudenti fejn, fuq bażi volontarja, l-istudenti jispjegaw kif għamlu biċċa xogħol u kif irnexxielhom jегħlbu d-diffikultajiet li ltaqgħu magħhom, li jwasslu għal skambju ta’ strateġiji u teknikalitajiet f’ambjent ta’ kooperazzjoni.
- L-istudenti jitgħallmu jużaw il-puntegġjatura, l-istampi, l-informazzjoni addizzjonali minbarra t-test, b’hal spjegazzjoni tal-kliem diffiċli u l-identifikazzjoni ta’ kliem importanti waqt biċċa xogħol ta’ qari/taħriġ il-fehem.
- It-tagħlim u l-gwida fi stadji differenti tal-kitba ta’ komponiment u l-għodod differenti u l-metodi li jistgħu jintużaw f’kull stadju.

Il-Kisbiet mit-Tagħlim tas-Suġġett (SLOs) inkitbu b'tali mod li l-educaturi jużaw approċċi li jaddottaw it-tagħlim li jinvolvi, li juri ħila u jinvolvi lill-istudenti b'mod attiv f'numru ta' kuntesti sabiex iħeġġu filwaqt li jippermettu tagħlim li jiffoka fuq l-istudenti u l-istrategiji tat-tagħlim. F'kull stadju, daww li jippjanaw il-kurrikulu għandhom jikkonsidraw fuq bażi regolari l-opportunitajiet li jiġu ppreżentati permezz tal-SLOs sabiex jiżviluppaw tagħlim attiv matul il-livelli fil-Qafas tal-Kisbiet tat-Tagħlim. L-ippjanar għandu jjiehu ħsieb, filwaqt li jħeġġeg il-parteciċipazzjoni tal-istudenti, li dan jista' u għandu jkun ta' influwenza filwaqt li jikkontribwixxi fil-proċess.

Sabiex jissahħaħ l-ippjanar tal-kurrikulu, filwaqt li jkun assigurat li l-istudenti kollha jkollhom aċċess b'mod attiv u jinvolvu ruħhom fl-ambjent tat-tagħlim, hemm bżonn ta' approċċ koerenti fl-ippjanar tat-tagħlim, fit-tagħlim u l-assessjar, u fil-qsim ta' informazzjoni fuq il-progress u l-kisbiet milhuqa. Meta jiġi addottat dan it-tip ta' ppjanar tal-kurrikulu huwa importanti li ma narawx l-SLOs bħala fatturi li jillimitaw il-potenzjal tat-tagħlim tal-istudenti u li ma jippermettux li jkun hemm devjazzjoni tat-tagħlim lil hinn minn dak imsemmi fl-SLOs. Din l-idea tinjora l-iskop u l-flessibilità li jipprovdi l-approċċ tal-kisbiet mit-tagħlim. Kif, fejn u meta jiġu mgħallma dawn il-kisbiet huma fid-diskrezzjoni tal-educatur. L-SLOs qegħdin hemm sabiex jiċċaraw il-proċess ta' assessjar billi jelenkaw b'mod sempliċi l-aspettattivi tat-tagħlim. B'dan il-mod, l-assessjar huwa marbut li juri li dawn l-aspettattivi ntleħqu.

Ladarba jiġu ssettjati l-aspettattivi tat-tagħlim, l-educaturi jistgħu jibdew jintroduċu l-flessibilità fid-disinn tal-kurrikulu u fil-metodu ta' tagħlim li s'issa kien diffiċli li jsir. L-approċċ tar-riżultati tat-tagħlim jippermetti lill-educaturi jdurru lejn tagħlim li jiffoka fuq l-istudenti u l-istrategiji tat-tagħlim. Dan ifisser li jsiru jafu l-ħafna modi li bihom l-istudenti huma differenti minn xulxin, liema mill-ħafna metodi jagħmlu sens fit-tagħlim attwali, u kif għandhom jaffrontaw din il-varjanza b'tali mod li joffru support lill-istudenti fuq bażi individwali filwaqt li jgħinuhom jipprogedixxu. Taqsima Ċ: *It-tagħlim ta' studenti differenti f'kull livell toffri gwida fuq kif dan jista' jsir.*

B. L-EMBEDDING FIT-TAGĦLIM TAT-TEMI KROSSKURRIKULARI

Fl-Ewropa kien hemm bidla minn approċċ li jittratta b'mod esklussiv is-sugġett għal approċċ li jiffoka fuq temi krosskurrikulari, tematiku, interdixiplinarju u kollaborattiv, li jirrifletti s-sitwazzjonijiet reali tal-ħajja ta' kuljum filwaqt li jhegġeg it-trasferiment tal-ħiliet minn settur tat-tagħlim għal ieħor. Permezz tal-approċċ krosskurrikulari, ħafna mis-setturi tal-kurrikulu ngħataw profil ogħla filwaqt li ssaħħu numru ta' kompetenzi trasversali (European Commission, 2012). Is-CCTs jgħaqqdu flimkien is-sugġetti billi jidentifikaw l-għanijiet tat-tagħlim komuni li huma riflessi wkoll fit-twemmin tal-iskola (Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol, 2012: 31, 39).

It-Temi Krosskurrikulari (CCTs) ġew introdotti fl-LOF sabiex jassiguraw li l-istudenti kollha, huma u jipprogedixxu matul il-livelli, jiġu f'kuntatt kontinwu mat-tipi ta' għarfien, ħiliet u fehim li huma meħtieġa sabiex huma jkunu jistgħu jipparteċipaw b'mod attiv, filwaqt li jirnexxu u jikkontribwixxu fis-soċjetà Maltija.

L-embedding tas-CCTs fil-Kisbiet mit-Tagħlim tas-Sugġett joffri aċċess għal identità ġdida tat-tagħlim li jmur lil hinn mis-sugġett, u l-istudenti ser jagħtu valur lit-tagħlim tas-CCT meta jaraw li dawn huma parti integrali mill-Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim u li huma vitali sabiex jgħinuhom biex isiru studenti olistiċi.

Kull CCT qed jiġi pprezentat bħala sett ta' riżultati addizzjonali tat-tagħlim liż-żgħażaġħ sabiex huma jiffaċċjaw u jizviluppaw għarfien u fehim tagħhom meta qed jipprogedixxu matul il-Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim.

It-Temi Krosskurrikulari huma:

il-Litteriżmu Diġitali

I-Edukazzjoni għad-Diversità

I-Edukazzjoni għall-Intraprenditorija, il-Kreattività u l-Innovazzjoni

I-Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli

it-Tagħlim biex Nitgħallem u t-Tagħlim Kooperattiv

il-Litteriżmu

It-Temi Krosskurrikulari jinsabu fl-Appendiċi onlajn fuq
<http://www.schoolslearningoutcomes.edu.mt/en/category/cross-curricular-themes>

Is-CCTs għandhom jiġu infilsati matul il-vjaġġ ta' tagħlim u l-esperjenzi tal-istudenti, fejn il-punt ewlieni għandu jkun li l-għarfien u l-fehim tas-CCT jiġi mgħallem, ikkonsolidat u kkuntestwalizzat. Il-kuntest huwa importanti bil-għan li jżid it-tifsira u l-iskop biex jiġi msafhaħ l-użu tas-CCT. Ma hemm l-ebda mod effettiv biex jiġi organizzat u nfilsat it-tagħlim tas-CCTs. Madankollu, meta CCT tingħaqad b'mod dirett ma' biċċa xogħol partikolari fi hdan l-SLO imbagħad ikun assigurat li jkun hemm opportunità għall-użu tas-CCT f'dik il-biċċa xogħol partikolari, huwa mod effettiv hafna kif tiġi infilsata CCT.

L-embedding ma jinkludix biss l-għaqda ta' kurrikula differenti. L-ippjanar ta' fejn ser jiddaħħal il-kontenut tas-CCT biex jagħmel parti mill-SLOs jew mill-Aspett tas-Suġġett huwa biss il-bidu. L-educaturi għandhom jistabbilixxu kif il-kontenut tas-CCT jżid il-valur tal-SLOs li qed jiġu mgħallma u kif tista' tinkiseb xi haġa akbar minn sempliċement għaqda flimkien tal-partijiet differenti. Fuq kollox, it-tagħlim tas-CCT ser iżid il-valur fit-trasferiment tal-għarfien, tal-ħiliet u tal-fehim billi jipprezenta sitwazzjonijiet fattwali li jagħmlu sens għall-istudenti.

L-Embedding bħala proċess

Hemm tliet modi ewlenin sabiex jiġu mgħallma l-għarfien, il-ħiliet u l-fehim li hemm indirizzati fis-CCTs tul il-proċess tat-tagħlim. Dawn huma:

- permezz ta' metodi ta' tagħlim u t-tagħlim innifsu marbut mal-SLOs;
- billi jiġu magħzula metodi u strateġiji partikolari tat-tagħlim minn oħrajn biex jiġu mgħallma l-SLOs;
- billi jsiru attivitajiet krosskurrikulari mibnija b'mod speċifiku jew attivitajiet li jinvolvu lill-iskola kollha.

Dan il-proċess jimplika bidla importanti fil-mod kif l-għalliema jħarsu lejn it-tagħlim tal-kontenut tas-suġġett fil-klassi. L-integrazzjoni tar-riżultati tat-tagħlim krosskurrikulari fit-tagħlim ta' suġġetti differenti teħtieġ li l-għalliema jmorru lil hinn mill-iskemi tradizzjonali u jaħdmu f'kollaborazzjoni flimkien sabiex jiżviluppaw l-approċċ tagħhom għas-CCTs filwaqt li jkun hemm skambju ta' informazzjoni fuq l-iżvilupp tat-tagħlim ta' studenti speċifiċi b'rabta mas-CCTs (European Commission, 2012:25).

It-tagħlim tas-CCTs permezz tal-SLOs

L-ewwel approċċ għat-tagħlim tal-kontenut tas-CCT huwa permezz tal-integrazzjoni tat-tagħlim tas-CCT ma' dak tal-SLOs partikolari. Il-qafas jipprovdi gwida fuq l-aħjar opportunitajiet biex isir dan. Fejn SLO partikolari tipprezenta opportunità tajba li tindirizza tagħlim marbut mat-Tema Krosskurrikulari tidher l-istampa tas-CCT wara l-SLO. Din turi li l-SLO:

- qed toffri opportunità sabiex wieħed jibda jħares lejn l-iżvilupp tat-tagħlim u l-ħiliet marbuta ma' aspett partikolari tas-CCT;
- tista' tiġi msafhaħ billi jiġi introdott aspett partikolari ta' wieħed mis-CCTs.

Bħala gwida għall-educaturi, fejn il-kisbiet speċifiċi mit-tagħlim tas-CCT li l-aktar huma relevanti, l-istampa tas-CCT li jkun hemm flimkien mal-SLO partikolari tinkludi wkoll titlu sabiex jiġi identifikat liema hu l-aspett partikolari tas-CCT li 'joqgħod l-aktar', i.e. il-parti tal-kontenut tas-CCT li hija l-aktar marbuta mal-għarfien, il-fehim u/jew il-ħiliet indirizzati fl-SLO partikolari.

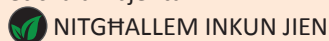
Għalkemm qed tiġi identifikata CCT waħda, dan ma jfissirx li CCTs oħra ma jkunux relevanti. L-identifikazzjoni ta' tema partikolari sempliċement tissuggerixxi li l-educaturi jstgħu jsibu dik il-parti identifikata bħala l-aktar relevanti, l-aktar xierqa jew l-aktar faċli li tiġi integrata f'dak il-punt partikolari, filwaqt li tippermetti lill-educaturi jgħallmu s-suġġett u s-CCT b'mod integrat.

Eżempji ta' dan it-tip ta' *embedding* fil-Kontabilità jinkludu:

- Kapaċi niddiskuti l-importanza li l-ħaddiema jithallsu paga xierqa, paga li mhux biss tilħaq il-paga minima imma paga li tirrifletti l-valur tax-xogħol imwettaq.
 NITGĦALLEM INKUN JIEN
Meħuda minn Livell 10, Aspett tas-Suġġett: Aspetti ta' Litteriżmu Finanzjarju
- Kapaċi nirrelata l-għarfien tiegħi fil-kontabilità biex inkun kapaċi nġestixxi l-aspett finanzjarju personali.
 TAGĦLIM KONJITTIV
Meħuda minn Livell 8, Aspett tas-Suġġett: In-Natura u l-Irwol tal-Kontabilità
- Kapaċi nispjega sitwazzjonijiet fil-ħajja ta' kuljum fejn kummerċjant waħdieni jista' jispicċa b'rekord mhux komplet.
 KONJITTIVA
Meħuda minn Livell 9, Aspett tas-Suġġett: Il-Preparazzjoni ta' rendikont finanzjarju ta' kummerċjant waħdieni minn rekord mhux komplet.

Eżempju: Insibu opportunitajiet biex nindirizzaw it-tagħlim tas-CCT fl-SLOs tal-Kontabilità

- Kapaċi nipprovdni eżempji ta' kif negozji jistgħu jirreġistraw qligħ u fl-istess ħin iħaddnu kunsiderazzjonijiet etiċi u ambjentali.

Meħuda minn Livell 10, Aspett tas-Suġġett: L-Applikazzjoni ta' Kuncetti tal-Kontabilità u Aspetti Regulatorji oħra.

Is-CCT, L-Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli u b'mod partikolari l-parti tal-kisbiet 'Nitgħallem Inkun Jien', joffru opportunità li nħarsu lejn l-imġiba personali fir-rigward tal-imġiba fin-negozju. Jekk inħarsu lejn it-tagħlim assoċjat mal-imġiba fin-negozju b'dawn il-modi, ikun hemm opportunità li niddiskutu dak li l-individwi għandhom b'żonn jikkunsidraw jekk juru mgħiba simili. Il-kisbiet prinċipali tas-CCT huma:

- Jiena persuna li kapaċi nagħmel riflessjoni kritika u kapaċi nevalwa deċiżjonijiet, għażliet u azzjonijiet.
- Jiena persuna mmotivata biex nagħti kontribut pożittiv lil persuni oħra u lill-ambjent soċjali u naturali, lokali u globali.
- Kapaċi nieħu azzjoni b'mod kreattiv u innovattiv u nisfida ċertu suppożizzjonijiet li juru prattiċi mhux sostenibbli.

Dan l-SLO joffri l-opportunità li nħarsu lejn kif in-negozji juru t-tip ta' mgħiba li hemm b'żonn biex jiġi muri r-riżultat tal-Kisbiet tas-CCT imsemmija fuq; li nħarsu lejn kif in-negozji jieħdu l-pożizzjoni tagħhom billi jgħibu ruħhom b'dawn il-modi.

L-indirizz tas-CCTs permezz tal-użu ta' metodi u strateġiji partikolari tat-tagħlim

Is-CCTs jistgħu jintużaw biex jinformat il-holqien ta' politika u strateġiji dipartimentali, pereżempju, billi jiġi strutturat it-tagħlim biex juża kemm jista' t-teknoloġiji diġitali. F'livell dipartimentali s-CCTs li ġejjin jistgħu jkunu addattati sabiex jgħinu fl-għażliet tal-pedagoġija u stili ta' tagħlim magħżul biex jimmassimizzaw il-flessibilità bl-introduzzjoni tal-LOF:

Nitgħallem biex Nitgħallem u t-Tagħlim Kooperattiv

il-Litteriżmu Diġitali

l-Edukazzjoni għad-Diversità

L-edukaturi jistgħu jsibu li s-CCTs li ġejjin għandhom rwol importanti fl-għażla tas-suġġett biex jistimolaw l-interess u d-dibattitu:

l-Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli

l-Edukazzjoni għall-Intraprenditorija, il-Kreattività u l-Innovazzjoni.

Huwa evidenti li xi wħud mis-CCTs jintegraw ruħhom b' mod naturali għal stili partikolari ta' tagħlim. Taqsima Ċ *It-tagħlim ta' studenti differenti f'kull livell* toffri gwida fuq kif CCTs partikolari jistgħu jgħinu lill-istudenti jirnexxu f'ambjenti ta' tagħlim partikolari. L-għażla b' mod deliberat ta' strateġiji partikolari tat-tagħlim li jinvolvu tagħlim attiv u/jew sperimentali u approċċi għat-tagħlim ta' kif jistgħu jissolvew il-problemi, fejn jeħtieġ li jkun hemm livell ta' awtonomija tal-istudenti kif ukoll xogħol fi gruppi, ser jgħinu sabiex it-tagħlim ikun wieħed li jwassal għall-introduzzjoni tas-CCTs tal-Litteriżmu Diġitali u Nitgħallem biex Nitgħallem u t-Tagħlim Kooperattiv.

Pereżempju, is-CCT Nitgħallem biex Nitgħallem u t-Tagħlim Kooperattiv tinkludi kategorija ta' kisbiet mit-tagħlim fuq it-Tagħlim Personali u, billi jiġi indirizzat it-tagħlim marbut ma' din il-kategorija tas-CCT, l-istudenti ser jiżviluppaw il-ħiliet tat-tagħlim meħtieġa sabiex f'biċċa xogħol partikolari jkunu awtonomi filwaqt li jimmaniġġjaw lilhom infushom. Simili ta' din, il-kategorija tat-Tagħlim Soċjali fi ħdan l-istess CCT tista' tgħin lill-istudenti jiżviluppaw qafas ta' ħiliet, attitudnijiet u mġiba li jgħinohom jieħdu kemm jistgħu mix-xogħol fi grupp jew f'tim u minn strateġiji oħra ta' tagħlim soċjali.

Is-CCT tat-Tagħlim Diġitali ser tgħin lill-istudenti jiżviluppaw il-kompetenzi marbuta mal-immaniġġjar tat-tagħlim, is-sors minn fejn tingabar l-informazzjoni, il-manipulazzjoni tal-informazzjoni, il-komunikazzjoni u l-prezentazzjoni tal-informazzjoni. Meta jkun hemm dawn it-tipi ta' ħiliet tat-tagħlim infilsati fit-tagħlim qabel ma jibdeu jintużaw ta' spiss ser jgħinu lill-istudenti jaffrontaw il-biċċiet tax-xogħol b'aktar kunfidenza kemm fil-proċessi tat-tagħlim fuq l-SLOs kif ukoll fil-kisbiet infushom.

L-indirizz tas-CCTs f'attivitajiet krosskurrikulari jew f'attivitajiet li jinvolvu lill-iskola kollha

Is-CCTs kollha jistgħu jintużaw bħala strateġiji għall-iskola kollha sabiex jinħoloq ambjent ta' tagħlim ta' kwalità għolja li jagħti valur lill-istudenti kollha filwaqt li jissettja għanijiet għoljin għal kulhadd. L-iskejjel jistgħu jaraw il-benefiċċju meta jkollhom *policies* li jinkludu lill-iskola kollha fuq il-progress fil-:

- Litteriżmu
- Litteriżmu Diġitali
- Edukazzjoni għad-Diversità
- Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli

Dawn it-tipi ta' CCTs jistgħu jintużaw sabiex ikun hemm *policies* infurmati għall-iskola kollha kif ukoll iżidu l-valur tat-tagħlim fi ħdan il-klassi. Madankollu, CCTs oħra jistgħu jintużaw sabiex jiffurmaw il-bażi tal-attivitajiet għal sena sħiħa ta' grupp partikolari jew, aktar minn hekk, inizjattivi li jinvolvu lill-istudenti kollha fl-iskola fuq suġġetti ambjentali. Pereżempju:

- Is-CCT tal-Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli tista' tintuża biex tiffirma l-bażi għal attivitajiet ekstrakurrikulari għall-iskola kollha marbuta mat-tip ta' inizjattivi bħal Eko-Skola jew inizjattivi fuq l-użu minimu tal-enerġija. Attivitajiet ta' ġbir ta' fondi jistgħu jgħinu attivitajiet tal-iskola ta' sorsi ta' enerġija li jistgħu jerggħu jintużaw permezz tat-tagħlim f'din is-CCT flimkien ma' dak tas-CCT marbuta mal-Edukazzjoni għall-Intraprenditorija, il-Kreattività u l-Innovazzjoni.
- Is-CCT tal-Edukazzjoni għall-Intraprenditorija, il-Kreattività u l-Innovazzjoni tista' tintuża biex issaħħaħ it-tagħlim u l-esperjenzi marbuta ma' attivitajiet li jvarjaw minn *tuck shop* immexxi mill-istudenti għal avveniment skolastiku jew inizjattivi li jinvolvu lill-iskola kollha fuq id-dinja tax-xogħol.

Ċ. IT-TAGHLIM TA' STUDENTI DIFFERENTI F'KULL LIVELL

Waħda mill-benefiċċji li taħdem b'Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim (u fl-istess hin waħda mill-isfidi) hija l-abbiltà li tippermetti lill-istudenti jipprogrédixxu bil-pass tagħhom u li tkun kapaċi taddatta l-metodoloġija tat-tagħlim u l-kurrikulu sabiex jissodisfaw il-bżonnijiet tagħhom. L-SLOs juru b'mod ċar fejn huwa t-'tmie' tat-tagħlim f'kull livell għal kull student iżda l-edukaturi għandhom jirrikonoxxu filwaqt li jippjanaw għal dawk l-istudenti li ser jilħqu dan il-punt qabel l-oħrajn kif ukoll għal dawk li forsi jkollhom bżonn aktar żmien u aktar għajjnuna sabiex jilħqu l-livell mixtieq.

L-Aspetti tas-Suġġett mhumiex riġidi u lanqas restrittivi u ma hemmx bżonn li jiġu mgħallma f'xi sekwenza partikolari jew bħala kontenut meħud f'izolament. L-aspetti tas-suġġett jistgħu jidhru fuq xulxin u jithalltu fi programmi tat-tagħlim akbar (jew iżgħar). L-edukaturi jistgħu jippreferu li jaffrontaw il-kuntesti tat-tagħlim f'ordni differenti skont is-sitwazzjoni, jew li jgħallmu aspetti tat-tagħlim permezz ta' topiks tal-għażla tagħhom.

Id-diversità tal-istudenti

L-NCF iħaddan id-diversità u jitolb li din tiġi mhegġa f'ambjent inklussiv.

L-NCF jindirizza l-bżonnijiet ta':

- studenti tajbin ħafna u b'talent li għalihom il-proċess tat-tagħlim jeħtieġ li joffri sfida sabiex huma jieħdu sehem u jkunu motivati li jiżviluppaw it-talenti tagħhom;
- studenti bi bżonnijiet edukattivi speċjali li għalihom il-kurrikulu għandu jkun miktub b'tali mod li jippermetti lill-għalliema japprezzaw kif l-istudenti kollha jistgħu jaċċessaw l-istess kurrikulu f'kull settur tat-tagħlim u jippermetti assessjar ta' firxa ta' ħiliet;
- studenti b'diżabilitajiet severi li għalihom il-kurrikulu għandu joffri edukazzjoni mibnija fuq firxa ta' ħiliet imfissra f'termini ta' fażijiet ta' żvilupp;
- studenti minn ambjenti soċjali żvantaġġati li għalihom l-iskola, flimkien mal-imsieħba lokali u istituzzjonali l-aktar importanti fis-soċjetà, għandhom jgħallmu aktar ħiliet filwaqt li joffru ssaport lill-familji tagħhom u l-komunità lokali sabiex jipprovdu ambjent edukattiv b'saħħtu u stabbli;
- studenti minn ambjenti soċjali, kulturali u lingwistiċi differenti, inkluz it-tfal ta' refuġjati u persuni li qed ifittxu l-ażil, li għalihom il-kurrikulu jinkludi aċċess għal programm edukattiv li hu infilsat f'ambjent li joffri ssaport emozzjonali u psikoloġiku li jirrispetta ċ-ċirkostanzi tal-individwi.

Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali għal Kulhadd, Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol (2012:41)

Il-klassijiet kollha, anke fejn qed jiġi mħaddem is-*setting*, ser ikunu magħmula minn firxa ta' abilitajiet. Dan għaliex l-istudenti jkollhom ħiliet u diffikultajiet differenti u jżviluppaw b'rati differenti. Sabiex tiġi definita klassi 'b'abilitajiet differenti' sempliċement bħala grupp ta' studenti b'firxa ta' abilitajiet hija superfiċjali wisq. Xi ngħidu għall-firxa ta' stili u preferenzi tat-tagħlim, livelli ta' interessi u l-ambjenti tad-dar, li kollha kemm huma jhallu impatt fuq l-esperjenza tat-tagħlim? L-istudenti kollha juru ħiliet differenti fi żminijiet differenti skont is-sugġett studjat u l-istil tat-tagħlim li jkun qed jintuża. Meta jkunu barra miż-zona ta' tagħlim l-aktar komda għalihom ser imorru anqas tajjeb. Mhix reali li tistenna minn grupp ta' studenti, hi x'inhil l-abilità tagħhom, li jipprogedixxu matul il-biċċiet tax-xogħol bl-istess pass. Żewġ terzi tal-istudenti fil-klassi ser ikunu qed jaħdmu barra l-istil tat-tagħlim li jippreferu sakemm il-biċċa tax-xogħol ma tkunx varjata.

Wieħed mill-aktar modi effettivi li jassigura li l-istudenti differenti jintlaħqu f'kull livell matul l-LOF huwa li tgħallem lill-istudenti jaħsbu għalihom infushom. Ftit mis-CCTs jipprovdu l-għodda tal-għarfien u l-ħiliet għall-istudenti sabiex ikunu kapaċi jsiru studenti aktar effettivi, li jaddattaw malajr, mimlija bir-rizorsi, u awtonomi.

Il-Progress u d-diverġenza fit-tagħlim

Il-prinċipju tad-diversità u l-inklużjoni li jiffurmaw il-bażi tal-NCF jimplikaw li f'kull stadju l-istudenti ta' kull livell u kompetenza għandhom jesperenzaw is-suċċess, l-isfidi, u s-sapport meħtieġ sabiex isaħħu l-impenn tagħhom. Jeħtieġu programmi flessibbli ta' tagħlim li jipprovdu esperjenzi ta' tagħlim differenti għal spettru wiesa' ta' studenti filwaqt li jippermettu li jkun hemm rati differenti ta' progress hekk kif it-tfal u ż-żgħażaġh iqattgħu ż-żmien fl-iskola. Hemm bżonn approċċi differenti li jindirizzaw il-bżonnijiet differenti tat-tagħlim. Bil-punt fokali dejjem jikber fuq l-istudenti, u b'aktar klassijiet b'abilitajiet differenti fl-iskejjel, l-approċċi li joffru diverġenza qed isiru aktar importanti u l-għalliema għandhom jaddottaw strateġiji li jibnu fuq it-tagħlim tal-passat tat-tfal u taż-żgħażaġh filwaqt li jgħinuhom jipprogedixxu.

Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali għal Kulhadd, Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol (2012:40)

Strateġiji għat-tagħlim ta' klassijiet b'abilitajiet differenti

L-għalliema fil-klassi għandhom jibdeu billi joħolqu relazzjoni personali ma' kull student/a fil-klassi tagħhom billi jitgħallmu u jużaw isimhom filwaqt li jsiru jafu x'jinteressahom. Li jiġu inklużi setturi ta' interess fit-tagħlim huwa mod tajjeb ħafna biex l-istudenti jkunu involuti. Fl-istess ħin, li jintuża dan it-tip ta' tagħlim meta jkun qed jiġi ssettjat ix-xogħol għad-dar jew xogħol individwali fil-klassi jista' jservi ta' motivazzjoni u jista' jgħin sabiex l-istudenti jzommu ruħhom involuti fit-tagħlim.

It-tagħlim Personali:

- Kapaċi nidentifika s-sapport u r-rizorsi li għandi bżonn biex nitgħallem.
- Konxju/a tal-mod li nippreferi kif nitgħallem u kapaċi nużah biex nippjana t-tagħlim tiegħi.
- Kapaċi nimmaniġġja l-għanijiet u l-ħin b'mod effiċjenti fit-tagħlim.
- Inħossni kompetenti fl-immaniġġjar tat-tagħlim tiegħi.
- Naċċetta r-rispons tal-oħrajn u nikkonsidrah.
- Nagħraf lili nnifsi billi nbiddel is-suppożizzjonijiet tiegħi maż-żmien.
- Kapaċi nsewi l-interessi tiegħi peress li dawn jgħinuni nirrifletti fuq 'jien min jien'.
- Niehu gost meta nirnexxi f'xogħlijiet diffiċli.

Meħuda mis-CCT Nitgħallem biex Nitgħallem u t-Tagħlim Kooperattiv

Modi kif tagħti s-setgħa lill-istudenti filwaqt li tgħinhom jirnexxu fi hdan l-LOF

Il-ħolqien ta' ambjent dinamiku tat-tagħlim permezz ta':

- L-immaniġġjar tal-klassi u l-ħolqien ta' opportunitajiet għall-istudenti biex jaħdmu b'mod individwali, f'pari jew fi gruppi.
- Il-bidla fit-tqassim tal-klassi skont it-tagħlim li jkun qed isir.
- Il-provvista ta' attivitajiet differenti, li jippermettu lill-istudenti jagħzlu l-livell ta' involviment u sfida. Din ser tgħin fis-sens ta' 'dritt ta' pussess' imsemmi 'l quddiem.
- L-użu ta' għażla ta' riżorsi differenti bi ħsieb.
- Il-preżentazzjoni ta' modi differenti kif tista' tiġi mgħallma l-istess haġa.

L-involviment tal-istudenti permezz ta':

- Il-ħolqien ta' sens ta' 'dritt ta' pussess' min-naħa tal-istudenti tal-proċess tat-tagħlim billi, pereżempju, l-istudenti jkollhom ċans jagħzlu l-proġett tagħhom.
- L-għajjnuna lill-istudenti sabiex juru l-fehim tagħhom b'modi differenti, pereżempju permezz ta' mezzi li jagħzlu huma stess, sew jekk preżentazzjoni viżiva, orali jew preżentazzjoni fiżika.
- Il-bini ta' ħiliet għolja ta' ħsieb bl-użu tat-tassonomija ta' Bloom (f'kull livell) u l-ħidma permezz tal-SLOs sabiex it-tagħlim ikun wieħed interessanti, li jkun utli u joffri sfidi kif jindikaw l-SLOs, tant li l-SLOs jingħataw dimensjoni usa' jew jintużaw b'modi differenti. Dan jista' jsir billi l-istudenti jingħataw xogħol li jinvolvi s-soluzzjoni ta' problemi filwaqt li jingħataw l-opportunità li jittrasferixxu u japplikaw l-għarfien għal kument gdid.

Il-bidla tal-istudenti fi studenti li kapaċi jinbidlu billi:

- minn età bikrija l-istudenti jiġu introdotti għall-istrategġiji ewlenin tat-tagħlim li jagħmlu parti mis-CCT Nitgħallem biex Nitgħallem u t-Tagħlim Kooperattiv;
- jiġu diksusi l-għanijiet tat-tagħlim f'kull lezzjoni mal-istudenti, u b'hekk isiru konxji ta' x'inhum mistenni li jingħallmu mat-tmiem tal-lezzjoni. L-SLOs (mitkuba fl-ewwel persuna) huma indirizzati lejn l-istudenti;
- l-istudenti jkunu konxji tal-istili differenti tat-tagħlim; l-istudenti jiġu mgħallma t-teknikalitajiet biex jingħallmu kontenut gdid bl-użu ta' metodi viżivi, ta' smiġħ u kinestetiki għat-tagħlim bl-użu ta' strategġiji varji tat-tagħlim bil-għan li jipprovdu għall-bżonnijiet tal-istudenti li jingħallmu aktar b'mod viżiv, ta' smiġħ u kinestetiku;
- l-istudenti jingħallmu kif ikunu anqas dipendenti fuq l-għalliema, pereżempju, kif ser 'jinqalgħu' mill-problema meta jehlu?

Uża x-xogħoli fi gruppi sabiex:

- ikun hemm tiżni u estensjoni (bl-użu ta' gruppi flessibbli);
- tteġġeg lill-istudenti biex jinvolvu ruħhom f'Tagħlim Soċjali u biex japprezzaw ideat u personalitajiet differenti; iżidu l-kunfidenza meta jiddiskutu l-ideat tagħhom ma' oħrajn; jikkollaboraw ma' studenti oħrajn bħala parti mit-tagħlim tagħhom; ifittxu l-għajjnuna u s-sapport mingħand studenti oħra; jitekallmu mal-oħrajn fuq it-tagħlim; jisimġu lill-oħrajn jitekallmu fuq it-tagħlim tagħhom filwaqt li jiddiskutu suġġetti varji u strategġiji ta' tagħlim ma' sħabhom (billi jintużaw gruppi ta' abbiltajiet differenti).

Għandu jkun assigurat approċċ inklussiv tat-tagħlim u l-ippjanar tal-kurrikulu. Filwaqt li l-iskola tkun trid toħloq is-sens ta' twemmin tagħha f'dak li għandu x'jaqsam ma' riżultati għall-istudenti kollha, u tapprezza firxa wiesgħa ta' talenti, ħiliet u riżultati, l-għalliema għandhom jaraw kif jistgħu jattwaw dan fil-klassi tagħhom. Fuq livell bażiku dan jibda permezz ta' promozzjoni tas-suċċess u l-apprezzament tagħhom infushom billi jieħdu azzjoni biex jeliminaw dak kollu li jillimita t-tagħlim, u għalhekk jassiguraw li l-istudenti kollha f'kull grupp jirnexxu fil-klassi. L-għalliema jistgħu jheggu l-fehim u l-apprezzament għad-diversità tal-individwi fil-klassijiet tagħhom u jużaw is-CCT tad-Diversità bħala katalist għal dan l-approċċ li jestendi sabiex jinkludi lill-istudenti b'mod dirett.

Edukazzjoni mibnija fuq il-valuri

L-edukazzjoni tiffoka kemm fuq il-bini tal-karattru kif ukoll fuq l-iżvilupp tal-istudenti b'ħiliet speċifiċi. Id-direzzjoni 'l quddiem għall-implimentazzjoni ta' dan il-qafas hija permezz ta' edukazzjoni mibnija fuq il-valuri. Edukazzjoni mibnija fuq il-valur tirreferi għal kwalunkwe attività kemm esplicita kif ukoll implicita fl-iskola li tkegġeg il-fehim u l-għarfien tal-istudenti tal-valuri u li jiżviluppaw il-ħiliet u l-ħajra tal-istudenti sabiex ikunu jistgħu jirrapprezentaw valuri partikolari bħala individwi u bħala membri mis-soċjetà ingenerali. Dan jassigura li dawk li ser joħorġu mill-iskola jkollhom il-kwalitajiet u l-kunfidenza fihom infushom, stima għolja tagħhom infushom, ottimizmu u impenn għal suċċess personali bħala l-baži għar-rwoli potenzjali fil-ħajja bħala membri minn familja, mill-komunità u bħala impjegati. Barra minn hekk, għandhom ikunu kapaci jagħmlu għidizzju u jkunu responsabbli f'għażliet etiċi u soċjali.

Addattat minn *Respect for All Framework*, Ministry for Education and Employment (2014:10)

L-iskejjel għandu jkollhom kultura vibranti u progressiva, li tkegġeg il-benesseri u r-rispett, bl-ambizzjoni u r-riżultati bħala l-punti fokali għal kull student/a. Dan it-tip ta' approċċ għandu jintuża f'kull klassi. Skola tajba hija skola li tiegħu ħsieb l-individwi u li tagħti s-sapport tagħha lil kull individwu, irrISPETTIVAMENT mill-isfond u l-bżonnijiet tat-tagħlim. Dawn l-iskejjel jaħdmu f'atmosfera ta' pożittività assoluta. Dawn jaħdmu bla waqfien sabiex jippromwovu attitudnijiet b'saħħithom u produktivi għat-tagħlim, għall-ħajja u għax-xogħol. L-iżvilupp ta' sens ta' twemmin ta' ambizzjoni jiddefinixxi n-natura ta' ispirazzjoni ta' skejjel ta' suċċess, fejn issir l-għaqda bejn l-aspettattivi u s-suċċess – suċċess li jinkludi l-aspetti kollha tal-iżvilupp tal-ħiliet għall-ħajja, għax-xogħol u għat-tagħlim – timbru ta' eċċellenza.

Mill-perspettiva tal-klassi, l-approċċ inklussiv jindirizza l-bżonnijiet tal-istudenti permezz ta' varjetà ta' approċċi li jinkludu: strategiji ta' interventi bikrija u kurrikulu u approċċi għat-tagħlim li huma ddisinjati li jissodisfaw il-bżonnijiet tal-istudenti kollha. L-edukaturi għandu jkollhom aspettattivi għoljin għall-istudenti tagħhom għaliex dawn għandhom jiġu mhegga sabiex ikollhom aspettattivi u miri għoljin għalihom infushom. Huwa importanti ferm li l-edukaturi jassiguraw li l-istudenti tagħhom ikunu jafu fejn jinsabu f'dak li għandu x'jaqsam mat-tagħlim tagħhom u kif jistgħu jittjiebu. L-istudenti għandhom jiġu mfaħħra fuq baži regolari, b'mod selettiv u effettiv biex jibqgħu motivati.

Hekk kif l-istudenti jimxu fil-livelli u bejn il-livelli għandhom jiġu inkuraġġuti biex jirriflettu, jieħdu f'idejhom u jkunu iżjed responsabbli lejn it-tagħlim tagħhom stess. L-edukaturi għandhom jibdeu jintroduċu teknika li tagħti ċans lill-istudenti jagħmlu użu ikbar mill-awtoassessjar biex jidentifikaw dak li huma tajbin fih u fejn għandhom bżonn jiżviluppaw, mill-evidenza tal-isforzi tagħhom, u jieħdu azzjoni fuq ir-rispons mogħti minn shabhom stess kif ukoll mingħand l-edukaturi biex jippjanaw il-passi li jmiss.

D. IT-TAGHLIM TA' LIVELLI DIFFERENTI FL-ISTESS SENA

F'kull klassi ser ikun hemm studenti li jkollhom bżonn aktar żmien biex jilħqu t-tagħlim meħtieġ u b'hekk jilħqu l-livell tal-SLOs. Mal-progress tal-istudenti fil-mixja tagħhom ta' tagħlim huma jistgħu jgħaddu għal sena ġdida u jibdeu livell ġdid iżda jkun għad fadlilhom partijiet fejn ikun hemm xi nuqqasijiet fit-tagħlim mil-livell preċedenti. L-aktar fattur importanti hawn huwa li l-informazzjoni fuq il-progress tkun waħda kemm jista' jkun ċara li tinforma lill-għalliema l-ġodda bl-għajnuna jew bix-xogħol addizzjonali li jkollhom bżonn l-istudenti sabiex ikunu żguri li dan il-progress fil-livell il-ġdid ikun attwat.

Taqsimha *Ĉ It-tagħlim ta' studenti differenti f'kull livell* tirreferi għall-użu ta' firxa ta' strateġiji maħsuba biex jirrispondu għall-preferenzi ta' tagħlim differenti tal-istudenti kollha. Meta jkun hemm studenti fil-klassi li jeħtieġu aktar sapport biex jilħqu xi aspetti mil-livell preċedenti huwa importanti li:

- ikun hemm informazzjoni ċara fuq l-oqsma li fihom jeħtieġu s-sapport;
- ikun ċar kif dawn l-oqsma jintrabtu mal-progress u l-kisba ta' riżultati fil-livell il-ġdid;
- ikun hemm firxa ta' strateġiji u metodi ta' tagħlim li jistgħu jintużaw biex jgħinu u jirfdu l-istil ta' tagħlim mal-preferenza tal-istudenti għal skop ta' progress bikri;
- il-konverżazzjoni mal-istudenti fuq l-oqsma li jeħtieġu sapport jew infurzar tibqa' waħda pożittiva u kostruttiva.

Wieħed mill-benefiċċji tal-istruttura tal-LOF huwa li Livelli 7 u 8 jiġu mgħallma b'kurrikulu li jifrex fuq sentejn u għalhekk ikun hemm żmien biżżejjed għal żvilupp ta' programmi ta' tagħlim u l-użu ta' firxa ta' metodi ta' tagħlim li jgħinu lill-istudenti jipprogradixxu u jiksbu r-riżultati mixtieqa.

Hemm numru ta' mudelli li wieħed jista' jikkonsidra bħala miżura introduttorja għal numru ta' studenti sabiex jiksbu l-ħiliet tal-SLOs fiz-żmien stipulat marbut mal-livell partikolari. L-educaturi għandhom jikkonsidraw li:

- jesploraw l-SLOs b'mod aktar miftuħ/fil-fond, forsi billi jittrasferixxu jew japplikaw it-tagħlim marbut mal-SLOs f'kuntesti ġodda;
- jużaw testi aktar speċifiċi u li joffru sfida akbar;
- jissettjaw xogħol li joffri sfida akbar u li hu aktar kumpless bil-għan li jipprezenta lill-istudenti b'testi u vokabularju li joffru sfida akbar jew li jintroduċuhom għal Aspetti ġodda tas-Suġġett jew oqsma ġodda tal-Aspetti eżistenti tas-suġġett, filwaqt li jzommu f'moħħhom li l-SLOs ma jistipulawx il-livell massimu tat-tagħlim li jista' jintlaħaq;
- iħarsu lejn l-opportunitajiet li joffru s-CCTs bħala sorsi ta' ispirazzjoni għall-introduzzjoni ta' oqsma ġodda ta' kontenut li jipprovdu kontenut addizzjonali għall-kurrikulu li jsaħħaħ kemm l-esperjenza tat-tagħlim tas-suġġett filwaqt li jaraw il-kontenut tas-CCT x'aktarx b'mod differenti jew b'modi li joffru sfida akbar.

Sors ewlieni ieħor ta' materjal marbut mal-provvista ta' sfida addizzjonali jew zieda huwa l-Aspett tas-Suġġett u l-SLOs mil-livell aktar għoli. Filwaqt li mhux dejjem ikun addattat sabiex dawn jiġu indirizzati b'mod dirett, l-educaturi forsi jkunu jixtiequ li jaraw it-tagħlim kunistwalizzat jew ix-xogħol preparat li jservi ta' introduzzjoni tajba għat-tagħlim fil-livell li jmiss. Hawnhekk il-punt fokali huwa li nħarsu lejn l-għaqda bejn it-tagħlim f'kull livell u kif l-istudenti jistgħu jibdeu jaċċessaw dan it-tagħlim. F'dan it-tip ta' approċċ, bħal f'kull settur ta' xogħol ieħor, huwa importanti li jinżamm rekord aġġornat tar-riżultati sabiex l-għalliema jkunu preparati biex jaħdmu mal-istudenti li ser ikunu qed jitilgħu b'mod formali għal-livell li jmiss.

Għalkemm is-suggerimenti msemmija hawn fuq jistgħu jgħinu lill-educaturi jindirizzaw l-isfidi marbuta ma' tagħlim divrenzjali, wieħed ta' min japprezza li mhux faċli jiġi implimentat tagħlim divrenzjali fi klassi eteroġenja, speċjalment jekk l-educaturi ma jingħatawx is-sapport jew ma jkunux jafu x'qed jiddiverenzjaw – il-kurrikulu jew il-metodi ta' tagħlim li jintużaw. Għaldaqstant huwa importanti li jkun hemm gwida ċara u sapport fuq it-tagħlim divrenzjali filwaqt li jkunu jistgħu jissodisfaw il-bżonnijiet tal-istudenti kollha billi jikkonsidraw x'qed jgħallmu u lil min qed jgħallmu. Għandu jkun hemm ukoll ħin biżżejjed sabiex l-għalliema jassessjaw il-bżonnijiet, l-interessi u l-ħerqa tal-istudenti tagħhom, u biex jipplanaw u jiddisinnaw attivitajiet addattati għall-istudenti kollha. Dan it-tħassib għandu jiġi indirizzat permezz ta' żvilupp professjonali u effettiv li jinkoraġġixxi lill-għalliema japplikaw il-ħiliet tagħhom sabiex jipprovdu gwida matul proċess li fih hemm divrenzja fl-approċċ għat-tagħlim.

E. IT-TAGHLIM TA' LIVELL WIEHED FUQ SENTEJN

Fi ħdan l-LOF, il-Livelli 7 u 8 għandhom livell ta' sfida addizzjonali fl-ippjanar u d-disinn tal-kurrikulu minħabba li ż-żewġ livelli jiġu mgħallma f'sentejn differenti. Pereżempju, l-SLOs ta' Livell 8 jifirxu fuq id-9 u l-10 sena. Dan ifisser li l-educaturi għandhom jikkonsidraw kif jistgħu jistrutturaw il-programmi ta' tagħlim meħtieġa sabiex jintlaħqu l-SLOs li jippermettu tagħlim b'mod li jagħmel sens u koerenti fuq sentejn li jsarrfu f'opportunitajiet ta' progress fil-livell. Madankollu, din il-viżjoni wiesgħa biex jintlaħaq l-istandard tal-livell jgħin ukoll biex jiġu affrontati l-isfidi diskussi fil-kapitlu preċedenti.

Meta wieħed jara l-kontenut trattat mill-SLOs f'dan il-livell, l-educaturi jistgħu jidentifikaw l-SLOs li huma kkonsidrati bħala prerekwiziti għal oħrajn fl-istess livell u b'hekk jistrutturaw il-kurrikulu skont dawn. Xi Aspetti tas-Suġġett jistgħu jiġu mgħallma b'mod faċli qabel oħrajn, jew l-educaturi jistgħu jiddeċiedu li jiddisinjaw u jimplimentaw kurrikulu li għandu aktar sens ta' progress mibni fuq spiral. L-educaturi jistgħu jhossu wkoll li hemm modi differenti kif jistgħu jaħdmu bl-Aspetti tas-Suġġett, jiġbruhom flimkien u jindirizzaw l-SLOs billi joħolqu oqsma ġodda tas-suġġett li jinkorporaw l-Aspetti tas-Suġġett.

Hemm minn tal-anqas tliet approċċi potenzjali li l-educaturi jistgħu jikkonsidraw:

- L-iżvilupp ta' perijodu għal xogħol minn qabel jew il-preparazzjoni tal-istil tat-tagħlim qabel jipproċedu fuq il-kurrikulu li hu marbut direttament mal-SLOs.
- L-iżvilupp ta' approċċ ta' żvilupp fl-SLOs eżistenti fejn jiġu indirizzati Aspetti tas-Suġġett xierqa marbuta mal-SLOs qabel oħrajn magħhom li jagħtu support lit-tagħlim tal-SLOs li għandhom jiġu mgħallma fit-tieni sena.
- L-iżvilupp ta' approċċ ta' programm ta' tagħlim u tal-kurrikulu li juri taħlita taż-żewġ approċċi msemmija hawn fuq.

Jeżistu wkoll approċċi aktar ambizzjużi fejn l-Aspetti tas-Suġġett u l-SLOs jiddaħħlu f'approċċ iddisinjat lokalment li jissodisfa aħjar il-ħiliet u l-interessi tal-istaff u tal-istudenti. L-educaturi huma liberi li jiddeċiedu jekk ikun hemm mod aktar integrat biex jgħallmu s-suġġett. L-LOF jippermettu lill-educaturi jkejlu l-kontroll u l-innovazzjoni tal-benefiċċju tal-istudenti tagħhom. Hu x'inhu l-metodu magħżul, l-ippjanar tal-kurrikulu, l-għażla tar-riżorsi u l-għażla tal-istrateġiji tat-tagħlim huma kollha importanti.

L-Assessjar

A. METODOLOGIJI LI JASSIGURAW ASSESSJAR XIERAQ

L-Assessjar

L-assessjar huwa parti integrali mill-proċess tat-tagħlim, fejn jipprovdi lill-istudenti u lill-ġenituri tagħhom *b'feedback* kontinwu, fil-ħin u kwalitattiv fuq il-progress tat-tfal, filwaqt li jwassal informazzjoni fuq il-prattika tal-għalliema u jipprovdi lill-iskejjel u lill-kulleġġi b'informazzjoni fuq l-ippjanar tal-kurrikulu u t-tagħlim.

L-assessjar *għat*-tagħlim (assessjar għal skopijiet formattivi) huwa proċess li jsir fl-istess ħin tat-tagħlim. L-istudenti u l-għalliema tagħhom jużaw ir-riżultati biex isiru jafu x'jafu l-istudenti u jistgħu jagħmlu dan b'rabta mat-tagħlim.

L-assessjar *tat*-tagħlim (assessjar għal skopijiet summattivi) isir mat-tmiem ta' kull unità, f'nofs is-sena jew fl-aħħar tas-sena.

L-assessjar *bħala* tagħlim (assessjar kontinwu) huwa l-użu ta' assessjar kontinwu tal-istudenti nfushom minnhom stess bil-għan li jsir monitoraġġ tat-tagħlim tagħhom stess.

F'suġġetti li jiġu mgħallma bħala moduli, l-assessjar tat-tagħlim isir mat-tmiem tal-modulu. L-informazzjoni u l-ġudizzji fuq it-tagħlim jingabru flimkien bħala sommarju għal skop ta' rappurtagġ għall-għalliema u għal skambju ta' informazzjoni ma' għalliema oħra fi klassijiet jew skejjel oħra. Jekk l-istudenti jkunu jafu eżatt x'inhum mistenni minnhom (l-iskopijiet tat-tagħlim) u l-kriterji ta' suċċess li ser jidentifikaw it-tagħlim tagħhom, huma jżviluppaw ħiliet ta' evalwazzjoni personali li ser jgħinuhom isiru studenti li kapaci jitgħallmu weħidhom.

Il-proċessi ta' assessjar fil-klassi li huma ddisinjati b'mod tajjeb u xieraq jistgħu:

- jagħtu support lill-istudenti sabiex permezz tal-assessjar tagħhom infushom ikunu kapaci jkejlu t-tagħlim tagħhom, filwaqt li jidentifikaw il-ħiliet, il-bżonnijiet tat-tagħlim u xi jmiss li jitgħallmu;
- iħeggu lill-istudenti jgħinu lil xulxin fit-tagħlim tagħhom permezz ta' assessjar li jsir minnhom stess;
- jgħinu lill-għalliema jifhemu aħjar kif l-istudenti jitgħallmu aħjar, jużaw l-evidenza biex jimmonitorjaw il-progress tal-istudenti, jirriflettu fuq il-prattika tagħhom filwaqt li jaddattaw jew iqabblu t-tagħlim tagħhom skont il-bżonnijiet tal-istudenti;
- jgħinu lill-għalliema jippjanaw fuq it-tagħlim ta' individwi u gruppi sabiex jassiguraw li t-tfal kollha jingħataw l-attenzjoni xierqa;
- jagħtu support lill-ġenituri sabiex dawn jaqsmu l-esperjenzi ta' tagħlim tat-tfal tagħhom, jinterpretaw l-informazzjoni tal-assessjar, u jsegwu l-iżvilupp edukattiv tat-tfal tagħhom;
- jipromwovu r-rappurtagġ fuq il-progress individwali u l-ħiliet miksuba b'mod li jiziedu waħda mal-oħra.

Il-kulleġġi u l-iskejjel huma mitluba jiżviluppaw politika ta' assessjar. Din il-politika għandha tindirizza l-kwantità u l-kwalità tal-prattiki tal-assessjar kif ukoll ir-rappurtagg lill-ġenituri u msieħba oħra interessati.

Addattat minn *Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali għal Kulhadd*, Ministeru tal-Edukazzjoni u x-Xogħol (2012:41-42) u *Assessments as Learning*, Lam (2015:1)

L-istudenti u persuni oħra involuti fit-tagħlim, jeħtieġu *feedback* fil-ħin u bl-eżatt fuq dak li tgħallmu kif ukoll kemm tgħallmu u kemm tgħallmuh b'mod tajjeb. Dan jgħin fl-identifikazzjoni ta' xi jmisshom jagħmlu u min jista' jgħin hom biex iżidu mal-għarfien, il-fehim u l-ħiliet tagħhom. Il-progress tal-istudenti għandu jiġi assessjat permezz ta' modi u fi żminijiet xierqa għall-bżonnijiet tat-tagħlim tagħhom. Il-ġudizzji li jsiru fuq dan it-tagħlim għandhom ikunu msejsa fuq evidenza minn firxa wiesgħa ta' sorsi, kemm fl-iskola kif ukoll barra mill-iskola u b'referenza għall-progress tal-istudenti fuq perijodu ta' żmien u f'firxa ta' attivitajiet.

Permezz ta' ppjanar ta' opportunitajiet ta' assessjar kontinwu u testijiet perjodiċi, b'mod speċjali fejn l-istudenti jużaw il-ħiliet tagħhom b'mod integrat, l-edukaturi ser ikunu qed jippermettu lill-istudenti juru, fuq perijodu ta' żmien, *kemm u kemm* tajjeb ikunu tgħallmu.

Bilanċ bejn opportunitajiet ta' assessjar kontinwu u perjodiku jitlob li l-istudenti juru qafas ta' tagħlim mibni fuq perijodu ta' żmien filwaqt li japplikaw l-għarfien u l-ħiliet f'kuntesti differenti. It-taħlit ta' firxa ta' opportunitajiet ta' assessjar formattiv immexxi mill-istudenti jippermettu lill-istudenti nfushom ikejlu l-progress tagħhom meta mqabbel ma' SLOs partikolari jew grupp ta' SLOs.

L-edukaturi għandhom ifittxu li jiġbru firxa ta' evidenza ta' kwalità biex juru l-progress fit-tagħlim kemm b'opportunitajiet dejjem għaddeja ta' assessjar formattiv kif ukoll b'assessjar perjodiku summattiv. L-istudenti għandhom ikunu involuti fl-għażla tal-evidenza. L-evidenza għandha turi li l-istudenti fehmu ammont sinjifikanti ta' għarfien, irrispondew tajjeb u b'konsistenza għall-esperjenzi ta' tagħlim li offrew sfida, u li kienu kapaċi japplikaw dak li tgħallmu f'kuntesti ġodda u mhux familjari.

It-tagħlim u l-assessjar għandhom jiġu ddisinjati b'mod li jirriflettu kif studenti differenti jagħmlu progress, biex dan jimmotivahom u jinkuraġġihom fit-tagħlim tagħhom. Biex jissaħħaħ dan, l-istudenti kollha għandhom ikunu involuti fl-ippjanar u fir-riflessjoni tat-tagħlim tagħhom stess, permezz ta' assessjar formattiv, awtoevalwazzjoni u evalwazzjoni minn shabhom u ppjanar ta' tagħlim personali. Ladarba l-istudenti jingħataw iċ-ċans li jinteraġixxu ma' shabhom u jirċievu rispons kontinwu mingħand l-edukaturi, ikunu ggwidati biex jieħdu deċiżjonijiet dwar kif itejbu l-għarfien u l-ħiliet tagħhom dwar il-Kontabilità. Għalhekk, l-istudenti jingħataw iċ-ċans li jkollhom rwol attiv fl-awtoevalwazzjoni, li jinkuraġġihom jilħqu miri personali għat-tagħlim tal-Kontabilità. Dan it-tip ta' assessjar jista' jiġi ppjanat fuq punti partikolari, bħal fi tmiem ta' tema, fejn l-istudenti jistgħu jiġġudikaw u jevalwaw il-prestazzjoni tagħhom stess.

L-assessjar huwa proċess dejjem għaddej li jinvolvi definizzjoni ċara u li tista' titkejjel ta' miri ta' tagħlim, li jiġi żgurat li l-istudenti jimpenjaw ruħhom f'esperjenzi ta' tagħlim biex jilħqu dawn il-miri, il-ġabra ta' evidenza li tiddetermina kemm it-tagħlim tal-istudenti jaqbel ma' dak li qed jistennew l-għalliema, u l-użu tar-riżultati biex jiġi vvalidat u mtejjeb it-tagħlim. L-assessjar fil-Kontabilità jrid imur lil hinn minn wieħed purament summattiv u għandu jinkludi komponenti kemm formali kif ukoll summattivi. Skont il-prattiki ta' metodi formattivi ta' assessjar, il-portfoljo għandu jinbena mill-istudenti taħt gwida tal-għalliema tagħhom fuq tliet snin ta' studju. Dan il-portfoljo jista' jinkludi:

- eżempji mix-xogħol tal-kors;
- grafiċi, mudelli, vidjows ta' preżentazzjonijiet tal-istudenti, proġetti qosra, eċċ.;
- ir-rispons tal-għalliema dwar il-ħila tal-istudent li jikkomunika u jispjega b'mod effettiv informazzjoni dwar il-Kontabilità;

- eżercizzi ta' evalwazzjoni u studju ta' kazijiet;
- xogħol relatat mal-ICT bħall-preparazzjoni ta' 'spreadsheets', jew xogħol li sar bl-użu ta' xi tip ieħor ta' programm ta' Kontabilità.

Huwa importanti li l-kontenut ta' dan it-tip ta' portfoljo jkun standardizzat u akkumpanjat b'sett ta' kriterja u linji gwida ċari, kemm għall-benefiċċju tal-edukaturi kif ukoll tal-istudenti. Eżempji ta' prattika tajba għandhom jiġu pprovduti kemm għall-għalliema kif ukoll għall-istudenti. Il-konsulenza, l-appoġġ u l-monitoraġġ tal-għalliema hu kruċjali biex tissaħħaħ l-uniformità bejn l-iskejjel fir-rigward ta' aspettazzjonijiet realistiki kif ukoll immarkar ġust.

Fil-każ tal-assessjar summattiv, importanti li mmorru lil hinn minn karti li huma bbażati, fil-maġġoranza tagħhom, fuq eżercizzji numeriki prattiċi. Bilanċ ġust bejn il-mistoqsijiet prattiċi u teoretiċi hu ta' importanza kbira. Fil-każ ta' mistoqsijiet teoretiċi, huwa importanti li jiġu limitati l-ammont ta' mistoqsijiet li jiġi rrispost bl-ament, u b'hekk inhallu spazju għall-mistoqsijiet kontestwalizzati u analitiċi. Kemm il-mistoqsijiet teoretiċi kif ukoll prattiċi għandhom jinqasmu f'biċċiet ta' xogħol qosra jew xenarji, u għandhom jibdew minn mistoqsijiet faċli għal dawk iżjed avvanzati. Fil-każ ta' eżercizzji numeriki prattiċi, iridu jiġu pprovduti bilfors karti rrigati. Dan jiffranka l-ħin lill-istudenti li joqogħdu jirrigaw u għalhekk ikollhom iżjed ħin għall-qari, l-analiżi u t-tlestija tax-xogħol. Li jiġu pprovduti l-karti rrigati ma jfissirx, bl-ebda mod, li nkunu qed nikxfu r-rispons li hemm bżonn u għalhekk dan m'għandux jitqies bħala miżura inġusta.

L-edukaturi jridu jifhmu b'mod ċar kif l-istudenti tagħhom qed jagħmlu progress meta mqabbla ma' oħrajn fl-iskola tagħhom, u dawk fi skejjel oħra f'Malta, u jgħallhom permezz tar-riżultati u l-esperjenzi f'livelli differenti. Opportunitajiet regolari u pplanati għal djalogu għandhom jiġu ffaċilitati mill-Uffiċjali Edukattivi biex jgħinu lill-edukaturi jaslu għal interpretazzjoni konsistenti tat-tifsira hekk kif japplikaw l-SLOs.

L-istudent mhux bilfors irid ikun kiseb kull riżultat f'livell biex jgħaddi għal-livell ta' warajh. Meta jkun il-waqt, l-istudent għandu jingħata l-opportunità li jieħu sehem f'esperjenzi ta' tagħlim fil-livell li jmiss. L-edukaturi jridu jippjanaw biex jagħtu esperjenza ta' kull riżultat lill-istudenti, imma għandhom jieħdu perspettiva olistika. Meta studenti jkollhom esperjenza ta' tagħlim profund fuq livell wieħed, għandhom jimxu għal-livell li jmiss.

L-edukaturi jridu jiżguraw li l-perspettiva tagħhom ta' dak li student kiseb tkun imsaħħa minn evidenza tajba. L-evalwazzjoni tagħhom ta' din l-evidenza trid tkun konsistenti mal-evalwazzjonijiet ta' kollegi tagħhom, jew dawk f'ċentri jew dipartimenti oħra. Iċ-ċentri għandhom jippjanaw flimkien u jużaw il-ġudizzju professjonali biex jaslu għal ftehim maqbul dwar xi fisser li tikseb livell. Gwidi nazzjonali ser jgħinu f'dan il-proċess. Il-moderazzjoni hi importanti b'mod partikolari fi żmien ta' tranżizzjoni minn livell għal ieħor u fit-tranżizzjoni bejn is-Snin Medji u Sekondarji.

Kif isir it-tagħlim assoċjat mas-CCTs kif ukoll l-assessjar assoċjat ma' dan, huma r-responsabbiltà tal-edukaturi kollha.

It-titjib tal-kwalità tat-tagħlim jimplika wkoll il-promozzjoni ta' kultura li tassigura t-trasparenza fil-kwalità tar-riżultati tal-assessjar fil-waqt li jinholqu approċċi, strutturi u rwoli kemm interni kif ukoll esterni f'sistemi ta' evalwazzjoni mill-iskejjel.

Il-garanzija tal-kwalità fl-edukazzjoni tista' tinftiehem bħala policies, proċeduri, u prattiki li huma ddisinjati sabiex tinkiseb, tinzamm jew tissaħħaħ il-kwalità f'setturi speċifiċi, u li jiddependu fuq il-proċess ta' evalwazzjoni ... [jiġifieri] proċess ġenerali ta' analiżi sistematika u kritika ta' suġġett definit li jinkludi l-ġabra tad-dejta rilevanti li twassal għal ġudizzji u/jew rakkomandazzjonijiet għal titjib. L-evalwazzjoni tista' tiffoka fuq numru ta' suġġetti: l-iskejjel, il-kapijiet tal-iskejjel, l-għalliema u staff edukattiv ieħor, l-awtoritajiet lokali, jew l-andament tas-sistema edukattiva sħiħa.

Assuring Quality in Education: Policies and Approaches to School Evaluation in Europe, European Commission (2015a:13)

L-iskejjel jeħtieġu jibdeu jiżviluppaw proċeduri ġodda ta' garanzija tal-kwalità, filwaqt li jsaħħu dawk eżistenti, sabiex jgħinu fl-introduzzjoni tal-LOF u jassiguraw li l-implimentazzjoni tagħhom fil-klassijiet tkun waħda ta' suċċess. Dan jeħtieġ jagħmel parti mill-implimentazzjoni sħiħa tal-iskola u l-istrateġija ta' kwalità li tista' tinkludi opportunitajiet ta':

- Timijiet ta' Maniġment Superjuri li jieħdu interess attiv fis-CPD tal-għalliema, jimmonitorjaw il-livelli ta' kunfidenza tal-għalliema u l-progress tal-istudenti, eż. it-tqassim tax-xogħol tal-istudenti u t-tmexxija ta' evalwazzjonijiet tal-iskejjel infushom.
- Kapijiet tal-Iskejjel li joħolqu ħin flimkien għall-preparazzjoni u l-ippjanar sabiex jiffacilitaw xogħol kollaborattiv.
- Il-qsim ta' standards u l-istennija permezz tal-wiri tax-xogħol tal-istudenti skont il-livelli biex jidher il-progress, pereżempju, xogħol esebit fuq 'ħajt tat-tagħlim'.
- L-istaff jinvolti lit-tfal u liż-żgħażaġħ f'diskussjonijiet fuq il-progress u l-issettjar ta' għanijiet bħala parti mill-ippjanar sabiex jintlaħqu l-bżonnijiet tagħhom tat-tagħlim.
- L-iżvilupp ta' approċċi għall-iskola kollha għat-tagħlim u l-assessjar tas-CCTs.
- Strateġiji ċari ta' rappurtagġ għall-*feedback* fuq il-progress fi ħdan l-iskola u barra mill-iskola, eż. il-ġenituri u l-kustodji tat-tfal.

Fid-Dipartimenti tal-Kontabilità, (flimkien mal-attivitajiet imsemmija aktar 'il fuq), l-edukaturi jridu jkunu involuti wkoll f'dawn:

- laqgħat regolari tad-Dipartiment biex jiġi pplanat it-tagħlim u l-assessjar b'mod koerenti, ma' kollegi li jaqsmu strateġiji effettivi li jaħsbu li jtejjbu t-tagħlim u l-ħiliet tal-istudenti;
- ippjanar kollaborattiv ma' għalliema oħra, evalwazzjoni mill-kollegi u diskussjoni fuq l-istandards u x'qed jistennew meta jgħallmu studenti tal-istess livell;
- immarkar ta' testijiet fl-aħħar ta' suġġett minn aktar minn persuna waħda, assessjar perjodiku u assessjar intern ieħor. Permezz tal-immarkar ta' xogħol ta' studenti minn klassijiet jew gruppi oħra, l-edukaturi jistgħu jinvolvu ruħhom fi djalogu professjonali dwar in-natura tal-assessjar, kemm jilhaq l-iskop tiegħu u r-riżultati tal-istudenti;
- it-tifsil ta' materjali ta' assessjar, skemi ta' marki u strateġiji ta' rapporti, f'kollaborazzjoni ma' għalliema oħra fid-Dipartiment jew ma' membri tal-istaff minn skejjel oħra;
- l-addozzjoni ta' strateġiji biex jiġu evitati ġudizzji qabel jiġu assessjati l-ħiliet, pereżempju l-immarkar ta' xogħol ta' studenti mingħajr ma jkunu jafu min huma l-istudenti nfushom;
- djalogu professjonali dwar xogħol l-istudenti li kien immarkat minn qabel biex jintlaħaq qbil dwar il-kwalità u l-istandards.
- Komunitajiet ta' Prattika biex jaqsmu u/jew isaħħu l-prattika professjonali, jiffukaw fuq l-assessjar, il-konsistenza fl-interpretazzjoni tal-SLOs, u r-rappurtagġ tal-progress lill-istudenti, ġenituri u kustodji, kif ukoll għalliema oħra.

Id-Direttorat għall-Kwalità u l-Istandards fl-Edukazzjoni (DQSE) ser jassigura li:

- l-Uffiċjali Edukattivi ser iżuru l-iskejjel biex jivvalidaw kull evidenza ta' evalwazzjoni li ssir mill-iskejjel stess filwaqt li jieħdu kampjun tal-konsistenza tat-tagħlim u l-assessjar;
- membri tal-istaff jiġbru flimkien u janalizzaw firxa ta' dejta lokali u nazzjonali sabiex tintuża bħala l-bażi ta' diskussjonijiet mal-Kapijiet tal-Iskejjel, il-Viċi Kapijiet u l-Kapijiet tal-Fakultà/il-Principali sabiex jippjanaw għat-titjib fil-kisbiet tal-istudenti;
- fejn tiġi identifikata Prattika tajba, l-Uffiċjali Edukattivi, it-Timijiet tal-Maniġment tal-Iskejjel u membri oħra jorganizzaw attivitajiet li jittrattaw Prattiki tajbin għall-membri tal-istaff fl-iskejjel li jaqgħu taħt l-awtorità tagħhom sabiex tixtered l-idea ta' Prattika tajba.

Għaldaqstant kull *feedback* li jasal mill-iskejjel, inkluż dak li jirriżulta mill-assessjar, għandu jirrifletti l-għanijiet aktar wesgħin tal-edukazzjoni. Barra minn hekk, il-konkluzjonijiet fuq il-Garanzija tal-Kwalità mhux ser iħallu impatt awtomatiku fuq l-effiċjenza tal-iskejjel. L-iskejjel jeħtieġu aktar minn informazzjoni fuq l-effiċjenza tagħhom – jeħtieġu wkoll gwida fuq kif jitjiebu u sapport, filwaqt li jaħdmu għal dan it-titjib. L-għan aħħari tal-proċeduri għall-garanzija tal-kwalità għandhom ikunu li joffru lill-iskejjel l-istrateġiji ta' evalwazzjoni xierqa, koerenti u komprensivi li jħallu impatt pożittiv fuq it-tim tat-tmexxija tal-iskola u fuq il-kwalità tat-tagħlim.

B. METODOĠIJI TA' ASSESSJAR INKLUSSIV

Sabiex klassijiet mimlija ħajja u differenti jirnexxu, filwaqt li juru potenzjal ta' tagħlim, l-educaturi għandhom jassiguraw li l-assessjar fil-klassi jkun ġust u inklussiv, li jippermetti lill-istudenti kollha juru xi jkunu kisbu u kif qed jipprogradi. L-educaturi għandhom jassiguraw li l-assessjar jilħaq il-bżonnijiet tal-istudenti kollha billi jipprovdu lill-istudenti kollha bis-sapport xieraq, jużaw firxa ta' metodi ta' assessjar u għażliet u, permezz ta' dawn, joffru l-aqwa ċans ta' suċċess lill-istudenti kollha. Dan ifisser li għandhom jużaw informazzjoni fuq l-effiċjenza u l-assessjar minn varjetà ta' sorsi sabiex isir monitoraġġ tal-progress u jsiru jafu x'għandu jsir fil-vjaġġ tat-tagħlim.

L-educaturi għandhom ikunu konxji, filwaqt li jaħdmu skont l-oqfsa leġislattivi rilevanti, li jagħtu sapport lil dawk l-istudenti li jesperjenzaw limitazzjonijiet fit-tagħlim. Il-limitazzjonijiet jistgħu jkunu riżultat ta' ċirkostanzi familjari, diżabilità jew bżonnijiet ta' saħħa u fatturi soċjali jew emozzjonali. Fejn ikun hemm dawn il-limitazzjonijiet, l-istudenti għandhom jingħataw sapport addizzjonali sa mill-istadju l-aktar bikri possibbli – mill-iskola, mill-awtoritajiet edukattivi u/jew mill-Istat. L-istrateġiji tal-assessjar ikunu effettivi meta l-educaturi jużaw firxa ta' approċċi ta' assessjar flessibbli biex jiġu identifikati l-ħiliet, it-tagħlim u s-sapport meħtieġ għal dawk l-istudenti vulnerabbli, mhux interessati, u li huma diffiċli biex jirrilataw magħhom fil-klassijiet tagħhom.

Is-sapport lil studenti vulnerabbli

Li jingħataw sapport lil studenti vulnerabbli jista' jfisser li jintużaw mezzi ta' ppjanar bħal proġetti ta' tagħlim personali jew proġetti ta' sapport ikkoordinati minn numru ta' aġenziji. L-educaturi għandhom ipoġġu lill-istudenti bħala ċ-ċentru sabiex jassiguraw li l-istudenti kollha bi bżonnijiet addizzjonali jew differenti jistgħu jiksbu riżultati edukattivi pożittivi u sostenibbli.

L-għalliema fil-klassi għandhom ir-responsabbiltà li joħolqu ambjent tat-tagħlim fejn l-istudenti ser jitgħallmu s-suġġett. Dan ifisser li għandhom jikkonsidraw b'mod attiv il-bżonnijiet differenti li ser jiffaċċjaw. L-educaturi għandhom jikkonsidraw jekk ir-repurtorju tal-approċċi tat-tagħlim li ser jużaw hux ser jilħaq l-għanijiet u l-iskopijiet tal-LOF li jkunu aċċessibbli għall-istudenti kollha.

L-inkluzjoni tfisser ukoll li jiġu inkluzi fil-prattici tal-klassi. It-tagħlim hu kkunsidrat funzjoni ta' parteċipazzjoni (Wenger, 1998). Il-parteċipazzjoni hi proċess attiv li jinvolvi l-persuna sħiħa u jgħaqqad "l-għemil, it-taħdit, il-ħsieb, il-ħsus u l-appartenenza" (Wenger, 1998: 56).

L-ippjanar għal tagħlim inklussiv jinvolvi:

Il-ġabra ta' informazzjoni fuq l-istudenti għal ippjanar aħjar;

L-irrangar tal-miri ta' tagħlim u Prattici għall-istudenti b'diffikultajiet fit-tagħlim;

L-ippjanar ta' attivitajiet xierqa – l-educaturi għandhom ikollhom repurtorju ta' riżorsi u strateġiji li jirrispondu għall-bżonnijiet individwali tal-istudenti;

Strateġiji ta' tagħlim li jindirizzaw il-bżonnijiet differenti ta' studenti u b'hekk jipromwovu t-tagħlim inklussiv;

L-inkorporazzjoni ta' bosta opportunitajiet li jinkuraġġixxu attivitajiet, applikazzjoni u ħsibijiet Prattici li jiffaċilitaw il-fehim;

Komunikazzjoni effettiva li turi kuxjenza ta' stil ta' hsieb u tagħlim u ta' limitazzjonijiet bħal dawk ta' ħiliet lingwistiċi (li jmorru lil hinn mill-kapaċità li taqra l-kliem imma juru l-kapaċità li tifhem it-tifsira), memorja għal żmien qasir jew studenti li jaħdmu bil-mod ħafna.

Addattat minn *The Trouble with Maths: A Practical Guide to Helping Learners with Numeracy Difficulties* (2nd edition), Chinn (2011)

Filwaqt li l-iskejjel għandhom jikkonsidraw liema approċċi ser ikunu l-aktar effettivi fl-għajjnuna biex jiġu eliminati l-limitazzjonijiet għat-tagħlim li huma riżultat ta' ċirkostanzi soċjali u emozzjonali inkluż, pereżempju, imġiba diffiċli, l-edukaturi għandhom jikkonsidraw kif dawn il-*policies* li jaffettwaw lill-iskola kollha ser jiġu attwati b'mod prattiku fil-klassi.

L-ippjanar tal-assessjar u l-approċċi li ser jintużaw (kif ukoll l-istrumenti u l-metodi użati) għandhom jassiguraw li l-istudenti kollha jkollhom opportunità ndaq li juru xi jkun tgħallmu u x'kapaċi jagħmlu. L-edukaturi għandhom jikkonsidraw ukoll 'x'aġġustament raġonevoli' għandu jkun hemm għall-approċċi tal-assessjar ta' studenti b'diżabbiltà fl-assessjar tal-abbiltà. Dan jista' jinkludi l-użu proprju ta' teknoloġiji ta' assistenza. Ladarba l-prattika ta' assessjar tajjeb hija l-fattur ewlieni fit-tagħlim, l-approċċi li jintużaw sabiex jassessjaw il-progress tal-istudenti fuq bażi individwali għandhom ikunu kemm jista' jkun konsistenti ma' dawk li jintużaw fit-tagħlim innifsu.

Il-prinċipju ta' sekwenza ta' kisbiet għandu jkun tali li jippermetti lill-istudenti jagħżlu l-aħjar triq li tippermettilhom li jilħqu l-massimu tal-potenzjal tagħhom – irrispettivament jekk humiex studenti tajbin ħafna, għandhomx ħiliet medji, bażiċi u/jew diżabbiltà. F'dan ir-rigward, l-NCF fittex li jstabilixxi qafas li jassigura li, fejn hu possibbli, l-ebda student ma jspicċa vittma ta' sistema edukattiva li mhijiex kapaċi tidentifika dawk l-istudenti li jeħtieġu inkoraġġiment u gwida. Importanti wkoll li l-NCF jippermetti l-introduzzjoni ta' toroq differenti li verament jippermettu lill-istudenti jiżviluppaw l-abbiltajiet tagħhom bl-aħjar mod possibbli għalihom.

Addattat minn *Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali għal Kulhadd*, Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol (2012:5)

Ċ. MODI TA' ASSESSJAR TA' MIN JOQGHOD FUQHOM U VALIDI

L-assessjar ser jinvolvi l-ippjanar ta' interazzjonijiet għolja mal-istudenti u ser ikun ibbażat fuq mistoqsijiet ta' hsieb u li jidhru fil-fond meħuda mill-SLOs u ddisinjat li jassigura kemm il-kisbiet mit-tagħlim ikunu ntaħqu. L-istudenti jkollhom idea ċara fuq it-tip u l-kwalità tax-xogħol mistenni sabiex jilħqu b'suċċess l-SLOs. Il-metodi ta' assessjar li jintużaw għandhom jirriflettu n-natura ta' x'qed jiġi assessjat.

Fil-perijodi ta' bejn l-assessjar formali, l-istudenti individwali għandhom ikunu mhegġa biex jitolbu u għalhekk jingħataw *feedback* ta' spiss fuq il-kwalità ta' xogħlhom li huma jistgħu jifhmu, jirriflettu u jistaqsu mistoqsijiet fuqu. L-edukaturi għandhom ifittxu li jhegġu lill-istudenti jieħdu sehem b'mod attiv f'diskussjonijiet dwar ix-xogħol u l-progress tagħhom, filwaqt li jissuggerixxu x'jistgħu jagħmlu biex itejbu r-riżultat tagħhom.

L-edukaturi għandhom jagħtu s-setgħa lill-istudenti jizviluppaw il-ħiliet biex jevalwaw ix-xogħol tagħhom u ta' sħabhom skont l-SLOs, filwaqt li jhegġuhom jizviluppaw apprezzament tal-bżonnijiet tagħhom tat-tagħlim, kemm qed jipprograddixxu sabiex jilħqu l-istandard elenkat fl-SLOs, u t-tipi ta' azzjonijiet li jeħtieġ li jieħdu sabiex itejbu l-progress tagħhom.

L-SLOs inkitbu b'mod li huma ddisinjati li jassiguraw li l-ħiliet tat-tagħlim ikunu ċari. Jintużaw ukoll bħala ankra għal kull tip ta' attività ta' assessjar marbuta magħhom billi jiddefinixxu t-tagħlim li hu maħsub għall-attività tal-assessjar u jeliminaw b'mod ċar dak li mhux maħsub jiġi assessjat. Dawn jagħmlu l-proċess tal-assessjar u l-kisbiet tal-assessjar aktar trasparenti għall-istudenti. Xi drabi l-SLOs jinvolvu livell ieħor ta' dettall mogħti permezz tal-eżempji sabiex juru n-natura tal-isfida fi ħdan l-SLO jew permezz ta' dikjarazzjoni ċara ta' xi jrid ikun inkluż bħala l-minimu fl-indirizz tat-tagħlim marbut mal-SLO partikolari.

Fejn ikun hemm għoti ta' eżempji, l-eżempju mogħti huwa ddisinjat bħala indikazzjoni tal-livell ta' diffikultà jew l-isfida mistennija fl-SLO. L-eżempju jzid aktar il-livell ta' dettall u ċarezza sabiex l-edukaturi jkunu jafu xi standard iridu jilħqu l-istudenti.

Dak li għandu jstabbilixxi l-assessjar huwa jekk l-istudenti laħqux l-istandard tal-SLO. L-istudenti kapaċi jagħmlu dak li qed isemmi l-SLO? Kapaċi juru l-abbiltà li tissemma' fl-SLO u kapaċi jagħmluha fuq bażi ta' rutina, b'kunfidenza u b'kundità? Hawnhekk il-ġudizzju professjonali tal-edukaturi u l-fehim professjonali ta' x'jagħmel is-suċċess huwa xi ħaġa importanti.

L-istandard tal-assessjar mhux bilfors dak li jissema fl-SLO. L-istandard huwa l-interpretazzjoni applikata b'mod konsistenti u bi qbil ta' xi tfigħer li l-istudenti jilħqu kisbiet aċċettabbli b'rabta mal-SLO. Sabiex jintlaħaq dan il-ġudizzju, l-edukaturi jeħtieġu li jaħdmu bejniethom sabiex jaqblu fuq xi jfissru li jinkisbu l-ħiliet f'kull livell (eż. Livell 8), fil-livell tal-Aspett tas-Suġġett fi ħdan livell partikolari, u l-livell tal-SLO kemm-il darba dan ma jidherx immedjatament u jista' jkun hemm każ ta' ambigwiżità jew interpretazzjoni.

L-assessjar fi ħdan l-LOFs jeħtieġ li jkun suġġett għal proċeduri ta' garanzija tal-kwalità robusti li huma ddisinjati biex iżidu l-kunfidenza fil-ġudizzji tal-assessjar fost l-għalliema filwaqt li jassiguraw lill-ġenituri, kustodji u persuni/gruppi oħra interessati li l-istudenti kollha ser jirċievu rikonoxximent xieraq għall-ħiliet miksuba konformi mal-istandards nazzjonali miftehmin u li l-istudenti qed jagħmlu l-progress xieraq b'rabta ma' dak li hu mistenni minnhom.

Fejn l-assessjar għandu rwol importanti ħafna għall-kwalifiki u ċ-ċertifikazzjoni esterna, jeħtieġ li jkun hemm protezzjoni partikolari sabiex ikun hemm garanzija ta' ġustizzja fost iż-żgħażaġh kollha, u l-ġenituri u l-kustodji, l-MCAST, l-Università ta' Malta u min iħaddem jingħataw iċ-ċertezza li s-sistema hija waħda b'saħħitha. F'dan il-każ il-MATSEC għandu jipprovdi pjanijiet ċari ta' assessjar għal Livelli 9 u 10 billi joħroġ bilanċ dettaljat bejn proċeduri ta' assessjar estern u intern kif ukoll garanzija tal-kwalità.

Hekk kif l-istudenti jilhqqu punti ta' tranżizzjoni (pereżempju, minn Livell għal ieħor) huwa importanti li jkun hemm assessjar rigoruż u b'saħħtu u marbut mal-proċeduri ta' garanzija ta' kwalità li hemm fis-seħħ sabiex ikun assigurat li s-sistema hija waħda ta' min joqgħod fuqha għall-iskambju ta' informazzjoni fuq il-progress u r-riżultati. Għal darb'ohra, il-MATSEC u/jew id-DQSE ser ikun responsabbli li jipproduċi dokumentazzjoni dettaljata li toffri gwida fuq il-politika u l-proċeduri għal kwalunkwe każ ta' assessjar ta' tranżizzjoni li jinvolvu assessjar importanti ħafna jew estern.

L-użu tal-klassi: Inkejlu l-impatt tat-tagħlim

Din it-teknika ta' assessjar bħala klassi sħiħa tista' tintuża ma' studenti f'Livelli 8 u 9. Fil-klassi jiġu ssettjati postijiet li joffru sfidi differenti, numru biżżejjed sabiex il-klassi tkun tista' tinqasam fi gruppi ta' bejn 3 u 5 studenti bi sfida differenti li tiġi pprezentata lil kull grupp. L-isfidi għandhom ikunu marbuta ma' dak li diġà ġie mgħallim fil-klassi u għandhom ikunu bbażati fuq żewġ jew tliet kisbiet distinti ta' tagħlim. Il-gruppi għandhom ikunu bbilanċjati ndaq f'termini ta' abbiltà flimkien mal-elementi tal-ħin u l-premju bħala motivazzjoni u spirtu kompetittiv. L-assessjar tal-attività ser joffri idea ta' kif il-klassi kollha fehmet dak li ġie mgħallim. Pereżempju, xi sfidi għandhom jiġu ffukati fuq in-notazzjoni. Ir-riżultati ser jagħtu indikazzjoni tajba tal-oqsma li fihom l-istudenti mhumiex daqshekk kunfidenti u b'hekk l-għalliema jirriflettu kif dawn l-oqsma ġew mgħallma u kif jistgħu jiġu riveduti.

Addattat minn *Designing Effective Activity Centers for Diverse Learners: A Guide for Teachers At All Grade Levels and for all Subject Areas*, Hilberg, Chang u Epaloose (2003)

D. L-ASSESSJAR TAT-TEMI KROSSKURRIKULARI

Is-CCTs infilsati fl-SLOs huma biss għal skop ta' gwida. Kif imsemmi aktar 'il fuq, l-għalliema jista' jkollhom ideat oħra ta' fejn, meta u kif jinfilsaw aspetti partikolari tas-CCTs.

Is-simbolu tas-CCT infilsat fl-SLOs ikollu warajh sottotitlu mis-CCT. Dan jindika s-settur partikolari ta' kontenut li huwa l-aktar approprjat li jiġi infilsat fit-tagħlim tal-SLO.

Il-gwida fuq is-CCTs tiddekrivi wkoll kif is-CCTs jistgħu jiġu indirizzati permezz ta' għażla ta' pedagoġija jew stil ta' tagħlim, attivitajiet fil-klassi jew approċċi għat-tagħlim. Xi wħud jistgħu jiġu indirizzati wkoll permezz tal-introduzzjoni ta' attivitajiet immirati lejn l-iskola kollha jew grupp partikolari li jsaħħaħ il-kurrikulu jew l-addozzjoni ta' settijiet partikolari ta' mgħiba fi ħdan l-iskola. Il-flessibilità u l-libertà li wieħed jiddeciedi fuq il-metodi u l-għażla tal-metodi, l-oportunitajiet u l-aspetti tas-CCTs, meta, fejn u kif ser jiġu indirizzati hija purament waħda sugġettiva. L-għan hu li jkun assigurat li l-istudenti, matul il-vjaġġ tagħhom ta' tagħlim permezz tal-LOF, jiġu f'kontatt mat-tagħlim ewlieni marbut mas-CCTs kollha permezz ta' modi li għandhom tifsira speċjali u li jagħmlu sens. Ir-rwol tas-CCTs huwa li jiġġeneraw żgħażaġh li kapaċi jitgħallmu, jaddattaw ruħhom, u mhegga b'ħiliet b'saħħithom u li kapaċi jużawhom f'okkażjonijiet partikolari, ħiliet li l-pajjiż jeħtieġ biex jibqa' pajjiż responsabbli, inklussiv, kompetittiv u produttiv. Dan għandna nżommuh f'moħħna meta qed inħarsu lejn l-implimentazzjoni sħiħa u l-infilsar tas-CCTs fil-kurrikula.

Dan l-approċċ miftuħ u flessibbli ta' fejn, meta u kif ser jiġu indirizzati s-CCTs huwa wieħed ta' sfida meta tiġi biex tippreskrivi l-approċċi tal-assessjar. Filwaqt li n-nuqqas ta' uniformità u konsistenza fuq meta, fejn u kif ser jiġu infilsati s-CCTs fl-LOF u f'kull aspekt tas-sugġetti hija xi ħaġa attraenti f'dak li għandu x'jaqsam mal-flessibilità tat-tagħlim, dan joffri wkoll sfida fl-assessjar f'dak li għandu x'jaqsam ma' standardizzazzjoni.

Il-gwida fuq l-assessjar tas-CCTs sempliċement qiegħda hemm biex tassigura li:

- l-impatt fuq l-istrategiji tal-*embedding* addottati fil-klassi, fuq livell dipartimentali u mill-iskola jkun magħrufa u mifhuma f'dak li għandu x'jaqsam ma' x'għie mgħallem;
- ikun hemm komunikazzjoni bejn l-iskejjel, it-tutors u l-għalliema fil-klassi fuq il-progress tal-istudenti fuq x'għie kopert u l-kisba tal-kontenut tas-CCT;
- l-istudenti jesperjenzaw is-sitt CCTs bi frekwenza, sens u dettall biżżejjed li jippermettulhom jilħqu l-kompetenzi ewlenin u għaldaqstant jibbenefikaw minn tagħlim u ħiliet ġodda li jiġu introdotti permezz ta' kull CCT.

F'kull sugġett, l-edukaturi jistgħu jsibuha l-aktar ta' benefiċċju meta jaħdmu ma' edukaturi oħra sabiex jiddeterminaw l-aħjar oportunitajiet li joffru s-CCT, billi joħloqu grupp ta' support li jaqsam flimkien l-iżvilupp ta' riżorsi u li jgħin sabiex jinħoloq approċċ konsistenti għat-tagħlim u l-assessjar f'dak li għandu x'jaqsam ma' *embedding* tas-CCTs.

Permezz ta' dan il-grupp ta' support wieħed jista' jipprova:

- jaqbel fuq l-approċċi tat-tagħlim li joqogħdu l-aktar għal CCTs partikolari;
- jaqsam ideat u riżorsi;
- jiżviluppa approċċi li jibbażaw fuq proġett għat-tagħlim tal-SLO li huma msaħħa permezz tal-inkluzjoni tas-CCT;
- jistandardizza proċeduri ta' assessjar marbuta mas-CCTs.

E. IR-RAPPURTAR TAL-PROGRESS

Ir-rappurtar fuq l-istudenti għall-ġenituri/il-kustodji tagħhom

Ir-rappurtar fuq it-tagħlim u l-progress għandu joffri lill-istudenti, lill-ġenituri, lill-kustodji tagħhom u lill-għalliema idea fuq l-aspettattivi tat-tagħlim li ġew issettjati, kif qed jipprogrédixxu l-istudenti b'rabta ma' dawn l-aspettattivi, u kif l-istudenti jistgħu jagħmlu dak li għandu b'zonn isir sabiex ikun assigurat li jkun hemm progress u titjib huma u javvanzaw fit-tagħlim tagħhom. Ir-rappurtar għandu jkun dejjem wieħed kostruttiv, li jagħti idea kif ukoll jintuza biex jistimola diskussjoni li tagħmel sens bejn l-għalliema, l-istudenti u l-ġenituri jew il-kustodji tagħhom. Fl-istess ħin, għandu jirrifletti fuq ir-riżultati miksuba u fl-istess ħin iħares 'il quddiem għat-titjib li jista' jkun hemm.

L-LOF joffri flessibilità lill-iskejjel lokali li jiddeċiedu fuq kif inhu l-aħjar mod li jirrapportaw l-informazzjoni fuq il-progress tal-istudenti, ir-riżultati u x'passi jmiss bħala parti mill-aspettattivi nazzjonali ssettjati. Kemm isir frekwenti u b'liema mod isir dan it-tip ta' rappurtar hija wkoll deċiżjoni li għandha tittieħed mill-iskejjel u mill-kulleġġi.

L-aspettattivi nazzjonali għar-rappurtar

Ir-rappurtar ser jipprovi lill-istudenti, lill-ġenituri u l-kustodji tagħhom bl-informazzjoni fuq il-progress u r-riżultati f'kull suġġett li jinkludi:

- *feedback* kostruttiv, li jagħti informazzjoni u ċar matul l-esperjenza tat-tagħlim;
- *feedback* fuq il-ħiliet partikolari tal-istudenti, punti għall-iżvilupp u r-riżultati miksuba;
- *feedback* fuq partijiet differenti tal-kurrikulu;
- is-sapport partikolari li għandhom b'zonn l-istudenti biex jipprogrédixxu;
- l-attitudni tal-istudenti lejn it-tagħlim;
- kemm id-dar tilgħab rwol importanti fis-sapport tal-proċess tat-tagħlim;
- opportunità li jinstema' l-leħen tal-istudenti;
- opportunità għall-ġenituri/il-kustodji tal-istudenti li jirrispondu direttament għall-*feedback* mogħti.

Huwa importanti li l-istruttura tar-rappurtar użata tkun waħda li tista' titħaddem mill-għalliema.

Ir-rappurtar huwa mibni fuq il-progress tal-assessjar, u hemm b'zonn li jkun hemm bilanċ bejn kemm isir ta' sikwit l-assessjar tal-progress, kemm jiġi rrekordjat ta' spiss, u kemm dan l-istess progress jiġi mgħoddi lill-istudenti u lill-ġenituri/lill-kustodji tagħhom. Il-ħtiġijiet tar-rappurtar taż-żewġ gruppi huma differenti:

- L-istudenti għandhom jirċievu l-*feedback* fuq il-progress fuq bażi kontinwa bħala parti minn rutina tal-progress tat-tagħlim u l-assessjar. L-użu tal-assessjar formattiv (magħruf ukoll bħala Assessjar għat-Tagħlim) għandu jkun parti minn rutina ta' strateġija tal-assessjar. Dan jagħmel dan it-tip ta' rappurtar wieħed frekwenti u kontinwu.
- Il-ġenituri u l-kustodji tal-istudenti għandhom ikunu infurmati bil-progress tat-tfal tagħhom matul aspetti ewlenin fil-proċess tat-tagħlim fejn għandu jingħata *feedback* fuq ir-riżultati miksuba u fl-istess ħin ikun hemm lok għal diskussjoni bejn id-dar u l-iskola fuq il-progress u t-titjib li jista' jkollhom l-istudenti. Dan kollu jagħmel ir-rappurtar ħafna anqas ta' spiss iżda wieħed rikorrenti. Fl-aħħar mill-aħħar, il-kisba ta' ħiliet f'livell partikolari għandha tiġi rrapportata kull darba li jintlaħaq il-livell.

Il-proċess tar-rappurtar

Huwa importanti li jiġi ssettjat proċess li permezz tiegħu l-istudenti jkollhom sens ta' pussess ta' dak li qed jiġi rrapportat. L-edukaturi għandhom jikkonsidraw il-ħidma mal-istudenti sabiex jiddeterminaw liema evidenza għandhom jaħdmu fuqha sabiex isir sommarju tat-tagħlim u l-progress għal skop ta' rappurtar. Dan iwassal għal riflessjoni u djalogu fuq it-tagħlim tagħhom u għandu jintuża bħala opportunità li tgħin lill-istudenti jieħdu sehem b'mod aktar attiv u bis-sens fid-diskussjoni fuq it-tagħlim tagħhom. Dan it-tip ta' djalogu mhux ser jillimita jew iħalli effett fuq il-ġudizzji professjonali tal-għalliema iżda ser joffri xi ideat fuq il-viżjoni tal-istudenti filwaqt li jgħinjom jifhemu aktar l-impatt fuq l-istrateġiji tagħhom tat-tagħlim.

Permezz tal-LOF jista' jsir rappurtar tal-progress fi ħdan is-suġġett f'livelli differenti b'mod dettaljat. Kull suġġett jiġi maqsum f'livelli, li jinkludu l-Aspetti tas-Suġġett, u kull Aspett tas-Suġġett jerġa' jinqasam f'SLOs. Filwaqt li l-SLOs jidentifikaw il-kisbiet mit-tagħlim b'mod esplicitu, huwa importanti li jiġi stabbilit x'għandhom ikunu jafu l-istudenti, il-ġenituri/il-kustodji fuq il-progress b'rabta mal-SLOs u kif jista' jkun maqsum, kemm ta' spiss u meta. Qabel xejn l-edukaturi għandhom jisseparaw il-bżonnijiet tar-rappurtar intern biex tinħoloq stampa tal-progress tal-istudenti, sabiex dawn jistgħu jinqasmu ma' għalliema oħra huma u jipprogedixxu f'suġġetti oħra, sabiex jinħoloq *benchmark* tal-progress b'mod aktar wiesa'. L-udjenzi differenti jeħtieġu dettall differenti fuq il-progress tal-istudenti.

L-iskola u-dipartiment relevanti għandhom jissettjaw politika fuq kif ser isir ir-rappurtar.

Rappurtar intern

Sabiex jiġu massimizzati l-opportunitajiet li joħolqu l-LOFs f'terminu ta' flessibilità u libertà sabiex l-istudenti jiġu megħjuna jipprogedixxu fl-aspettattivi tat-tagħlim, l-għalliema għandhom japprezzaw b'mod dettaljat dawk il-ħiliet li jkunu diġà kisbu l-istudenti u kif dawn jorbtu mal-aspettattivi tat-tagħlim li l-għalliema huma responsabbli li jgħallmu. L-għalliema li jiġu wara wkoll ser jistennew valutazzjoni tal-andament tal-istudenti. Huwa importanti li jiġi stabbilit, permezz ta' diskussjoni mal-kollegi, kif l-aħjar li titmexxa din il-komunikazzjoni interna u r-rappurtar bil-għan li jkun assigurat bilanċ bejn x'inhu ta' għajjnuna fil-proċess ta' tranżizzjoni u x'mhux faċli, maniġibbli u jrid sforz kbir biex iseħħ.

Huwa importanti li wieħed jiftakar li d-dettall li jiġi ġġenerat fuq l-andament tal-individwu mhux bilfors għandu l-għan li jipromwovi programm ta' tagħlim individwali għal kull student/a. Iżda dan ser ikun hemm biex jiffaċilita approċċ aktar favorevoli għad-disinn tal-kurrikulu u għażla aktar xierqa fl-istrateġiji tat-tagħlim u l-għażla tar-riżorsi fi klassi.

Il-progress tal-istudenti permezz tal-LOF, minn livell għal ieħor, minn sena għal oħra u minn klassi għal oħra, isir b'rati differenti. Dan joffri sfidi jekk it-tagħlim għandu jibqa' fluwidu u kontinwu u fl-istess ħin mingħajr interruzzjoni fil-progress. Għaldaqstant, l-Aspetti tas-Suġġett u l-SLOs jippermettu lill-għalliema joħolqu profil tal-progress u r-riżultati filwaqt li jwasslu l-progress b'mod regolari, li juru fejn jinsabu l-istudenti b'rabta mal-aspettattivi kollha ta' livell partikolari, li jindikaw ukoll meta jkun hemm riżultati ogħla mil-livell partikolari. L-iskola tingħata l-flessibilità li tiddeciedi kif ser tikkomunika bl-aħjar mod il-progress tal-istudenti fi ħdan l-iskola bejn dawk responsabbli mit-tagħlim u l-progress tagħhom. Fi ħdan it-tim tal-persuni li jgħallmu s-suġġett huwa importanti li jiġi identifikat approċċ li huwa funzjonali u ċar fi ħdan is-suġġett u li fl-aħħar mill-aħħar jimmassimizza l-ħila li l-Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim tas-Suġġett juri l-progress b'mod dettaljat u b'mod personalizzat fejn l-istudent huwa ċ-ċentru ta' kollox.

Għalkemm Miksub/Mhux Miksub tingħadd bħala *feedback* ċar, madankollu dan ma jurix kemm fadlilhom l-istudenti biex jilħqu l-livell mistenni fl-SLO. L-edukaturi jistgħu jsibuha utli li jużaw metodu aħjar minn dak binarju biex jirrapportaw il-kisbiet tat-tagħlim. Li tingħata aktar informazzjoni fuq kif marru l-istudenti b'rabta ma' livell partikolari tgħin tinħoloq diskussjoni fuq fejn jista' jkun hemm sfidi partikolari fit-tagħlim jew fejn l-istudenti jkunu għandhom kif bdew it-tagħlim tagħhom marbut ma' Kisbiet partikolari mit-Tagħlim.

Rappurtar mibni fuq l-evidenza għandu jieħu minn numru ta' sorsi, inkluż assessjar formali u informali, u l-educaturi jistgħu japplikaw il-ġudizzju professjonali tagħhom fuq biżżejjed evidenza li hi wkoll robusta u li tippermettilhom jirrapportaw b'kunfidenza fuq il-progress li sar fuq tagħlim partikolari. L-assessjar formali summattiv għandu jkun sugġett għal disinn u żvilupp kollaborattiv u jinkludi fih ammont ta' garanzija ta' kwalità u moderazzjoni li tassigura li dak li jiġi rrapportat jiddaħħal f'*benchmark* meta mqabbel mal-istandard nazzjonali.

Kif isir dan f'pajjiżi oħra

Il-Curriculum for Excellence Skoċċiż jorbot il-progress mal-aspettattivi tat-tagħlim bħala ħiliet li qed jiżviluppaw, jiġu kkonsolidati jew assigurati. Dawn mhumiex kategoriji riġidi iżda punti li juru fejn l-istudenti waslu b'rabta mal-aspettattivi partikolari.

Tipikament, student li beda jaħdem fuq livell jew settur ġdid u qed jipprogradi f'numru ta' kisbiet ikun fi stadju ta' Żvilupp.

Ladarba l-istudent jikseb numru ta' Aspetti tas-Sugġett, ikun jista' japplika t-tagħlim f'sitwazzjonijiet familjari, qed jibda juri aktar kunfidenza billi jieħu sehem f'tagħlim li joffri aktar sfida, u qed jibda jittrasferixxi t-tagħlim tiegħu lejn kuntesti anqas familjari, ikun qed jieħu sehem fi proċess ta' Konsolidazzjoni.

Ladarba jinkisbu l-ħiliet fl-Aspetti tas-Sugġett, jinżammu r-riżultati u jkun hemm rata konsistenti ta' kisbiet tal-livell, l-istudenti jingħataw xogħol li joffri sfida akbar, u jittrasferixxu t-tagħlim tagħhom b'mod kunfidenti filwaqt li japplikaw għal sitwazzjonijiet ġodda u mhux familjari, il-pożizzjoni tagħhom f'dak li għandu x'jaqsam mal-aspettattivi hija meqjusa bħala waħda Sikura.

Addattat minn *Building the Curriculum 5, A Framework for Assessment: Reporting*,
The Scottish Government (2010)

Ir-Referenzi

Chinn, S., 2011. *The Trouble with Maths: A Practical Guide to Helping Learners with Numeracy Difficulties* (2nd edition). Abbingdon: Routledge.

European Commission., 2006. *Key Competencies for Lifelong Learning - European Reference Framework*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

European Commission/EACEA/Eurydice., 2012. *Developing Key Competences at School in Europe: Challenges and Opportunities for Policy*. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

European Commission/EACEA/Eurydice., 2015. *The Teaching Profession in Europe: Practices, Perceptions, and Policies*. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

European Commission/EACEA/Eurydice., 2015a. *Assuring Quality in Education: Policies and Approaches to School Evaluation in Europe*. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Hilberg, R.S. Chang, J.M. u Epaloose, G., 2003. *Designing Effective Activity Centers for Diverse Learners: A Guide for Teachers At All Grade Levels and for all Subject Areas*. [pdf] Jista' jinkiseb minn: http://manoa.hawaii.edu/coe/crede/wp-content/uploads/Hilberg_et_al_20031.pdf [Aċċessat fit-12 ta' Awwissu 2015].

Lam, R., 2015. Assessment as learning: examining a cycle of teaching, learning, and assessment of writing in the portfolio-based classroom. *Studies in Higher Education*. [e-journal] 01 (2015) Jista' jinkiseb minn: <http://dx.doi.org/10.1080/03075079.2014.999317> [Aċċessat fit-12 ta' Awwissu 2015].

Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol., 2012. *Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali għal Kulġhadd*. [pdf] Jista' jinkiseb minn: <<http://sacredheartmalta.org/wordpress/wp-content/uploads/2013/05/Il-Qafas-tal-Kurrikulu-Nazzjonali-g%C4%A7al-Kul%C4%A7add-2012.pdf>> [Aċċessat fl-20 ta' Ġunju 2015].

Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol., 2014. *L-Istrategija Nazzjonali Tal-Litterizmu Għal Kulġhadd F'Malta u Għawdex 2014 – 2019*. [pdf] Jista' jinkiseb minn: <<http://education.gov.mt/en/Documents/Literacy/MALTI.pdf>> [Aċċessat fit-23 ta' Awwissu 2015].

Ministry for Education and Employment., 2014. *Framework for the Education Strategy for Malta 2014 – 2024*. [Ktejjeb] Jista' jinkiseb minn: <<http://education.gov.mt/strategy/Documents/BOOKLET%20ESM%202014-2024%20ENG%2019-02.pdf>> [Aċċessat fit-23 ta' Awwissu 2015].

Ministry for Education and Employment., 2014a. *Respect for All Framework* [pdf] Jista' jinkiseb minn: <<http://education.gov.mt/en/resources/News/Documents/Respect%20For%20All%20Document.pdf>> [Aċċessat fit-23 ta' Awwissu 2015].

Ministry for Education and Employment., 2014b. *A Strategic Plan for Early School Leaving in Malta 2014*. [pdf] Jista' jinkiseb minn: <<http://education.gov.mt/ESL/Documents/School%20Leaving%20in%20Malta.pdf>> [Accessat fit-23 ta' Awwissu 2015].

Ministry for Education and Employment., 2014c. *Education for All: Special Needs and Inclusive Education in Malta*. [pdf] Jista' jinkiseb minn: <<https://education.gov.mt/en/Documents/Special%20Needs%20and%20Inclusive%20Education%20in%20Malta%20%C2%AD-%20External%20Audit%20Report.pdf>> [Accessat fit-23 ta' Awwissu 2015].

Ministry for Education and Employment., 2015. *Malta National Lifelong Learning Strategy 2020* [pdf] Jista' jinkiseb minn: <<https://education.gov.mt/en/Documents/Malta%20National%20Lifelong%20Learning%20Strategy%202020-%20Draft%20for%20Public%20Consultation.pdf>> [Accessat fit-23 ta' Awwissu 2015].

Scottish Government., 2010. *Building the Curriculum 5, A Framework for Assessment: Reporting*. [pdf] Edinburgh: Scottish Government. Jista' jinkiseb minn: <https://www.educationscotland.gov.uk/Images/HowgoodisourschoolJtEpart3_tcm4-684258.pdf> [Accessat fit-30 ta' Lulju 2015].

Wenger, E., 1998. *Communities of Practice: Learning, Meaning, and Identity*. Cambridge: Cambridge University Press.

L-Appendiċi

Il-Litteriżmu Diġitali

Il-litteriżmu diġitali sar essenzjali għat-tagħlim u għall-ħajja. Apparti milli jidhol matul ħafna dixxiplini issa huwa kkunsidrat bħala dixxiplina fiha nfisha bħall-mużika, l-arti, ix-xjenza u l-letteratura. L-edukazzjoni tal-litteriżmu diġitali jfittex li jgħammar lill-istudenti bil-kompetenzi (l-għarfien, il-ħiliet u l-attitudnijiet) fl-użu tat-teknoloġija diġitali meħtieġa biex jaċċessaw l-opportunitajiet ta' tagħlim, biex isegwu l-karriera magħżula u l-interessi waqt il-ħin liberu tagħhom, u biex jikkontribwixxu għas-soċjetà bħala ċittadini attivi. Huwa għandu wkoll l-għanijiet li jipprovdihom b'għarfien tal-prinċipji li jsostnu dawn it-teknoloġiji u fehim kritiku tal-implikazzjonijiet tat-teknoloġija diġitali għall-individwi u għas-soċjetajiet.

Studenti li huma diġitalment litterati jitgħallmu jkunu indipendenti, kunfidenti u utenti għaqlin tat-teknoloġija. Sussegwentement huma jiksbu u jiżviluppaw attitudnijiet kritiċi u analitiċi biex jagħzlu b'mod addattat l-għodod diġitali tajbin skont il-ħtiġijiet speċifiċi tagħhom.

Il-litteriżmu diġitali jinkludi ħames kategoriji ta' kompetenzi diġitali, jiġifieri: L-Immaniġġjar tal-Infommazzjoni, Il-Komunikazzjoni u l-Kollaborazzjoni, il-Midja Diġitali, l-Użu ta' Għodod Diġitali għat-Tagħlim, l-Immaniġġjar tal-Internet.

Il-kompetenza fl-immaniġġjar tal-infommazzjoni tagħti lill-istudenti l-mezzi biex jaċċessaw, jevalwaw u janalizzaw u b'hekk jagħmlu għażliet informati minn firxa wiesgħa ta' sorsi ta' dejta u infommazzjoni disponibbli. Il-kompetenzi relatati mal-Komunikazzjoni u l-Kollaborazzjoni jagħtu l-awtonomija lill-istudenti biex jitgħallmu jikkomunikaw, jikkollaboraw u jinnetwerkjaw mal-oħrajn. Il-kompetenzi fil-Midja Diġitali jippermettu lill-istudenti janalizzaw messaġġi mmedjati mill-midja diġitali u jesprimu lillhom infushom b'mod kreattiv matul firxa wiesgħa ta' midja diġitali.

Il-litteriżmu diġitali jinvolvi wkoll il-kompetenza fl-użu ta' għodod diġitali f'għadd ta' midja u b'mod ta' tagħlim differenti (awtonomu, kollaborattiv, esploratorju, iddisinjat). Studenti li huma diġitalment litterati jitgħallmu jkunu responsabbli u kompetenti fl-immaniġġjar tal-internet, iżommu lilhom infushom siguri onlajn, jagħmlu għażliet informati tal-privatezza, jieħdu r-responsabbiltà għall-azzjonijiet tagħhom, jirrispettaw il-propjetà intellettwali, jirrispettaw it-termini u l-kundizzjonijiet tas-sistemi li jużaw, u jirrispettaw id-drittijiet u s-sentimenti tal-oħrajn. Fit-tagħlim tal-litteriżmu diġitali, l-għalliema għandhom ifittxu opportunitajiet ta' tagħlim li huma awtentici, sinifikanti u soċjalment inklużivi, u li jippermettu lill-istudenti japplikaw u jiżviluppaw il-ħiliet, l-għarfien u l-fehim tagħhom matul il-kurrikulu. Studenti li huma diġitalment litterati jkunu jistgħu jwettqu proġetti kreattivi u ta' sfida, individwalment u b'mod kollaborattiv li jkopru aspetti minn kategoriji ta' kompetenzi differenti.

II-kisbiet mit-tagħlim tas-sugġett:

L-Immaniġġjar tal-Infurmazzjoni

- Kapaċi nidentifika u nartikula l-bżonnijiet tal-infurmazzjoni tiegħi.
- Kapaċi nsib, nagħżel, nuża u ngħaqquad infurmazzjoni minn firxa ta' sorsi.
- Kapaċi ninnaviga b'mod sigur u kritiku bejn sorsi onlajn u nagħżel l-infurmazzjoni b'mod effettiv.
- Kapaċi ninnaviga bejn sorsi onlajn u nagħżel l-infurmazzjoni b'mod effettiv.
- Kapaċi noħloq strateġiji ta' infurmazzjoni personali.

II-Komunikazzjoni

- Kapaċi nikkomunika permezz ta' għadd ta' tagħmir u applikazzjonijiet diġitali.
- Kapaċi naddatta l-modi u l-istrateġiji ta' komunikazzjoni tiegħi skont in-nies li qed nikkomunika magħhom.
- Kapaċi nuża għodod diġitali differenti biex naqsam l-għarfien, il-kontenut u r-riżorsi.
- Kapaċi ngħin lill-oħrajn jaqsmu l-għarfien, il-kontenut u r-riżorsi.
- Kapaċi nikkwota x-xogħol ta' ħaddieħor u nintegra infurmazzjoni ġdida f'għarfien li diġà jeżisti.
- Kapaċi ninvolvi ruħi ma' komunitajiet onlajn b'mod effettiv.
- Kapaċi nuża t-teknoloġiji diġitali biex nieħu sehem f'ċittadinanza onlajn.

II-Kollaborazzjoni

- Kapaċi nuża t-teknoloġiji u l-midja biex naħdem f'timijiet u nikkollabora fit-tagħlim.
- Kapaċi nikkollabora mal-oħrajn u nibni u noħloq flimkien magħhom riżorsi, għarfien u tagħlim.
- Kapaċi niffunzjona tajjeb f'Komunitajiet ta' Prattiki li huma medjati diġitalment.

L-Użu tal-Midja Diġitali

- Kapaċi nanalizza, nirvedu u nevalwa l-infurmazzjoni pprezentata f'għadd ta' midja diġitali.
- Kapaċi nifhem kif u għaliex il-messaġġi fil-midja diġitali huma mibnija u għal liema raġunijiet.
- Kapaċi neżamina kif individwi jinterpretaw messaġġi fil-midja diġitali b'modi differenti.
- Kapaċi nifhem kif valuri u opinjonijiet huma inkluzi jew esklużi u kif il-midja diġitali tinfluwenza t-twemmin u l-imġiba.
- Kapaċi nifhem il-kwistjonijiet etiċi / legali li jeżistu dwar l-aċċess u l-użu tal-midja diġitali, inkluz id-drittijiet tal-awtur, il-pussess, il-liċenzjar u l-użu tal-kontenut u s-sofwer tal-proprjetà.
- Kapaċi naħdem b'mod kreattiv matul firxa wiesgħa ta' midja diġitali u sistemi multipli biex nipprezenta infurmazzjoni b'mod effettiv lil udjenza speċifika.
- Kapaċi neditja u ntejjeb il-kontenut li diġà ħloqt jew li ħoloq ħaddieħor, billi nirrispetta u nirrikonoxxi d-drittijiet tal-awtur oriġinali.
- Kapaċi nesprimi lili nnifsi permezz ta' midja u teknoloġiji diġitali.

L-Immaniġġjar tat-Tagħlim

- Kapaċi nuża għadd ta' għodod biex nimmaniġġja t-tagħlim tiegħi.
- Kapaċi nuża għadd ta' għodod u approċċi biex nikkollabora ma' ħaddieħor fit-tagħlim.
- Kapaċi nuża għadd ta' għodod biex nesplora ideat, teoriji, relazzjonijiet u proċeduri.
- Kapaċi nuża għadd ta' għodod biex nitgħallem billi niddisinja oġġetti diġitali.
- Kapaċi nuża għadd ta' għodod u approċċi biex nirrifletti fuq it-tagħlim.
- Kapaċi nuża għadd ta' għodod u approċċi biex nevalwa dak li tgħallimt.
- Kapaċi nibni u nassessja portafolli elettronici.
- Kapaċi naħdem fuq sistemi u pjattaformi multipli tal-immaniġġjar tal-eLearning.

L-Immaniġġjar tal-Użu tal-Internet

- Kapaċi nifhem kif l-internet u l-*world wide web* jaħdmu, u kapaċi nużahom għall-komunikazzjoni u l-kollaborazzjoni.
- Jiena konxju/konxja ta', u nirrispetta, il-prinċipji tan-*netiquette*.
- Naf x'jikkostitwixxi l-plaġjarizmu.
- Kapaċi niproteġi t-tagħmir tiegħi minn riskji u theddid onlajn.
- Kapaċi niproteġi lili nnifsi minn perikli possibbli onlajn (pereżempju, l-ibbuljar fuq l-internet) billi nsegwi proċeduri addattati ta' privatezza u kunfidenzjalità.
- Kapaċi nikkunsidra l-implikazzjonijiet soċjali, kulturali, reliġjużi u etiċi tat-teknoloġija diġitali, u kapaċi b'kunfidenza nikkomunika, naqsam informazzjoni, naċċessa u niddistribwixxi kontenut mingħajr ma nikser id-drittijiet tal-propjetà intellettuali tan-nies.
- Jiena konxju/konxja mid-diversità kulturali onlajn.
- Kapaċi niżviluppa strateġiji attivi biex niskopri mgħiba mhux addattata.
- Kapaċi noħloq, naddatta u nimmaniġġja identità diġitali multipla waħda jew aktar.
- Kapaċi niproteġi r-reputazzjoni elettronika tiegħi.
- Kapaċi nimmaniġġja d-dejta li nipproduċi permezz ta' bosta kontijiet u applikazzjonijiet onlajn biex nevita riskji għas-saħħa relatati mal-użu tat-teknoloġija f'termini ta' theddid għall-benesseri fiżika u psikoloġika.
- Kapaċi nagħraf il-*Cloud Computing* bħala teknoloġija konverġenti li fuqha nista' naħdem u nissejvja l-materjal tiegħi.

L-Edukazzjoni għad-Diversità

Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali (NCF) jirrikonoxxi d-diversità kulturali ta' Malta u l-valuri, l-istorja u t-tradizzjonijiet tal-poplu tagħha. Huwa jirrikonoxxi u jirrispetta d-differenzi individwali tas-sessi, il-kultur, l-origini etnika u soċjali, il-lingwa, ir-religjon jew it-twelmin, il-politika jew opinjonijiet oħra, l-appartenenza għal minorità nazzjonali, it-twelid, il-kapaċità, l-età jew l-orientazzjoni sesswali u l-post ġeografiku. Kurrikulu li jirrikonoxxi l-fatt li d-diversità hija karatteristika tas-soċjetà Maltija, kif inhija ta' nazzjonijiet madwar l-Ewropa u d-dinja, li tista' tikkontribwixxi għall-prosperità nazzjonali u l-koeżjoni soċjali.

Bħala stat membru tan-Nazzjonijiet Magħquda, Malta hija firmatarja tal-istrumenti internazzjonali tad-drittijiet tal-bniedem inkluż id-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet tal-Bniedem (1948), il-Konvenzjoni Ewropea għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u l-Libertajiet Fundamentali (1950), il-Ftehim Internazzjonali tad-Drittijiet Ċivili u Politiċi (1966), Il-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ekonomiċi, Soċjali u Kulturali (1966) u l-Konvenzjoni tan-NU dwar id-drittijiet tat-Tfal (1989). Bħala membru tal-Unjoni Ewropea, Malta hija legalment marbuta bil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE.

Dawn l-istrumenti jistabbilixxu standards internazzjonali u jimpenjaw lill-gvern u l-poplu ta' Malta għad-demokrazija u jirrikonoxxu li ċ-ċittadini u residenti oħra għandu jkollhom, u għandhom igawdu, id-drittijiet tal-bniedem minghajr diskriminazzjoni.

Konsegwentement l-NCF għandu l-għan li jgħin lit-tfal jirrikonoxxu l-ġustizzja soċjali u s-solidarjetà bħala valuri ewlenin fl-iżvilupp tas-soċjetà Maltija u jinkoraġġixxi liż-żgħażaġh jirrispettaw il-valuri fundamentali demokratiċi u jippromwovu l-ġustizzja soċjali.

L-Edukazzjoni għad-Diversità tippromwovi kultura edukattiva inklużiva u tisfida proċessi edukattivi differenti bħat-tehid tad-deċizzjonijiet fl-iskejjel, it-tagħlim tal-lingwi, il-metodoloġiji użati, l-interazzjoni tal-istudenti u riżorsi ta' tagħlim. L-Edukazzjoni għad-Diversità tiżgura l-inklużjoni ta' perspettivi multipli u ilhna fi ħdan l-ambjent tat-tagħlim, tipprovdi spazji għat-tagħlim fuq il-lingwi, l-istorja, it-tradizzjonijiet u l-kulturi ta' gruppi mhux dominanti f'soċjetà, tinkoraġġixxi ħidma f'timijiet u t-tagħlim koperattiv f'kuntesti multikulturali, multietniċi u oħrajn, tgħaqqad għarfien tradizzjonali u lokali u *know-how* flimkien max-xjenza u t-teknoloġija avvanzata u tgħożż il-prattiki tal-multilingwizmu. Meta tagħmel dan, hija tkun qed tinkoraġġixxi fehim ta' kwistjonijiet globali u ħtieġa li ngħixu flimkien b'kulturi u valuri differenti.

Il-kisbiet mit-tagħlim tas-sugġett:

L-Għarfien Tiegħi Nnifsi

- Jiena persuna impenjata għad-demokrazija u nifhem li dan ifisser li niżgura li persuni li għandhom opinjonijiet u kulturi differenti jesprimu l-opinjonijiet tagħhom u jaħdmu flimkien għal soċjetà aħjar.
- Jiena għandi prinċipji u approċċ etiku għall-ħajja.
- Jiena impenjat/a għall-ġustizzja soċjali u soċjetà demokratika u inklużiva.
- Jiena nirrinva l-ġudizzju tiegħi biex ikun imsejjes fuq bażi ġusta u razzjonali.
- Jiena nistinka biex insib bilanċ bejn id-drittijiet u d-doveri tiegħi u dawk tal-oħrajn.

II-Bidla Soċjali

- Jiena nirrispetta l-valuri demokratiċi fundamentali u naħdem biex nipromwovi l-ġustizzja soċjali.
- Nirrispetta l-konvinzjonijiet reliġjużi u umanistiċi differenti, il-morali u t-twemmin li jinformaw il-kunċetti ta' dak li hu tajjeb u dak li hu ħażin.
- Jiena nagħraf inġustizzji u trattamenti preferenzjali f'sitwazzjonijiet fil-ħajja ta' kuljum, inkluż ir-razziżmu, is-sessiżmu u lingwaġġ u mgħiba omofobika.
- Jiena nisfida l-espressjonijiet ta' preġudizzju u intolleranza lejn il-minoritajiet bħar-razziżmu, is-sessiżmu, u ismijiet, aneddoti u kummenti omofobiċi.
- Jiena nfittex id-drittijiet tiegħi u naġixxi fuq id-doveri tiegħi billi naf li sħabi l-istudenti u l-għalliema jibbenefikaw mill-istess drittijiet.
- Napprezza li l-kunċett tal-'identità' huwa kumpless u jinbidel u limitat bħala kunċett biex insir naf min jien u li l-idea tal-'identitajiet' huwa mod aktar b'saħħtu biex nifhem min jien u min huma l-oħrajn.
- Jiena nisma' u nwieġeb lill-għalliema u lil sħabi l-istudenti, u naċċetta li jista' jkollhom opinjonijiet differenti.

II-Komunikazzjoni għad-Diversità

- Kapaċi nikkomunika ma', naħdem ma', u nirrispetta lil sħabi l-istudenti, l-għalliema u l-adulti li jgħinu.
- Kapaċi nikkomunika ma' nies differenti biex nifhem kif aħna l-istess u biex nifhem lili nnifsi aħjar.
- Nistinka biex nikkomunika b'mod effettiv mal-oħrajn b'mod kostruttiv, b'appoġġ u b'awtodeterminazzjoni.
- Kapaċi nuża lingwaġġ effettiv biex nisfida l-inġustizzji u l-inugwaljanzi.
- Jiena napproċċa opinjonijiet differenti u kunflitti ta' interess permezz ta' djalogu, komunikazzjoni mhux vjolenti u konsensus; fejn dan ma jirnexxix, jiena lest/a u kapaċi nuża l-medjazzjoni.

L-Edukazzjoni għall-Intraprenditorija, il-Kreattività u l-Innovazzjoni

Filwaqt li l-intraprenditorija, il-kreattività u l-innovazzjoni jistgħu potenzjalment jidhru bħala attributi diskreti, x'aktarx huwa aktar strateġiku jekk nikkunsidrawhom bħala karatteristiċi b'mod reċiproku ta' tisħiħ ta' għan aktar koeżiv u singolari: biex niżguraw li ċ-ċittadini futuri ta' Malta jkollhom il-mezzi biex jikkontribwixxu għall-prosperità sostenibbli tan-nazzjon f'kuntesti globali ekonomiċi u soċjali dejjem aktar kompetittivi. L-għanijiet jinkludu l-erba' oqsma ta' kompetenzi ewlenin ta' ħiliet personali u interpersonali, ħiliet prattiċi u konjittivi. Din il-viżjoni aktar strateġika tirrinforza l-ħtieġa għal approċċ għall-Intraprenditorija, l-Innovazzjoni u l-Kreattività li tinfiltra l-aspetti kollha tal-kurrikulu, filwaqt li jkun mmarkati b'mod ċar biex jiżguraw li dak li huma intitolati għalih l-istudenti qed jintlaħaq u li l-kwalità tat-tagħlim fir-rigward ta' dawn it-temi tkun assigurata.

L-għanijiet generali tal-edukazzjoni tal-intraprenditorija huma li jagħtu lill-istudenti l-attitudnijiet, l-għarfien u l-kapaċità li jaġixxu b'mod intraprenditorjali u jksbu l-ħiliet li ser jippromwovu l-impjegabilità tul il-ħajja tagħhom f'ambjent kummerċjali, ekonomiku u soċjali li qed jinbidel b'mod mgħaġġel. Dan jinkludi li nsiru ċittadini intraprenditorjali fi sferi oħra lil hinn mill-industrija u l-impjegabilità. Dawn l-għanijiet jeħtieġu l-iżvilupp ta' ħiliet personali ġeneriċi soċjali u interpersonali li huma fundamentali biex isiru intraprenditorjali, kif ukoll it-trawwim tal-għarfien u l-fehim intraprenditorjali aktar diskreti meħtieġa biex isegwu impenji intraprenditorjali u biex ikollhom mentalità intraprenditorjali li hija kemm kreattiva u innovattiva.

Il-kreattività hija ġeneralment rikonoxxuta bħala kwalità intrinsika iżda ħafna drabi sottożviluppata fiż-żgħażaġh, kif ukoll bħala ħila prattika li tgħinhom isibu dispożizzjoni intraprenditorjali. Hija ħila li tista' titgħallimha u li kulhadd għandu jaspira għaliha. Hija tinvolvi l-ftuħ tal-proċessi tal-ħsieb taż-żgħażaġh b'modi li jgħinuhom iħarsu lejn affarijiet familjari b'għajnejn ġodda, jidentifikaw problema u jiġġeneraw soluzzjonijiet waqt li jużaw l-immaginazzjoni, l-għarfien u l-ħiliet tagħhom biex jesploraw possibiltajiet ġodda aktar milli jistabbilixxu approċċi.

L-abbiltà li wieħed ikun innovattiv u l-kunfidenza li jfittex twegibiet innovattivi għal opportunitajiet jew problemi li jiffaċċja jitravwu l-aħjar f'ambjent sigur u ta' appoġġ fejn dan it-tip ta' approċċ ikun inkuraġġut, rikonoxxut u ppremjat. Din il-pedagoġija teħtieġ li l-istudenti jkollhom il-ħin jirriflettu fuq is-sitwazzjoni u jużaw ir-rizorsi u l-immaginazzjoni tagħhom biex jiżviluppaw pjanijiet u soluzzjonijiet. Teħtieġ ukoll il-ħin għall-implimentazzjoni ta' proċessi ġodda u l-applikazzjoni ta' ideat ġodda. It-tagħlim għall-innovazzjoni jista' wkoll jinkludi spazju fejn wieħed 'jitgħallem mill-iżbalji'.

Il-kisbiet mit-tagħlim tas-sugġett:

Personali

- Kapaċi naħdem b'mod effettiv waħdi.
- Kapaċi nirreżisti u nippersevera.
- Kapaċi nifhem l-importanza li nrawwem immaġni pożittiva tiegħi nnifsi, stima tajba u kunfidenza fija nnifsi.
- Kapaċi nagħraf l-importanza tal-integrità u ta' valuri etiċi.

Interpersonali

- Kapaċi nikkomunika l-istrateġiji proposti tiegħi lil ħaddieħor b'mod effettiv.
- Kapaċi nikkontribwixxi f'tim.
- Kapaċi mmexxi.

Konjittiv

- Kapaċi nsolvi problemi b'mod immaginattiv u laterali.
- Kapaċi naħseb b'mod kritiku.
- Kapaċi nikkunsidra perspettivi differenti.
- Kapaċi nagħraf li l-intraprenditorija u l-innovazzjoni għandhom ikunu mirfuda mill-etika u l-valuri relatati mal-ġustizzja soċjali u s-sostenibilità.

Prattika

- Kapaċi ndawwar ideat kreattivi f'azzjoni.
- Għandi sett bażiku ta' ħiliet ta' riċerka.
- Kapaċi nassessja l-ħiliet u l-interessi tiegħi stess biex nikkunsidra l-għażliet tal-karrieri akkademiċi u vokazzjonali futuri.
- Napprezza l-importanza tar-rwol li l-kreattività u l-intraprenditorija kellhom fl-iżvilupp u l-progress tas-soċjetà umana.

L-Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli

L-Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli (ESD) jgħin lill-istudenti jiżviluppaw il-kompetenzi meħtieġa (l-għarfien, il-ħiliet, il-valuri, l-attitudnijiet u l-imġiba) li jgħinuhom isiru ċittadini sostenibbli. L-ESD jawtonomizza lill-individwi jipparteċipaw b'mod attiv fil-proċessi tat-teħid tad-deċiżjonijiet li huma kompatibbli mal-għajxien fi ħdan il-limiti ambjentali tal-pjaneta tagħna b'mod ġust, f'soċjetà diversa, ekwitabbli u paċifika.

L-ESD tfittex li tiżgura li l-istudenti:

- Jiżviluppaw sens ta' identità u appartenenza għall-komunità lokali, nazzjonali, reġjonali u globali tagħhom.
- Huma awtonomizzati biex jaddottaw ir-rwoli u r-responsabilitajiet tagħhom fi ħdan dinja globalment interdipendenti.
- Jifhmu u huma awtonomizzati jindirizzaw il-kawżi reali u l-konsegwenzi ta' mġiba mhux sostenibbli f'kuntest ta' dinja globalment interdipendenti.
- Jiżviluppaw perspettiva orjentata lejn il-futur li tenfasizza s-sinifikat tad-deċiżjonijiet, l-għażliet u l-azzjonijiet tagħhom fuq il-kwalità tal-ħajja tal-generazzjonijiet preżenti u futuri.
- Huma esposti għal ambjenti ta' taġħlim differenti billi jużaw firxa wiesgħa ta' esperjenzi edukattivi.
- Jiżviluppaw kuncett olistiku tal-ambjent li jinvolvi perspettivi naturali, soċjali, ekonomiċi, fiżiċi u kulturali.
- Ikollhom valur ta' u jirrispettaw id-diversità soċjali, kulturali u ekoloġika.
- Huma kommessi jiehdu azzjoni biex iġibu l-bidla.

L-ESD għandha tinkiseb permezz ta' approċċ tal-iskola kollha li tinvolvi r-riorjentazzjoni mhux biss tal-kurrikulu iżda tal-kultura tal-iskola, l-immaniġġjar tal-kampus tal-iskola, il-komunità tal-iskola u l-komunità lokali usa' b'konformità mal-iżvilupp sostenibbli.

L-istudenti għandhom jesperjenzaw l-ESD permezz ta' pedagoġiji trasformattivi li jiffaċilitaw l-esperjenzi ta' taġħlim li jippromwovu l-kisba tal-għarfien, il-ħiliet, il-valuri, l-attitudnijiet u l-imġiba meħtieġa biex isiru ċittadini attivi globali.

L-ESD għandha tkun proċess ta' taġħlim tul il-ħajja li tinvolvi taħlita ta' proċessi bbażati fuq l-istudenti, bħat-tagħlim parteċipattiv/kollaborattiv; it-tagħlim ibbażat fuq il-problemi; it-tagħlim interdixiplinarju; it-tagħlim soċjali tad-diversi partijiet interessati; it-tagħlim ibbażat fuq il-ħsieb kritiku u sistematiku; it-tagħlim ibbażat fuq l-azzjoni; it-tagħlim barra mill-klassi; it-tagħlim mill-esperjenza; l-evalwazzjoni riflessiva u l-użu ta' kuntesti rilevanti tad-dinja reali.

Il-kisbiet mit-tagħlim tas-suġġett:

Nitgħallem biex Insir Naf

- Kapaċi nispjega kif is-sistemi naturali, soċjali, kulturali u ekonomiċi jaħdmu u huma interrelatati.
- Kapaċi niddekrivi l-irwol tiegħi bħala ċittadin fi ħdan il-kuntest lokali, nazzjonali, reġjonali u globali.
- Kapaċi nagħraf ir-relazzjoni bejn il-fehim ta' ħaddieħor u l-benesseri ta' kulħadd fil-preżent u fil-futur.
- Kapaċi nidentifika l-kawżi bażiċi tal-inugwaljanza u l-ingustizzja u l-azzjonijiet li jwasslu għal kwalità ta' ħajja aħjar, l-ekwità, is-solidarjetà u l-ambjent sostenibbli.
- Kapaċi niġġustifika l-importanza tal-identifikazzjoni tal-problemi, nirrifletti b'mod kritiku, naħseb b'mod kreattiv, u jkollli viżjoni usa' biex nippjana għall-futur u nsir aġent effettiv tal-bidla.
- Kapaċi nagħraf l-importanza tat-tagħlim tul il-ħajja u nuża dawn l-esperjenzi ta' taġħlim biex inkun nista' niffaċċja sfidi ġodda u nkun f'pożizzjoni aħjar biex nieħu deċiżjonijiet infurmati u nevalwa l-konsegwenzi tagħhom.

Nitgħallem Kif

- Kapaċi nikkomunika l-ideat tiegħi u nippreżenta l-opinjoni tiegħi f'diskusjonijiet maħsuba u infurmati u fi proċessi tat-teħid ta' deċiżjonijiet.
- Kapaċi nassessja b'mod kritiku proċessi ta' bidla fis-soċjetà u nipprevedi dinja aktar ekwitabbli u sostenibbli.
- Kapaċi nidentifika l-prijoritajiet u nevalwa l-konsegwenzi possibbli ta' deċiżjonijiet u azzjonijiet differenti.
- Kapaċi nikkollabora ma' persuni li għandhom perspettivi differenti fuq dilemmi, kwistjonijiet, tensjonijiet u kunflitti minn dixiplini/postijiet/kulturi/generazzjonijiet differenti.
- Kapaċi nuża l-ambjent naturali, soċjali u mibni ta' madwari bħala kuntest u sors ta' taġħlim.
- Kapaċi ninvolvi lili nnifsi u lill-oħrajn fi kwistjonijiet tad-dinja reali biex nagħmel differenza pożittiva.

Nitgħallem Inkun Jien

- Jiena persuna li nirrifletti b'mod kritiku u kapaċi nevalwa deċiżjonijiet, għażliet u azzjonijiet.
- Jiena responsabbli għall-azzjonijiet tiegħi u kapaċi nanticipa, naddatta u niffaċċja l-bidla.
- Kapaċi nirrifletti fuq il-konsegwenzi tal-azzjonijiet tiegħi fuq generazzjonijiet preżenti u futuri.
- Jiena sensitiv/a għad-dixiplini u l-perspettivi diverġenti, kulturi u gruppi ta' minoritajiet, inkluż l-għarfien indiġenu u opinjonijiet globali mingħajr preġudizzji u prekuncetti.
- Jiena mmotivat/a nagħti kontribut pożittiv lil persuni oħra u l-ambjent soċjali u naturali ta' tagħhom, lokalment u globalment.
- Jiena kapaċi nieħu azzjoni kkunsidrata b'mod kreattiv u innovattiv u nisfida suppożizzjonijiet sottostanti għal prattiki mhux sostenibbli.

Nitgħallem Ngħix ma' Haddieħor

- Kapaċi ngħix f'armonija miegħi nnifsi, mal-oħrajn u mad-dinja naturali fuq firxa ta' livelli minn lokali sa globali.
- Jiena nirrispetta u ngħożż id-diversità u nisfida l-ingustizzja soċjali.
- Jiena għandi perspettiva orjentata lejn il-futur għal kif ngħix bħala ċittadin tad-dinja.
- Jiena ninvolvi lili nnifsi attivament ma' gruppi differenti matul generazzjonijiet, kulturi, postijiet u dixiplini.
- Kapaċi nipparteeċipa b'mod attiv fi proċessi u ninkoraġġixxi negozjati għal futuri sostenibbli alternattivi.
- Jiena ngħin lil haddieħor jiċċara opinjonijiet globali differenti permezz tad-djalogu u nirrikonoxxi li jeżistu oqfsa alternattivi.
- Kapaċi nisfida prattiki mhux sostenibbli matul is-sistemi edukattivi, inkluż fuq livell istituzzjonali.

Nitgħallem kif Nitgħallem u t-Tagħlim Koperattiv

L-għanijiet ta' Nitgħallem biex Nitgħallem huma biex l-istudenti:

- Jiffokaw fuq il-proċessi tat-tagħlim kif ukoll il-prestazzjoni finali.
- Ikollhom kunċett qawwi tat-tagħlim ibbażat fuq konvinzjoni personali biex jimmanigġjaw it-tagħlim tagħhom stess.
- Jiksbu firxa wiesgħa ta' strateġiji għat-tagħlim.
- Jiżviluppaw strateġiji biex jippjanaw, jimmonitorjaw u jirrevedu t-tagħlim tagħhom stess.
- Isiru kompetenti fl-awtoassessjar.

Il-kisbiet mit-tagħlim tas-sugġett:

It-Tagħlim Soċjali

- Kapaċi napprezza diversi opinjonijiet u personalitajiet.
- Niddiskuti l-opinjonijiet tiegħi mal-oħrajn b'kunfidenza.
- Kapaċi niddiskuti l-ideat tal-oħrajn u nikkummenta fuq l-opinjonijiet tagħhom b'kunfidenza.
- Kapaċi nsegwi diskussjonijiet fi gruppi u nikkollabora u nagħmel sommarju ta' dak li qed jintqal jew isir.
- Kapaċi nikkollabora ma' studenti oħra bħala parti mit-tagħlim tiegħi.
- Kapaċi nitgħallem billi niddisinja prodotti mal-oħrajn.
- Jiena nfitex u lest nilqa' gwida u appoġġ mill-pari u l-adulti.
- Kapaċi nitkellem mal-oħrajn fuq it-tagħlim.
- Kapaċi nisma' lill-oħrajn jikkellmu fuq it-tagħlim.
- Kapaċi niddiskuti għadd ta' sugġetti u strateġiji ta' tagħlim mal-pari.
- Kapaċi niddibatti u nappoġġja l-argumenti tiegħi mingħajr ma niġġudika u waqt li nempatizza mal-oħrajn.
- Kapaċi nitgħallem dwar il-bżonnijiet tiegħi biex nagħmel deċiżjonijiet tajbin.

It-Tagħlim Personali

- Kapaċi nidentifika l-appoġġ u r-riżorsi li neħtieġ għat-tagħlim.
- Jiena konxju/konxja mill-mod ta' tagħlim preferut tiegħi u kapaċi nuża dan biex nippjana t-tagħlim tiegħi stess.
- Kapaċi nimmanigġja l-għanijiet u l-ħin tiegħi b'mod effettiv fit-tagħlim.
- Inħossni kompetenti fl-immanigġjar tat-tagħlim tiegħi.
- Jiena nilqa' rispons mingħand ħaddieħor u kapaċi nikkonsidrah għat-titjib personali tiegħi.
- Kapaċi norganizza lili nnifsi billi espliċitament inbidel is-suppożizzjonijiet tiegħi matul iż-żmien.
- Kapaċi nsegwi l-interessi tiegħi billi dan jgħinni nirrifletti fuq 'min jien'.
- Kuntent/a li r-nexxieli nagħmel biċċiet tax-xogħol diffiċli.
- Nemmen li l-isforz iwassal għas-suċċess.
- Kapaċi nirrifletti fuq l-iżbalji tiegħi u nitgħallem minnhom.

It-Tagħlim Konjittiv

- Kapaċi niftakar billi nagħraf u nsib l-informazzjoni.
- Kapaċi norbot informazzjoni ġdida mal-għarfien eżistenti tiegħi.
- Kapaċi nanalizza informazzjoni li niltaqa' magħha.
- Kapaċi nevalwa l-għarfien f'termini tal-għanijiet tat-tagħlim u l-mod preferut ta' tagħlim tiegħi.
- Kapaċi nsolvi problemi waħdi u f'kollaborazzjoni mal-oħrajn.

- Kapaċi nassessja lili nnifsi għaliex dan jgħinni nifhem dak li naf u min jien.
- Kapaċi nassessja lili nnifsi u nkompli nizviluppa l-ideat tiegħi.
- Kapaċi nassessja l-pari tiegħi biex inqabbel dak li naf ma' dak li jaf haddieħor, nikseb l-għarfien ta' mudelli mentali li għandu haddieħor ta' kunċett partikolari u kif dawn il-mudelli mentali jevolvu biex iwasslu għall-fehim.
- Kapaċi niffoka fuq is-sugġett ewlieni u nagħmel sommarju tal-punti importanti.
- Kapaċi napplika l-għarfien u l-fehim tiegħi f'kuntesti differenti.
- Kapaċi nimmaniġġja l-ħiliet tiegħi, inkluż il-ħiliet fil-litterizmu u fl-għadd.
- Jiena nifhem li t-tagħlim jinvolvi proċessi differenti.

It-Tagħlim Kreattiv

- Kapaċi nieħu inizjattiva fl-iddisinjar ta' prodotti godda.
- Kapaċi naħseb fuq modi godda ta' kif nagħmel użu tajjeb mill-oġġetti.
- Kapaċi nuża l-immaginazzjoni u l-kreattività tiegħi.
- Nippreferi nagħmel xogħol aktar ta' sfida milli nibqa' nagħmel xogħol ħafif.
- Kapaċi niffaċċja esperjenzi godda ta' sfida u nitgħallem minnhom.
- Kapaċi nitgħallem billi nesplora attivitajiet, esperjenzi tal-ħajja u l-ambjent fiżiku.
- Kapaċi ninvolvi ruħi f'logħob mhux ippjanat u spontanju.
- Kapaċi ninvolvi ruħi f'logħob ippjanat u bi skop.
- Nifhem li kapaċi nitjeb u nitgħallem u jekk neħel kapaċi nara x'inhuma d-diffikultajiet tiegħi, insolvi l-problemi tiegħi u nimxi 'l quddiem.

Il-Litteriżmu

Wieħed mill-aktar aspetti importanti tal-litteriżmu f'Malta huwa l-implikazzjoni li persuna litterata tkun midħla tal-Malti u l-Ingliż. Fattur essenzjali biex niżguraw li Malta tibqa' pajjiż bilingwali huwa li niżguraw li l-istudenti tagħha jiżviluppaw kompetenzi ugwali fil-qari, il-kitba, is-smiġħ u l-fehim fiż-żewġ lingwi uffiċjali mis-snin bikrin tagħhom, preferibbilment mill-kindergarten. Fattur ieħor huwa li niżguraw li l-istudenti jiżviluppaw il-ħila li jaqilbu mill-Malti għall-Ingliż (jew vice versa) skont il-bżonn tal-mument. Li niksbu litteriżmu bilingwali fl-edukazzjoni tagħna tfisser li ż-żgħażaġh tagħna jhossuhom komdi u kunfidenti jużaw iż-żewġ lingwi.

L-iżvilupp tal-litteriżmu ser ikun jeħtieġ approċċ mill-iskola kollha li jkun rifless b'mod ċar fil-politiki tal-iskola fejn ikun hemm sforz konxju biex tkun promossa komunità għal-litteriżmu matul il-kurrikulu kollu. Il-litteriżmu għat-tagħlim hu parti intrinsika mill-ħajja skolastika, u d-dominju ta' kull suġġett jista' jservi bħala kuntest li fih l-iżvilupp tal-ħiliet tal-litteriżmu jistgħu jissafħu. Barra minn hekk, l-iskejjel għandhom jistinkaw għal ambjent għani fil-litteriżmu billi jużaw it-teknoloġija bħala pjattaforma.

Ir-relevanza tal-qari bil-vuċi u l-preżentazzjoni ta' ideat lil udjenza u l-opportunitajiet għal lingwaġġ kuntestwalizzat u r-reċtar (drama) għandhom ikunu identifikati b'mod ċar bħala komponenti tal-litteriżmu mitkellem matul il-kurrikulu. L-enfasi fuq l-importanza tat-taħdit huwa essenzjali biex ninkoraġġixxu kulturi u komunitajiet li jitgħallmu b'mod attiv.

Fir-rigward tal-qari, l-aspett divertenti u interattiv huwa importanti ħafna; l-għan tal-qari inizjalment għandu jkun għad-divertiment/interess u l-komunikazzjoni. Il-valur tad-divertiment fil-qari, li huwa marbut mill-viċin mal-attitudni u d-dispożizzjoni tal-lingwa, huwa kruċjali speċjalment fis-Snin Bikrin. Imbagħad isegwi l-ħsieb kritiku u kreattiv, fejn l-istudent dejjem aktar jieħu kontroll tat-testi f'dominji differenti u jkiseb aktar għarfien.

Il-kisbiet mit-tagħlim tas-suġġett:

Is-smiġħ u t-taħdit

- Kapaċi nitkellem f'firxa ta' sitwazzjonijiet, kemm formali u informali, inqabel ir-reġistru u l-lingwaġġ mas-sitwazzjoni u l-udjenza.
- Kapaċi nisma' u nifhem tajjeb test mitkellem u nwieġeb jew napplika l-informazzjoni b'mod addattat b'kummenti u/jew mistoqsijiet.
- Kapaċi nuża lingwaġġ biex nipprezenta l-ħsieb tiegħi b'mod loġiku u ċar u kapaċi nitkellem biex ninvolvi udjenza waqt li nanalizza u nevalwa permezz ta' approċċ miftuħ.
- Kapaċi nuża l-lingwa mitkellma biex naqsam l-ideat tiegħi b'mod kollaborattiv, napprezza l-elementi soċjali ta' konverzazzjoni bħal nistenna sakemm imissni u nisma' dak li għandu xi jgħid haddieħor.

Lingwaġġ espressiv

- Kapaċi nuża lingwaġġ espressiv biex niżviluppa l-ħsiebijiet tiegħi, billi nuża kliem biex nesplora, niċċara u nikkonferma ideat.
- Kapaċi nuża lingwaġġ espressiv biex niżviluppa l-ħsiebijiet tiegħi u l-ħsiebijiet ta' haddieħor billi nikkontribwixxi għad-diskors esplorattiv tal-pari tiegħi u d-djalogu tal-għalliema tiegħi.
- Kapaċi nuża lingwaġġ espressiv biex norganizza u nipprattika ideat, argumenti u strutturi tal-lingwa biex nissintetizza u nevalwa qabel nikteb u waqt l-editjar.

Il-qari u l-fehim

- Kapaċi niddeċifra l-kitba b'mod effettiv u b'suċċess nistabbilixxi r-rabta multisensorjali u l-fenomeni tal-għarfien bejn grafema u fonema.
- Kapaċi naqra test b'mod mexxej u nifhem x'hemm miktub, nikseb għarfien u nieħu gost fil-proċess.
- Kapaċi nagħzel testi reali, virtwali u multimedjali għad-divertiment u biex inżomm ruħi infurmat/a, nibni tifsira mit-test billi nuża kliem u informazzjoni viżiva jew bl-awdjo biex nikkonferma, nikkumplementa jew inbidel dak li diġà naf filwaqt li nwarrab dak li huwa superfluwu.
- Kapaċi nħares lejn testi bi skop: Jiena konxju/konxja minn dak li nittama li nikseb minnhom u kapaċi nuża mezzi ta' rkupru, verifiki u links biex insegwi temi jew ideat permezz ta' għadd ta' mezzi, inkluż testi assistiti mit-teknoloġija.
- Kapaċi nagħzel testi addattati għall-finijiet tiegħi, billi nikkunsidra l-qarrejja u l-provenjenza implicita kif ukoll is-sugġett u l-format.
- Kapaċi nidentifika u nsegwi konvenzjonijiet tal-qari tas-sugġetti akkademiċi tiegħi, rigward il-post u l-iskop tat-testi tal-qari fit-tagħlim u nistaqsi jew naċċetta l-awtorità ta' dawn it-testi.

Il-kitba

- Nista' nuża dak li qrajt, dak li għamilt u dak li ħassejt id-dar, l-iskola u waqt il-logħob fil-kitba tiegħi.
- Kapaċi nwassal il-ħsibijiet tiegħi b'mod qawwi u elokwenti permezz tat-taħdit u l-kitba.
- Kapaċi nagħzel lingwaġġ, reġistru, ġeneru u midjum addattati għat-testi li nikteb.
- Kapaċi nuża l-kitba f'manuskritti (bil-miktub) kif ukoll f'forma diġitali biex ninforma, nipperswadi u nagħti divertiment lill-oħrajn.
- Kapaċi nuża l-kitba biex nikkunsidra ideat u nirrifletti fuq u nikkonsolida l-ħsieb u t-tagħlim tiegħi stess. Kapaċi nsegwi konvenzjonijiet bil-miktub ta' ġeneri u sugġetti li qed nistudja.

Il-precizjoni

- Kapaċi nikteb b'mod preciz billi nuża konvenzjonijiet u regoli tal-lingwa bħal daww stabbiliti minn Standard English / Il-Kunsill Nazzjonali tal-Ilsien Malti / l-Akkademja tal-Malti.
- Kapaċi nuża l-għarfien tiegħi tal-morfoloġija kif ukoll l-għarfien fonoloġiku tiegħi u l-memorja viżiva biex nipprova nisPELLI kliem mhux familjari u nagħraf kliem ortografikament ħażin.
- Kapaċi nuża firxa wiesgħa ta' punteġġjatura biex il-qarrejja jkun jistgħu jifhmu ċar dak li qed ngħid.

L-ippjanar u r-riflessjoni

- Kapaċi nippjana x-xogħol bil-miktub tiegħi u naħseb fuq dak li nixtieq nikkomunika qabel nibda nikteb.
- Kapaċi nifhem il-bżonn ta' abbozzar; kapaċi neditja u nagħmel il-qari tal-provi tax-xogħol tiegħi u nħalli biżżejjed żmien biex intemm biċċa xogħol.
- Kapaċi nirrifletti fuq il-kitba tiegħi u naħseb fuq kif nitgħallem l-aħjar.

L-Appendiċi

Iżjed noti dwar il-pedagoġija

Is-sugġett tal-Kontabilità ġie deskritt bħala, “reġimentat”, “tedjanti” u “repetittiv”. Dan mhux veru! Hemm bosta għodod pedagoġiċi li jistgħu jintużaw għat-tagħlim tal-Kontabilità li żgur li jwasslu għal esperjenza interessanti u li xejn ma tkun riġida. Din t’hawn taht hija lista ta’ strategiji differenti li jistgħu jiġu applikati flimkien ma’ eżempji ta’ prattika tajba. Il-lista mhijex eżawrjenti iżda tipprovdi xi ideat ta’ kif jista’ jiġi mgħallem il-Kontabilità permezz ta’ attivitajiet prattiċi u li jpoġġu lill-istudenti fiċ-ċentru. Dawn l-istrategiji differenti ta’ tagħlim għandhom l-għan li jagħmlu tajjeb għall-abilitajiet differenti u l-metodi differenti li bihom jitgħallmu l-istudenti.

Isem:	Deskrizzjoni:	Eżempji ta’ prattika tajba
Aħseb-Aħdem f’Pari – Aqşam (Pedagoġija)	<i>Agħzel mistoqsija biex issaħħaħ il-kunċetti li koprejt. Agħti minuta jew tnejn lill-istudenti biex jaħsbu dwar is-soluzzjoni tagħhom imbagħad jaqsmu dan mal-kumplament tal-klassi, f’pari jew gruppi żgħar. Agħti lill-istudenti biżżejjed ħin biex jaħdmu u jiddiskutu fuq il-biċċa xogħol qabel ma jaqsmu mal-grupp il-kbir.</i>	Din it-tip ta’ attività tant hi versatili li tista’ tiġi applikata għal kważi kull qasam fil-Kontabilità.

Isem:	Deskrizzjoni:	Eżempji ta' prattika tajba
Awtoevalwazzjoni jew Evalwazzjoni mill-Ħbieb/ Immarkar (Pedagoġija/Assessjar)	<p><i>L-istudenti jimmarkaw xogħolhom jew xogħol anonimu ieħor permezz ta' rubrika.</i></p> <p><i>Din hi biċċa xogħol versatili li tista' tiġi applikata għal eżerċizzji prattiċi, xogħol ta' kitba, preżentazzjonijiet, proġetti, eċċ.</i></p> <p><i>Reviżjoni u mmarrar mill-ħbieb hu mod tajjeb ta' kif l-istudenti juru l-ħiliet analitiċi tagħhom.</i></p>	<p>Permezz tal-prattiċi ta' Assessjar għat-Tagħlim, eżempji anonimi ta' prattiċi mhux sodisfaċenti, prattiċi tajbin u l-aħjar prattiċi jintgħażlu mix-xogħol ippreżentat mill-istudenti nfushom (ix-xogħol irid ikun anonimu permezz tal-istampar tat-twegibiet u t-tneħħija ta' kull karatteristika li tista' tindika ta' min hu x-xogħol). Dan ix-xogħol jiġi ppreżentat lill-istudenti, individwalment jew fi gruppi, u jingħata ħin biex jirvedu u jevalwaw it-tliet biċċiet ta' xogħol.</p> <p>Permezz tal-osservazzjoni u d-diskussjoni, l-istudenti jkunu kapaċi jidentifikaw karatteristiċi pożittivi u negattivi fix-xogħol, u japplikaw dan għat-tagħlim tagħhom.</p> <p>Din l-attività tista' tieġu ħafna ħin iżda tagħmel ħafna gid għax l-istudenti jkunu jistgħu jittgħallmu permezz tal-osservazzjoni ta' xogħolhom u ta' xogħol l-oħrajn. Din hi għodda li tista' tintuża b'mod effettiv minn żmien għal żmien, b'mod partikolari meta l-istudenti jkunu qed isibu diffikultà biex jinterpretaw il-mistoqsijiet iżjed milli jifhem l-aspett tas-suġġett.</p> <p>Madankollu hu importanti ħafna li nevitaw li l-istudenti jirvedu x-xogħol ta' xulxin. Daqs kemm jista' jkun ta' benefiċċju għal xi wħud, l-impatt negattiv li dan jista' jkollu fuq xi studenti jisboq bil-bosta kull benefiċċju possibbli.</p> <p>Alternattiva (li tieġu inqas ħin) għal dan hi li tippreżenta lill-istudenti bi twegiba mudell u skema ta' mmarrar relattiv. Minbarra li jkunu jistgħu jirvedu xogħolhom, l-istudenti jkunu kapaċi jaraw kif xogħolhom kien jingħata l-marka. Benefiċċju miżjud ta' dan l-eżerċizzju hu li tgħin lill-istudenti jqarrbu l-perċezzjoni tal-prestazzjoni tagħhom mal-istandard mixtieq, u b'hekk jgħinhom jidentifikaw sitwazzjonijiet li fihom qed jagħtu marki iżjed jew inqas għolja lil xogħolhom.</p>

Isem:	Deskrizzjoni:	Eżempji ta' prattika tajba
Xogħol ta' Ricerka (Assessjar)	<i>Ix-xogħol ta' ricerka hu għodda versatili li jista' jinvolvi lill-istudenti fil-ġbir ta' informazzjoni qabel ma' jittrattaw qasam ta' studju fil-klassi jew biex iżidu iżjed mal-għarfien ta' qasam ta' studju partikolari.</i>	<p>Ix-xogħol ta' ricerka hu għodda potenzjali ta' assessjar li tista' tintuża b'mod partikolari meta l-għarfien fuq suġġett partikolari jkun qed jiġi estiż.</p> <p>Pereżempju, ix-xogħol ta' ricerka jista' jkun ideali biex tiġi segwita introduzzjoni sempliċi ta' karrieri relatati mal-Kontabilità. Filwaqt li farsa ġenerali ta' dan tkun saret fil-klassi, ir-ricerka tista' twassal lill-istudenti għal livell ieħor ta' fehim bħal dak tar-rwoli, id-dmirijiet u r-responsabbiltajiet ta' tipi differenti ta' karrieri.</p> <p>Jekk dan it-tip ta' xogħol ta' ricerka jkun marbut ma' proġett, kull student jew grupp ta' studenti jista' biss jirricerka karriera waħda bħal din. Ix-xogħol ta' studenti differenti mbagħad jinqasam b'xi mod u b'hekk ikun hemm tagħrif fuq karrieri differenti.</p> <p>Hemm bosta metodi oħra li bihom ix-xogħol ta' ricerka jista' jintuża, b'mod partikolari ma' studenti li għandhom talent.</p>
Kittieba Shab (Pedagoġija)	<i>L-istudenti jaħdmu fi gruppi biex jiżviluppaw u jikkritikaw argumenti.</i>	<p>Jista' jiġi introdott suġġett billi l-istudenti jiġu mistiedna jiżviluppaw argumenti favur jew kontra, eż. l-argumenti favur l-użu ta' kontijiet dipartimentali għal intrapriżi ta' negozji kbar.</p> <p>Din l-attività tista' tvarja fit-tul skont l-argument u l-ħila tal-grupp li jiddiskuti u jidhol f'dettalji tal-argument.</p> <p>Għalhekk jista' jkun li tintuża l-aħjar f'suġġetti fejn l-istudenti jistgħu jassocjaw LOs mgħallma minn qabel u l-esperjenza/għarfien personali, biex b'hekk jiġi żviluppat il-pass li jmiss u l-għalliema jkunu jistgħu jagħrfu dak li kien diġà magħruf, x'baqgħalhom jitgħallmu u x'jista' jkun li tgħallmu hażin.</p>

Isem:	Deskrizzjoni:	Eżempji ta' prattika tajba
Logħob ta' Dettalji (Pedagogija u Assessjar)	<i>Ipprepara mistoqsijiet għall-kwiż minn qabel u l-istudenti jwieġbu b'mod individwali jew f'timijiet.</i>	<p>Il-kwiżis jistgħu jintużaw kemm biex jintroduċu suġġett, u għalhekk wiehed jiddetermina x'jafu diġà l-istudenti, kif ukoll lejn l-aħħar, biex wiehed ikun jista' jqis it-tagħlim li sar b'attività li tagħti gost.</p> <p>Din il-forma ta' assessjar tista' faċilment tiġi applikata permezz ta' formati tradizzjonali (<i>handouts</i>) jew b'metodi diġitali, eż. kwiżis fuq l-<i>interactive whiteboard</i> u t-twegibiet iċċekkjati permezz tas-sistema nnifisha, permezz ta' kwiżis virtwali mibgħuta lill-istudenti b'mod individwali (eż. permezz tal-Office 365), eċċ.</p> <p>Skont il-metodu magħżul, il-ħin li tiegħu attività b'hal din ivarja. L-attività tista' ssir ukoll kemm l-iskola kif ukoll id-dar. Meta wiehed juża l-kwiżis, importanti li ma ninkuraġġux kompetizzjoni bejn il-gruppi li tista' twassal għal rivalità. Huwa rrakkomandat li biex insaħħu l-motivazzjoni, il-gruppi jġu inkuraġġiti jmorru ahjar mill-prestazzjoni li taw f'attivitajiet ta' qabel.</p>

Isem:	Deskrizzjoni:	Eżempji ta' prattika tajba
<p><i>Studju ta' Każijiet (Pedagogija u Assessjar)</i></p>	<p>Agħzel studju ta' każ biex taqşam u tistaqsi lill-istudenti jiddiskutu l-opinjoni tagħhom f'pari jew gruppi qabel ma jaqsmu f'isibijietom permezz ta' preżentazzjoni fil-klassi.</p> <p>L-istudenti jistgħu jintalbu wkoll jiddisinjaw mudell ta' kuncett skont l-istudju tal-każ magħżul.</p>	<p>Studju ta' każ hu mod tajjeb li bih jiġu introdotti bosta suġġetti fil-Kontabilità. Il-każijiet jistgħu jkunu ta' diversi forom. Xi eżempji jinkludu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • L-introduzzjoni tal-kuncett tad-dovuti u f'isibijiet minn qabel għal spejjeż u dħul permezz ta' sett ta' sitwazzjonijiet qosra mill-ħajja ta' kuljum, eż. karti tal-mowbajl imħallsa minn qabel. • Vidjow li jiddokumenta proċess partikolari ta' produzzjoni li jinkuraġġixxi lill-istudenti jidentifikaw u jiddiskutu l-ispejjeż differenti involuti fil-produzzjoni. • L-introduzzjoni tad-deprezzament permezz ta' serje ta' sitwazzjonijiet li fihom assi jitlef il-valur minħabba kawża waħda jew iżjed mill-erba' kawżi magħgħuri (l-iżjed id-Deterjorament Fiziku, Fatturi Ekonomiċi, Iż-Żmien u t-Tnaqqis) eż. bl-użu ta' figuri tal-assigurazzjoni li juru l-valur deprezzat tal-karozzi. <p>L-istudju ta' każijiet ġeneralment jitlob ċertu ammont ta' żmien biex ikun jista' jiġi evalwat il-każ, diskuss fil-grupp, diskuss bħala klassi u jkun hemm konklużjoni tad-diskussjonijiet/sejbiet. Madanakollu, il-benefiċċji li attivitajiet bħal din toffri, jiswew ħafna iżjed mill-ħin li jieħdu u jekk jintużaw b'mod għaqli żgur li jsaħħu t-tagħlim.</p> <p>L-istudju ta' każ jista' jintuża wkoll lejn tmiem ta' suġġett biex jiġi konkluż dak li ġie mgħallim u biex id-diskussjoni tiġi estiża għal livelli oġġla (Livell 10).</p>

Isem:	Deskrizzjoni:	Eżempji ta' prattika tajba
Diskussjonijiet Immexxija mill-Istudenti (Pedagoġija)	<p>L-istudenti jmessu d-diskussjonijiet (jew partijiet mid-diskussjonijiet) għall-klassi, individwalment jew fi gruppi.</p> <p><i>Din l-attività tista' tgħin lill-istudenti jkunu responsabbli għall-qari kif ukoll biex jiżviluppaw u jsaħħu l-kwalitajiet ta' tmexxija.</i></p> <p><i>Dan l-aħjar li jsir flimkien ma' xogħol li jingħata lill-istudenti minn qabel biex jagħmlu mistoqsijiet jew jiktbu riflessjonijiet li x'aktarx iqumu fid-diskussjoni. B'hekk ikun żgurat li l-istudenti jiġu fil-klassi wara li qraw il-materjal mogħti.</i></p>	<p>Diskussjonijiet immexxija mill-istudenti jistgħu jintużaw f'kull stadju ta' suġġett, skont l-aspett tas-suġġett.</p> <ul style="list-style-type: none"> Nistaqsu lill-istudenti biex jirriċerkaw kwistjonijiet differenti li għandhom x'jaqsmu mas-settur bankarju; din it-tip ta' attività tista' tintuża biex tiġi introdotta r-Rikonċiljazzjoni Bankarja. Bl-użu ta' attività pplanata sew u llivellata, l-istudenti jistgħu jiġu involuti fil-fażijiet ta' distinzjoni bejn ir-riċevibbli tan-negozju, id-dejn irrekuperabbli, dejn rekuperabbli u r-riskju li jiffaċċjaw kumpaniji ta' riċevibbli tan-negozju fil-preżent li jsiru dejn irrekuperabbli fil-futur (aġġustamenti għar-riċevibbli tan-negozju). <p>Diskussjonijiet immexxija mill-istudenti jridu pplanar tajjeb. Importanti li l-istudenti jingħataw il-ħin biex fejn ikun hemm bżonn jagħmlu riċerka tal-isfond minn qabel.</p> <p>Attivitajiet bħal dawn jistgħu jvarjaw fit-tul, skont il-metodu ta' preżentazzjoni mistenni waqt id-diskussjoni. Pereżempju, b'referenza għall-attività bankarja msemmija fuq, ladarba l-istudenti kollha jkunu għamli r-riċerka tagħhom, id-diskussjoni għandha tingħaqad permezz ta' kwizz fil-klassi (iżjed milli bi preżentazzjonijiet). B'dan il-mod, kull student, b'mod każwali jintalab jippreżenta biss parti mis-suġġett. Jekk jitpoġġew l-isforzi tal-grupp flimkien tkun saret id-diskussjoni sħiħa.</p> <p>Diskussjonijiet immexxija mill-istudenti jistgħu jinvolvu wkoll il-kompilazzjoni ta' evidenza/riċerka tal-informazzjoni waqt l-attività nnifisha.</p> <p>B'referenza għall-eżempju rigward id-dejn dubjuż, id-diskussjoni tinfirex fuq numru ta' lezzjonijiet. Bl-użu ta' għarfien minn qabel u rizorsi tal-iskola (eż. kotba, noti, internet, eċċ), l-istudenti jagħmlu lista ta' evidenza, imbagħad jiddiskutu stadju wieħed wieħed eż, il-klijenti vs ir-riċevibbli tal-kummerċ, u t-trattament rispettiv tagħhom.</p> <p>Bejn stadju u ieħor, l-iżvilupp tas-sugġett jista' jimxi u b'hekk iservi ta' introduzzjoni għall-istadji sussegwenti tad-diskussjoni.</p>

Isem:	Deskrizzjoni:	Eżempji ta' prattika tajba
Dibattiti (<i>Pedagoġija</i>)	<p><i>Poġġi lill-istudenti fi gruppi biex jagħmlu diskussjoni jew dibattiti bejn il-gruppi.</i></p>	<p>Skont id-daqs tal-grupp, id-dibattiti jistgħu jkunu mod b'saħħtu ta' kif jiżviluppa parti mill-aspett tas-suġġett.</p> <p>Pereżempju, dibattitu jista' jkun mod interessanti ta' kif jiġi introdott l-użu ta' kontinġent ta' kontroll bħala għodda ta' kif jiġu ċċekkjati l-iżbalji fil-kontabilità. Dan jista' jieħu l-forma ta' studju qasir ta' każ li fih l-istudenti jiġu ppreżentati b'sitwazzjoni fejn l-iżbalji jridu jiġu identifikati f'qafas ta' żmien limitat filwaqt li titkompla l-osservazzjoni ta' prattiki ta' xogħol kurrenti.</p> <p>Permezz ta' dibattitu, l-istudenti ser jesploraw kif haddiem jista' jitratta sitwazzjoni bħal din b'mod effettiv, jiġifieri, jibqa' jzomm mal-pass tax-xogħol kurrenti u jsib l-iżbalji bl-iżjed mod effiċjenti.</p> <p>B'rizultat tad-dibattitu, l-istudenti jistgħu jkunu kapaċi jindunaw bil-bżonn tal-użu ta' kontinġent ta' kontroll, jew jaslu għall-konklużjoni li hemm bżonn xi tip ta' miżura simili.</p>
Riflessjonijiet fuq it-Tagħlim bejn l-Istudenti (<i>Pedagoġija</i>)	<p><i>Wara eżerċizzju ta' tagħlim bejn il-pari, l-istudenti għandhom jirriflettu fuq it-tagħlim li sar.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Ksibt xi dettalji godda mingħand is-sieħeb/sieħba tiegħek? Spjega.</i> • <i>Fhimt it-tibdil? Spjega.</i> • <i>Stajt tispjega l-ideat tiegħek lil sħabek?</i> • <i>Dan l-eżerċizzju kif affettwa l-perċezzjoni tiegħek dwar kemm kont taf fuq is-suġġett?</i> • <i>Batejt f'xi haġa f'dan l-eżerċizzju? Spjega.</i> 	<p>Din it-teknika tista' tkun utli ħafna biex tiżviluppa ċertu aspetti ta' tagħlim ibbażati fuq eżerċizzji prattiki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Xogħol bejn pari fuq eżerċizzji ta' entrata doppja jista' jgħin lill-istudenti jidentifikaw aħjar l-effett doppju tat-tranzazzjonijiet u jpoġġu dan kif suppost fil-kontinġent. • Ir-riflessjoni fuq ix-xogħol li jkun sar ser jgħin lill-istudenti jistaqsu jekk humiex qed jinterpretaw is-sitwazzjonijiet kif suppost, kemm f'dak li hu l-effett doppju kif ukoll fir-rigward tal-effett fuq il-kontinġent individwali. • Is-soluzzjoni għall-mistoqsijiet ta' deprezzament mal-pari u r-riflessjoni fuq il-prattika ser tgħin lill-istudenti jevalwaw u jiżviluppaw aħjar l-interpretazzjoni tal-mistoqsijiet kif ukoll iżidu l-għarfien.

Isem:	Deskrizzjoni:	Eżempji ta' prattika tajba
Simulazzjonijiet u Reċti bi Rwoli. (Pedagoġija)	<p>It-termini 'reċti bi rwoli' u 'simulazzjoni' xi kultant jintużaw waħda minflok l-oħra.</p> <p>Is-'simulazzjonijiet' spiss jinvolvu sitwazzjoni familjari jew realistika li fihom ir-rwol ta' partecipant jista' ma jkunx daqshekk prominenti jew distint daqslikeku meta jkun qed jieħu sehem fir-reċti bi rwoli.</p> <p>Ħafna drabi s-simulazzjonijiet ikunu jinkorporaw ir-reċti bi rwoli, li jwasslu għat-terminu 'simulazzjoni ta' reċti bi rwoli'. Id-differenza spiss hi waħda ta' grad milli ta' tip.</p> <p>Ir-reċti bi rwoli u s-simulazzjonijiet jaħdmu bħala għodod ta' tagħlim għal timijiet u gruppi jew individwali hekk kif 'jilagħbu' onlajn jew quddiem xulxin.</p>	<p>Mod ta' kif din l-għodda pedagogika tista' tigi applikata hi li tistimula l-produzzjoni ta' prodott partikolari. L-għalliema jistgħu jiggwidaw lill-istudenti billi jipprovdu lista ta' materjali li jkun hemm bżonn jew inkella jgħidu lill-istudenti biex jagħzlu prodott u jagħmlu ricerka dwar il-materjali li jkun hemm bżonn għal dan. L-intenzjoni ta' din l-attività hi li tintroduci lill-istudenti biex jagħmlu kontabilità tal-ispejjeż u l-ġestjoni, biex josservaw l-imġiba tal-ispejjeż u japprezzaw il-kontribut tal-ispejjeż ġenerali fl-ispiza totali ta' prodott.</p> <p>Din l-attività tista' ssir ukoll billi l-klassi tinqasam fi gruppi iżgħar u l-gruppi jiġu pprezentati b'xenarji differenti li minnhom huma jridu jstimulaw, josservaw u joħorġu konklużjonijiet.</p> <p>Fir-rigward tal-kontroll tal-istokk, simulazzjonijiet differenti jgħinu lill-istudenti josservaw l-imġiba tal-istokk filwaqt li jipprattikaw il-provvista ta' inventarju għall-produzzjoni; jiffaċċjaw sitwazzjonijiet fejn il-kumpanija tispicċa b'ogġetti li ma jkollhomx fl-istokk jew bi stokk żejjed f'idejhom.</p>
Seminar (bi gruppi ta' ħidma) (Pedagoġija)	<p><i>Kelliema jiġu mistiedna biex jindirizzaw lill-istudenti fuq ċerti suġġetti u dan jiġi kkombinat ma' gruppi ta' ħidma fejn l-istudenti nfushom ikunu jistgħu jipprattikaw dak li jkunu semgħu jew osservaw.</i></p>	<p>Fir-rigward ta' pagi, tassazzjoni u kontribuzzjonijiet skont l-assigurazzjonijiet nazzjonali, il-kelliema jkunu nies li jaħdmu fid-Dipartiment tal-Pagi, l-uffiċċju tax-xogħol u f'kumpaniji tal-IT li jipproduċu/jittrattaw pakketti relatati mal-pagi; dawn in-nies jiġu mistiedna jindirizzaw lill-istudenti dwar aspetti differenti bl-intenzjonijiet li ġejjin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fuq livell personali, l-istudenti jridu japprezzaw kif jikkalkulaw il-paga netta billi jibdeu mill-paga gross u jnaqqsu l-kontribuzzjonijiet tas-sigurtà soċjali u t-taxxa fuq id-dħul. • Fuq livell ta' negozju, importanti għall-istudenti li japprezzaw kif jinħadmu l-pagi, kemm f'termini ta' kalkulazzjonijiet kif ukoll f'termini ta' pakketti kompjuterizzati disponibbli. • Seminars bħal dawn jistgħu jservu wkoll biex l-istudenti jsiru konxji tar-riskji u d-dmirijiet kemm ta' min iħaddem kif ukoll tal-ħaddiema.

Isem:	Deskrizzjoni:	Eżempji ta' prattika tajba
Vidjows qosra (Pedagoġija)	<p><i>Hemm modi differenti ta' kif il-vidjows jistgħu jintużaw għat-tagħlim:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kunċetti fil-kurrikulu jistgħu jiġu mwassla permezz ta' vidjow.</i> • <i>L-istudenti jistgħu jagħmlu riċerka, jiktbu skript u jipproduċu vidjows relatati ma' suġġetti tradizzjonali fil-kurrikulu.</i> • <i>L-istudenti jistgħu jipproduċu vidjow bħala forma ta' awtoespressjoni.</i> 	<p>Vidjow jista' jintwera lill-istudenti biex jagħmilhom konxji ta' sitwazzjoni partikolari ta' tagħlim eż., vidjow qasir jista' jintuża bħala introduzzjoni għall-ibbaġitjar. Dan jista' jkun dwar persuna li tkun qed tiffaċċja diffikultajiet u li tingħata l-għajnuna biex torganizza l-finanzi, tħallas id-dejn u timmaniġġja d-dħul u l-infiq aħjar fil-futur.</p>
Żjarat u Mawriet Virtwali (Pedagoġija)	<p><i>It-tifkiriet ta' mawriet edukazzjonali huma fost l-iżjed prominenti għax ifissru pawża mir-rutina kemm għall-istudenti kif ukoll għall-għalliema. Filwaqt li l-għan tagħhom hu biex jeduka, jistgħu jfissru wkoll ħin biex jesperjenzaw xi ħaġa ta' gost flimkien.</i></p> <p><i>Meta żjara ma tkunx tista' ssir fuq il-post, l-istudenti jistgħu jiġu esposti għal mawra virtwali li toffri lill-istudenti esperjenza simili fil-kumdità tal-ambjent tal-iskola tagħhom.</i></p>	<p>Żjarat lill-istituzzjonijiet differenti tul il-kors jistgħu jkunu ta' benefiċċju għal dawk li qed jitgħallmu l-Kontabilità.</p> <p>Dawn jistgħu jinkludu żjarat lil ditti tal-awditjar, banek, fabbriki tal-produzzjoni kif ukoll lill-bejjieġha bl-imnut.</p> <p>F'ċertu każijiet, iż-żjarat jistgħu jsiru onlajn, id-dar jew l-iskola. Eżempji lokali u barranin jinkludu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mawra virtwali ġewwa l-birrerija Farsons http://www.farsons.com/page.asp?n=brewery • Mawra virtwali ta' Stumbras 1906 http://stumbras.lt/EN/About-Us/Virtual-tour/Production-line

Isem:	Deskrizzjoni:	Eżempji ta' prattika tajba
Rakkonti u Tagħlim mill-Esperjenza (Pedagoġija)	<p><i>It-tagħlim narrattiv ifisser tagħlim permezz ta' stejjer – stejjer mismugħa, stejjer irrakkuntati u stejjer magħrufa.</i></p> <p><i>L-istejjer jistgħu jiġu minn kullimkien, mistiedna, studenti, kotba, internet, maħluqa apposta biex jispjegaw kunċett partikolari jew jikkonsolidaw tagħlim estiz.</i></p> <p><i>L-aħjar stejjer jinvolvu lill-istudenti fuq livelli differenti u dan l-involviment ikun olistiku jew b'ħafna faċċati. Jiġu mqanqla esperjenzi ta' qabel u jerġgħu jsiru reali u parti mill-konverżazzjoni li tinħoloq.</i></p>	<p>Hemm bosta modi kif ir-rakkonti u t-tagħlim mill-esperjenza jistgħu jintużaw biex iwasslu l-kontenut tal-Kontabilità:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Juru li l-prattika ta' negozju tajjeb hu mod ta' kif tmexxi kunċett wara r-responsabbiltà korporattiva. ● Awdituri minn ditti lokali tal-awditjar jistgħu juru lill-għalliema x'jiġri fid-dinja tal-Kontabilità, jum tipiku fil-ħajja ta' awditur u argumenti marbuta oħra. ● Bankier jista' jiddiskuti s-servizzi differenti offerti mill-banek kummerċjali lokali kif ukoll tesponi lill-għalliema għar-rwol tal-ħaddiema fil-banek, il-kundizzjonijiet tagħhom, il-vantaġġi u kif jagħmlu progress fil-karriera bankarja. <p>Fil-każ ta' testimonjanzi bħal dawn huwa importanti li ma ninkuraġġux ir-reklamar min-naħa ta' kelliem f'isem l-organizzazzjoni li minnha jkun ġej. Importanti li l-edukaturi jiżguraw li jiddiskutu l-kontenut mixtieq qabel is-sessjoni nnifisha.</p>

Learning Outcomes Framework

Dan id-dokument jagħmel parti mill-Proġett ESF1.228 bl-isem 'id-Disinn tal-Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim, marbut mal-programmi ta' Tagħlim u Assessjar b'rabta mat-Taħriġ' implimentat fil-Programm Operattiv II – Politika ta' Koeżjoni 2007-2013, parzjalment iffinanzjat mill-Fond Soċjali Ewropew tal-Unjoni Ewropea bir-rata ta' ko-finanzjament: 85% Fondi ta-UE; 15% Fondi Nazzjonali.

© Direttorat għall-Kwalità u l-Istandardizzazzjoni fl-Edukazzjoni 2015

Direttorat għall-Kwalità u l-Istandardizzazzjoni fl-Edukazzjoni,
Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol,
Triq l-Assedju l-Kbir, il-Furjana VLT 2000
Malta

Pubblikatur: Direttorat għall-Kwalità u l-Istandardizzazzjoni fl-Edukazzjoni

www.schoolslearningoutcomes.edu.mt

Programm Operattiv II - Politika ta' Koeżjoni 2007-2013
Insaħħu Hilitna għall-Aktar Impjiegi u Kwalità ta' Hajja Ahjar
Proġett parzjalment iffinanzjat mill-Unjoni Ewropea
Fond Soċjali Ewropew (FSE)
Rata ta' Ko-finanzjament: 85% Funds UE; 15% Fondi Nazzjonali

Ninvestu fil-futur tiegħek